

2015

BOKSLUT

BOKSLUT 2015

INNEHÅLL

Styrelsens verksamhetsberättelse	3
Koncernens resultaträkning	11
Koncernens balansräkning	12
Koncernens kassaflödesanalys	13
Kalkyl över förändringar i koncernens eget kapital	14
Noter till koncernens bokslut	15
Koncernens nyckeltal	58
Moderbolagets resultaträkning	61
Moderbolagets balansräkning	62
Moderbolagets kassaflödesanalys	64
Moderbolagets bokslutsbilagor	65
Aktier och aktiekapital	74
Förslag till disposition av vinst	76
Revisionsberättelse	77

STYRELSENS VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Stockmannkoncernens omsättning uppgick till 1 434,8 miljoner euro (1 605,5 miljoner euro) år 2015. Omsättningen för kvarvarande produktområden och verksamheter minskade med 1,3 procent. Rörelseresultatet exklusive poster av engångskaraktär uppgick till -28,5 miljoner euro (-37,8 miljoner euro). Resultatet per aktie exklusive poster av engångskaraktär var -0,60 euro (-0,84 euro) och det redovisade resultatet per aktie uppgick till -1,24 euro (-1,34 euro). Styrelsen föreslår att ingen dividend utbetalas för resultatet år 2015.

Varuhusverksamheten i Ryssland har klassificerats som avvecklad verksamhet. Jämförelsesiffror och relaterade poster i resultaträkningen har omräknats. Kommentarna i styrelsens verksamhetsberättelse hänvisar enbart till de kvarvarande verksamheterna.

STRATEGIPROCESSEN

Stockmann fortsatte år 2015 det omfattande arbetet att vända sin verksamhet mot lönsamhet i enlighet med den strategiska riktningen som fastställdes i slutet av år 2014. Från och med den 1 januari 2015 har bolaget varit indelat i tre enheter: Stockmann Retail, Real Estate och Fashion Chains (Lindex fr.o.m. den 1 januari 2016).

Stockmann Retail består för tillfället av Stockmanns varuhus och Hobby Hall tillsammans med sina nätbutiker. Under år 2015 inriktades Stockmannvaruhusens och nätbutikens sortiment på huvudproduktområdena mode, kosmetik, livsmedel och produkter för hemmet. Följaktligen avstod Stockmann från sitt eget urval av elektronik, böcker, sportutrustning, leksaker och keldjurstillbehör. Hobby Halls tillgångar redovisas som tillgångar som innehas för försäljning, och en process för att hitta en ny ägare pågår.

Real Estate utvecklar och hyr lokaler i de fem Stockmannägda fastigheterna. Enheten är också ansvarig för underhyresverksamheten av butiksyta i de varuhus som är verksamma i hyrda lokaler. Under år 2015 har flera nya hyresgäster, vilka kompletterar erbjudandet till kunderna, påbörjat sin verksamhet i Stockmanns lokaler. Elektronik erbjuds nu av Expert i Finland och av Euronics i Baltikum samt böcker av Bonnier Books som är den nya ägaren av Akademiska Bokhandeln. Under det fjärde kvartalet kompletterades utbudet i varuhuset i Helsingfors centrum med Hamleys leksaksaffär, keldjurstillbehörsaffären Musti ja Mirri, Haltis sport- och friluftsaffär samt caféet Espresso House.

Enheten Fashion Chains omfattar Lindex efter avyttringen av Seppälä den 1 april 2015. Lindex fortsatte sin framgångsrika tillväxt under år 2015 med god utveckling på sina huvudmarknader i Skandinavien. En marknadsöppning i

Storbritannien ägde rum på våren när Lindex öppnade sin första butik i London. Franchiseverksamheten utökades till två nya länder; Kosovo och Albanien. Butikerna i Ryssland kommer att stängas innan sommaren år 2016, i enlighet med beslutet i början av år 2015.

Enligt sin strategi har Stockmann avvecklat verksamheter som inte ansågs ha potential för lönsam tillväxt. Modekedjan Seppäläs affärsverksamhet i Finland och Estland såldes den 1 april 2015 via en management buyout-affär. Akademiska Bokhandelns verksamhet såldes till det svenska mediebolaget Bonnier Books AB den 1 oktober 2015. Stockmann Beauty-kedjan lades ner under våren 2015. I april gjordes ett beslut om att stänga varuhuset i Uleåborg i Finland i början av år 2017.

Som en viktig del i målet att vända resultatet tillbaka till lönsamhet, inledde Stockmann i februari 2015 ett effektiviseringsprogram med ett årligt kostnadsinbesparingsmål på 50 miljoner euro, vilket kommer att återspeglas i resultatet huvudsakligen från år 2016 framöver. En förnyelse av processerna och strukturen i Stockmanns stödfunktioner utgör en betydande del av effektiviseringsprogrammet. Omorganisationen ledde till en personalminskning på nästan 200 personer i Finland år 2015, varav 90 genom uppsägningar. Kostnadsinbesparingsåtgärderna fortsätter inom stödfunktionerna år 2016.

En annan väsentlig del av effektiviseringsprogrammet är att förbättra samarbetet med leverantörerna, granska varumärkesmixen, samt att omförhandla avtalsvillkoren med de viktigaste leverantörerna i syfte att minska fasta kostnader och förbättra bruttomarginalen. Lagervärdet minskade med cirka 70 miljoner euro år 2015 genom att minska antalet leverantörer, mer noggrant planerade inköp samt genom avvecklandet av produktområden och verksamhet utanför huvudområdena.

Stockmann kommer att öppna ett nytt distributionscenter i april 2016, till vilken verksamheten från nuvarande lager i Finland kommer stegvis att flyttas år 2016 och från Riga år 2017. Centret kommer att vara högt automatiserat, och det kommer effektivare att kunna betjäna Stockmanns varuhus och nätbutik. Med det nya distributionscentret eftersträvar Stockmann en extra årlig besparing på cirka 5,5 miljoner jämfört med år 2014, eller 3,5 miljoner euro inklusive ökade avskrivningar. Inbesparingarna förväntas i fulla uppnås från år 2018 framöver. Kostnadsinbesparingen är inte inkluderad i effektiviseringsprogrammets årliga inbesparingsmål på 50 miljoner euro.

Stockmann fokuserar starkt på flerkanalshandel. Nya digitala verktyg infördes år 2015 för butikspersonalen och kunder i syfte att förbättra shoppingupplevelsen. Ett projekt om att förnya Stockmanns nätbutik startade också under hösten, och den nya nätbutiken förväntas lanseras under år 2016.

HÄNDELSE EFTER RAPPORTPERIODEN

Stockmann avstod från sin varuhusverksamhet i Ryssland genom att sälja sitt dotterbolag AO Stockmann till Reviva Holdings Limited den 1 februari 2016. Köpesumman var 5 miljoner euro och också betydande hyresansvar överfördes till den nya ägaren. Reviva äger Debruss, som är den internationella varuhuskedjan Debenhams ryska franchisepartner. Reviva övertog verksamheten i alla nuvarande varuhus på sju orter och planerar att gradvis överföra varuhusen under varumärket Debenhams i början av år 2017.

På grund av transaktionen bokförde Stockmann en post av engångskaraktär på 78,5 miljoner euro för det fjärde kvartalet år 2015. Varuhusverksamheten i Ryssland har klassificerats som avvecklad verksamhet i bokslutet för år 2015. Jämförelsesiffrorna i resultaträkningen och relaterade poster har omräknats. Resultatet för de avvecklade verksamheterna beskrivs i not 3 i koncernens bokslut.

Stockmann kommer att fortsätta som fastighetsägare i Ryssland och driver verksamheten i köpcentret Nevsky Centre i S:t Petersburg. Reviva blev en långsiktig ankarhyresgäst i köpcentret fr.o.m. den 1 februari 2016. Stockmann kommer att fr.o.m. den 1 februari 2016 klassificera köpcentret som en investeringsfastighet i enlighet med IAS 40, eftersom fastigheten inte längre kommer att användas av koncernens egna verksamheter. Investeringsfastigheter avskrivs inte, men eventuella vinster eller förluster till följd av förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningen under den period då de uppstår.

OMSÄTTNING OCH RESULTAT INOM DE KVARVARANDE VERKSAMHETERNA

Detaljhandelsmarknaden var fortsatt svag under år 2015 på Stockmanns huvudmarknader. I Finland stannade konsumenternas förtroende och köpkraft på en låg nivå och tillväxten av bruttonationalprodukten (BNP) stagnerade. Modemarknaden minskade med 7,7 procent i Finland (TMA index) under år 2015. I Sverige ökade modemarknaden under 2015 med 2,0 procent (Stilindex). I Ryssland minskade BNP och den ryska rubeln var fortsatt svag gentemot euron, vilket kraftigt försvagade de ryska konsumenternas köpkraft. Detaljhandelsmarknaden i Baltikum förhöll sig på en relativt stabil nivå år 2015, fastän konkurrensen har ökat speciellt i Estland.

Stockmannkoncernens omsättning år 2015 uppgick till 1 434,8 miljoner euro (1 605,5 miljoner euro). Omsättningen för kvarvarande produktområden och verksamheter minskade med 1,3 procent. Kvarvarande produktområden och verksamheter innefattar koncernens omsättning exklusive Seppälä, Hobby Hall, Stockmann Beauty, flygplatsbutiken och produktområden som Stockmann avstått från i varuhusen (elektronik, böcker, sportutrustning, leksaker och keldjurstillbehör).

Omsättningen i Finland uppgick till 743,2 miljoner euro (882,8 miljoner euro). Inom kvarvarande produktområden och verksamheter minskade omsättningen med 3,1 procent pga. minskningen i Stockmann Retail's omsättning.

Omsättningen i utlandet uppgick till 691,6 miljoner euro (722,7 miljoner euro). Inom kvarvarande produktområden och verksamheter ökade omsättningen med 0,3 procent pga. tillväxt i Lindex omsättning. Omsättningen i utlandet svarade för 48,2 procent (45,0 procent) av den totala omsättningen.

Koncernens bruttoresultat för rapportperioden uppgick till 725,6 miljoner euro (780,3 miljoner euro). Bruttomarginalen ökade till 50,6 procent (48,6 procent) tack vare färre prisdrivna kampanjer än år 2014, avståendet från produktområdet elektronik med låg marginal i varuhusen samt avyttringen av Seppälä.

Rörelsekostnaderna exklusive poster av engångskaraktär minskade med 86,4 miljoner euro, och uppgick till 682,2 miljoner euro (768,6 miljoner euro). Minskningen berodde på kostnadsinbesparingsåtgärder samt på avyttringen av Seppälä. Poster av engångskaraktär bokförda i rörelsekostnaderna uppgick till 24,0 miljoner euro (29,0 miljoner euro), varav 4,3 miljoner euro sammanhängande med Akademiska Bokhandeln och stängningen av Uleåborgsvaruhuset bokfördes på Stockmann Retail (1,2 miljoner euro) och 19,7 miljoner euro sammanhängande med Seppälä och koncernens andra omstruktureringskostnader på koncernens ofördelade kostnader (27,8 miljoner euro inklusive Seppäläs kostnader av engångskaraktär).

Koncernens rörelseresultat (EBITDA) exklusive poster av engångskaraktär ökade och uppgick till 43,4 miljoner euro (18,1 miljoner euro). Avskrivningarna uppgick till 71,9 miljoner euro (59,8 miljoner euro). Ökningen berodde främst på en ändring i värderingen av fastigheterna.

Rörelseresultatet år 2015 exklusive poster av engångskaraktär uppgick till -28,5 miljoner euro (-37,8 miljoner euro). Det rapporterade rörelseresultatet uppgick till -52,5 miljoner euro (-77,2 miljoner euro). Rörelseresultatet ökade i enheterna Real Estate och Fashion Chains, men minskade i Stockmann Retail.

Stockmannkoncernen erhöll skattekorrigeringsbeslut från skattemyndigheterna i Finland och Sverige, enligt vilka koncernbolagen förpliktigas att betala 19,6 miljoner euro i tilläggsskatt, förhöjd skatt och därtill hörande räntor. Stockmann anser att korrigeringsbesluten är ogrundade och kommer att överklaga besluten. Stockmann har beviljats uppskov av betalningarna, men har bokfört tilläggsskatterna på 19,3 miljoner euro och därtill hörande räntor på 0,4 miljoner euro i resultaträkningen för det fjärde kvartalet.

Nettofinansieringskostnaderna för räkenskapsåret, inklusive poster av engångskaraktär, minskade med 2,6 miljoner euro, och uppgick till 21,2 miljoner euro (23,8 miljoner euro). Minskningen berodde på lägre räntenivåer.

Resultatet före skatt för räkenskapsåret, exklusive poster av engångskaraktär, uppgick till -46,8 miljoner euro (-64,1 miljoner euro) och det rapporterade resultatet före skatt uppgick till -73,7 miljoner euro (-100,5 miljoner euro). Skatterna, inklusive poster av engångskaraktär, uppgick till 15,1 miljoner euro år 2015 (2014: skattelättnad på 3,8 miljoner euro).

Resultatet för år 2015, exklusive poster av engångskaraktär, uppgick till -43,0 miljoner euro (-60,3 miljoner euro). Det rapporterade resultatet uppgick till -88,9 miljoner euro (-96,7 miljoner euro). Nettoresultatet för år 2015 uppgick till -175,0 miljoner euro (-99,8 miljoner euro) inkluderande en förlust på -86,1 miljoner euro (-3,1 miljoner euro) för de avvecklade verksamheterna.

Resultatet per aktie, exklusive poster av engångskaraktär, var -0,60 euro (-0,84 euro). Det rapporterade resultatet per aktie uppgick till -1,24 euro (-1,34 euro), eller inklusive avvecklad verksamhet -2,43 euro (-1,39 euro). Eget kapital per aktie uppgick till 14,53 euro (10,55 euro).

OMSÄTTNING OCH RESULTAT PER AFFÄRSENHET INOM DE KVARVARANDE VERKSAMHETERNA

Från och med den 1 januari 2015 har Stockmanns affärsenheter och rapporteringssegment varit Stockmann Retail, Real Estate och Fashion Chains. Tidigare rapporterades Stockmann Retail och Real Estate tillsammans som varuhusgruppen.

Stockmann Retail

Stockmann Retail's omsättning för hela året uppgick till 740,8 miljoner euro (836,4 miljoner euro). Inom kvarvarande produktområden och verksamheter minskade omsättningen med 4,0 procent.

Omsättningen i Finland uppgick till 649,7 miljoner euro (740,5 miljoner euro). Inom kvarvarande produktområden och verksamheter minskade omsättningen med 3,8 procent. År 2015 vann Stockmann markandsandelar inom mode, kosmetik och produktområdet hem, men minskade sin markandsandel inom livsmedel.

Omsättningen i utlandet, vilken består av två varuhus i Baltikum, uppgick till 91,1 miljoner euro (95,9 miljoner euro) och stod för 12,3 procent (11,5 procent) av enhetens sammanlagda omsättning. Inom kvarvarande produktområden och verksamheter minskade omsättningen med 4,9 procent. Kosmetik och livsmedel var de starkaste produktområdena i varuhusen i Baltikum.

Bruttomarginalen under perioden var 38,1 procent (36,4 procent), pga. färre prisdrivna kampanjer och samt avståendet från produktområdet elektronik med låg marginal i varuhusen.

Rörelsekostnaderna, exklusive poster av engångskaraktär, minskade med 23,9 miljoner euro och uppgick till 378,2 miljoner

euro (402,1 miljoner euro). Minskningen berodde främst på minskade personalkostnader. Poster av engångskaraktär var 4,3 miljoner euro (1,2 miljoner euro) som bokfördes för Akademiska Bokhandeln och varuhusstängningar under det andra och tredje kvartalet år 2015.

Rörelseresultatet, exklusive poster av engångskaraktär, uppgick till -68,6 miljoner euro (-62,3 miljoner euro). Det rapporterade rörelseresultatet var -72,9 miljoner euro (-63,5 miljoner euro).

Real Estate

Stockmann äger fem fastigheter med en bruttouthyrningsyta (GLA) på sammanlagt ca 144 000 kvadratmeter, varav 42 procent finns i Finland. Fastigheternas utnyttjandegrad var sammanlagt 98,5 procent i slutet av året.

Under året gjordes snabba framsteg för att frigöra butiksytan från Stockmann detaljhandelsverksamhet till hyresgästernas användning. Över 15 000 kvadratmeter frigjordes, varav över 10 000 kvadratmeter i Stockmanns egna fastigheter överfördes till hyresgäster. I egna fastigheter utnyttjades 67 procent av bruttouthyrningsytan av Stockmann Retail i slutet av år 2015, jämfört med 74 procent i början av året. Efter avyttringen av den ryska varuhusverksamheten den 1 februari 2016, är andelen av bruttouthyrningsytan som är i Stockmanns eget bruk omkring 53 procent.

Det verkliga värdet av Stockmanns fastigheter uppgick den 1 januari 2015 till 908,3 miljoner euro. Under året har avskrivningen av fastigheter dragits av från det verkliga värdet. Fastigheterna omvärderades den 31 december 2015 till deras verkliga värde, vilket uppgick till 918,2 miljoner euro. Vid definieringen av det verkliga värdet var det genomsnittliga vägda kravet på marknadsavkastning 6,0 procent.

Real Estates omsättning för år 2015 var på fjolårets nivå och uppgick till 59,3 miljoner euro (59,4 miljoner euro). Den månatliga hyran i medeltal var 33,07 euro per kvadratmeter i de egna fastigheterna. Nettorörelseintäkterna från Stockmanns egna fastigheter, vilka är rörelseintäkter minskat med underhållskostnader, uppgick till 45,4 miljoner euro (45,5 miljoner euro). Nettoavkastningsgraden var 5,0 procent.

Rörelsevinsten för år 2015 uppgick till 16,3 miljoner euro (15,9 miljoner euro).

Stockmann har undertecknat ett avtal med Technopolis för uthyrning av lokaler i Bokhusets 3:e våning fr.o.m. våren 2016. Lokalerna kommer att omvandlas till coworking-kontorsutrymmen. I Baltikum undertecknades ett avtal med XS Toys om att öppna leksaksbutiker i varuhusen i Riga och Tallinn under våren 2016.

BUTIKSNÄTET

STOCKMANNKONCERNEN	Totalt 31.12.2014	Nya butiker år 2015	Stängda butiker år 2015	Totalt 31.12.2015
Varuhusen*	16			16**
Stockmann Beauty-butiker	11		11	0
Outlet-butiker	1			1**
Hobby Hall-butiker	1			1
Lindexbutiker	491	17	21	487
varav franchisebutiker	36	5	4	37
varav egna butiker	455	12	17	450

* Akademiska Bokhandlarna var en del av varuhusen i Finland tom. den 1 oktober 2015. ** 7 varuhus och 1 outlet-butik avyttrade fr.o.m. den 1 februari 2016.

FASTIGHETER

STOCKMANNKONCERNEN	Bruttouthyrningsyta, m2 31.12.2015	Utnyttjandegrad, % 31.12.2015	Utnyttjat av Stockmann Retail, % 1.1.2015	Utnyttjat av Stockmann Retail, % 31.12.2015
Flaggskeppsvaruhuset i Helsingfors	51 000	99,7	87	80
Bokhuset i Helsingfors	9 000	94,6	87	30
Varuhuset i Tallinn	22 000	99,6	88	85
Varuhuset i Riga	16 000	100,0	92	88
Nevsky Centre, S:t Petersburg	46 000	96,9	44	44*
Totalt, alla egna fastigheter	144 000	98,5	74	67

* Fr.o.m. den 1 februari 2016 kommer utnyttjandet att minska till 0 procent

Fashion Chains

Lindex omsättning för hela året låg på fjolårets nivå och uppgick till 652,3 miljoner euro (650,6 miljoner euro). Omsättningen enligt jämförbara valutakurser ökade med 3,3 procent med ökning i samtliga länder förutom Ryssland och Polen där Lindex stängt butiker under år 2015. Det starkaste produktområdet var barnkläder.

Lindex bruttomarginal var 62,3 procent (61,9 procent). Ökningen berodde huvudsakligen på färre prisdrivna kampanjer.

Rörelsekostnaderna minskade med 8,5 miljoner euro, pga. inbesparingsåtgärder i administrations- och marknadsföringskostnader. Tack vare en god kostnadskontroll uppnådde Lindex en rörelsevinst på 44,6 miljoner euro (30,8 miljoner euro) år 2015.

Fashion Chains finansiella siffror inkluderar Seppälä tom. försäljningen den 1 april 2015. Enhetens omsättning för hela året uppgick till 668,4 miljoner euro (743,2 miljoner euro). Enhetens rörelsevinst år 2015 uppgick till 30,5 miljoner euro (0,0 miljoner euro), vilket inkluderar Seppäläs rörelseresultat på -14,0 miljoner euro (-30,8 miljoner euro) under det första kvartalet år 2015.

FINANSIERING OCH SYSSELSATT KAPITAL

Kontanter och likvida medel uppgick till 19,1 miljoner euro i slutet av december 2015, jämfört med 29,3 miljoner euro året innan. Kassaflödet från rörelsen uppgick till 17,2 miljoner euro (29,6 miljoner euro) för räkenskapsåret.

I enlighet med bolagsstämmans beslut den 19 mars 2015 utbetalades ingen dividend för räkenskapsåret 2014.

I koncernens balansräkning 31.12.2015 har Stockmann Retails tillgångar och skulder för den ryska verksamheten och Hobby Hall klassificerats som tillgångar som innehas till försäljning. Nettodriftskapitalet exklusive likvida medel och tillgångar som innehas till försäljning uppgick till -4,2 miljoner euro i slutet av året, jämfört med 51,3 miljoner euro i slutet av år 2014.

Inventarierna uppgick till 170,8 miljoner euro (239,3 miljoner euro), med en minskning på 25,1 miljoner euro i Stockmann Retails lagernivå.

Kortfristiga fordringar uppgick till 55,5 miljoner euro (80,1 miljoner euro). Minskningen berodde på en förändring i verkligt

värde på derivat och omklassificeringen av Stockmann Retails kortfristiga fordringar i Ryssland som tillgångar som innehas för försäljning. Icke räntebärande skulder uppgick till 230,5 miljoner euro (268,1 miljoner euro).

De räntebärande skulderna uppgick i slutet av året till 783,4 miljoner euro (833,9 miljoner euro), varav 534,7 miljoner euro (613,2 miljoner euro) var långfristiga skulder. Dessutom hade koncernen 300,0 miljoner euro i outnyttjade långfristiga kommitterade lånelimiter och 398,5 miljoner euro i icke-kommitterade lånelimiter. Merparten av de kortfristiga skulderna har förvärvats på marknaden för företagscertifikat.

Stockmann emitterade ett hybridlån på 85 miljoner euro i december 2015. Lånet behandlas som eget kapital i bokslutet. Lånet har ingen förfallodag men bolaget kan utnyttja en option om förtida inlösning tidigast den 31 januari 2020. Hybridlånet användes delvis i december 2015 för att betala av en skuld som förfaller år 2016.

Soliditeten var 46,1 procent (39,3 procent) och nettoskuldssättningsgraden var 72,1 procent (105,4 procent) i slutet av året.

Avkastningen på sysselsatt kapital under år 2015 var -7,6 procent (-4,9 procent). Koncernens sysselsatta kapital uppgick till 1 835,1 miljoner euro (1 594,6 miljoner euro) i slutet av året.

INVESTERINGAR

Investeringarna i januari–december uppgick till 53,4 miljoner euro (53,8 miljoner euro), och vilket är mindre än avskrivningarna på 71,9 miljoner euro (59,8 miljoner euro).

Stockmann Retails investeringar under rapportperioden uppgick till 25,8 miljoner euro (27,2 miljoner euro). Huvudparten av investeringarna användes för det nya distributionscentret som kommer att tas i bruk år 2016.

Real Estates investeringar under rapportperioden uppgick till 4,8 miljoner euro (1,7 miljoner euro), och de härrörde från fastighetsunderhåll och renoveringsarbeten för nya hyresgäster.

Lindex investeringar under rapportperioden uppgick till 21,9 miljoner euro (21,4 miljoner euro). Lindex öppnade 17 butiker och stängde 21 butiker under år 2015. Totalt fanns det 487 Lindexbutiker i 19 länder vid årets slut, varav 37 var franchisebutiker.

Koncernens övriga investeringar uppgick sammanlagt till 1,0 miljoner euro (3,5 miljoner euro).

NYA PROJEKT

Investeringarna för år 2016 uppskattas vara ca 60-65 miljoner euro och vara på samma nivå som de uppskattade avskrivningarna år 2016. Avskrivningarna förväntas minska pga. klassificeringen av Nevsky Centre som en investeringsfastighet. Huvudparten av investeringarna kommer att användas för renoveringar av Lindexbutiker, automationsteknik i Stockmanns nya distributionscenter, förnyelse av IT- och flerkanalssystem såväl som förnyelse av fastigheter och butikskoncept.

Lindex fortsätter att öppna nya butiker under år 2016. Det totala butiksantalet kommer dock att minska under år 2016 eftersom Lindex kommer att stänga de resterande 10 butikerna i Ryssland och vissa förlustbringande butiker på andra marknader.

AKTIER OCH AKTIEKAPITAL

Stockmann har två aktieserier. En A-aktie ger 10 röster och en B-aktie ger en röst. Aktierna har likvärdig rätt till utdelning. Det nominella värdet är 2,00 euro per aktie.

I slutet av år 2015 hade Stockmann 30 553 216 A-aktier och 41 495 467 B-aktier, eller sammanlagt 72 048 683 aktier. Röstetalet för aktierna var 347 027 627.

Aktiekapitalet stannade på 144,1 miljoner euro under år 2015. Marknadsvärdet uppgick i slutet av året till 449,4 miljoner euro (460,1 miljoner euro).

I slutet av år 2015 var kursen på A-aktien 6,22 euro, jämfört med 6,42 euro vid utgången av år 2014, och B-aktiens kurs var 6,25 euro mot 6,36 euro vid utgången av år 2014. Totalt 2,2 miljoner (0,9 miljoner) A-aktier och 14,6 miljoner (17,6 miljoner) B-aktier omsattes under perioden på Nasdaq Helsinki. Detta motsvarar 7,2 procent (3,0 procent) av det genomsnittliga antalet A-aktier och 35,2 procent (42,5 procent) av det genomsnittliga antalet B-aktier.

Bolaget innehar inga egna aktier och styrelsen har inga gällande fullmakter att förvärva aktier i bolaget eller att emittera nya aktier.

I slutet av år 2015 hade Stockmann 52 415 aktieägare, jämfört med 55 343 ett år tidigare. Stockmann erhöll i juni 2015 en flaggningsanmälning då Ömsesidiga arbetspensionsförsäkringsbolaget Varmas innehav av Stockmannaktier översteg 5 procent.

PERSONAL

Koncernens genomsnittliga antal anställda inom den kvarvarande verksamheten uppgick till 10 762 år 2015 (12 157 år 2014 och 12 500 år 2013). Siffran minskade huvudsakligen pga. avyttringen från Seppälä. Det genomsnittliga antalet anställda, omräknat till heltidspersonal, var 7 643 (8 916 år 2014 och 11 422 år 2013).

I slutet av år 2015 hade koncernen 9 734 anställda (12 143) inom den kvarvarande verksamheterna varav 4 455 (6 382) arbetade i Finland. Personalen som arbetade utanför Finland var 5 279 (5 761), vilket utgjorde 54 procent (47 procent) av alla anställda. Antalet anställda var 4 471 (5 898) i Stockmann Retail, 71 (18) i Real Estate och 4 733 (4 870) i Lindex, medan 459 (297) var anställda i koncernens gemensamma funktioner och i inköpskontoren. Personalen i de avyttrade verksamheterna uppgick till 2 181 (2 313) vid utgången av år 2015.

Koncernens lönekostnader inom den kvarvarande verksamheten uppgick till 251,6 miljoner euro år 2015, jämfört med 281,9 miljoner euro år 2014 och 313,1 miljoner euro, inkluderande avvecklade verksamheter, år 2013. De sammanlagda kostnaderna för löner och anställningsförmåner uppgick till 321,5 miljoner euro (356,3 miljoner euro), vilket motsvarade 22,4 procent (20,8 procent) av omsättningen.

FÖRÄNDRINGAR I LEDNINGEN

Kommunikationsdirektör Nora Malin utnämndes till medlem av Stockmanns ledningsgrupp fr.o.m. den 2 april 2015. Petteri Naulapää utnämndes till IT-direktör och medlem i ledningsgruppen fr.o.m. den 1 maj 2015. Lauri Veijalainen utnämndes till ekonomidirektör fr.o.m. den 12 augusti 2015 och han fortsatte som medlem av ledningsgruppen.

Personaldirektör Heini Pirttijärvi, strategidirektör Kjell Sundström och vice verkställande direktör samt ekonomidirektör Pekka Vähähyyppä, vilka alla var medlemmar i ledningsgruppen, lämnade bolaget under år 2015.

CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY

Engagemang för ansvarsfull verksamhet utgör en viktig del av Stockmanns värderingar och den dagliga verksamheten. Stockmann har förbundit sig till FN:s Global Compact och dess principer. Bolagets uppförandekod definierar sätt att arbeta för alla anställda och chefer utan undantag. Inom leveranskedjan för Lindex och Stockmanns egna varumärken måste tillverkarna följa uppförandekoden för leverantörer (Supplier Code of Conduct), som bygger på Business Social Compliance Initiatives (BSCI) uppförandekod. Ytterligare information om Stockmanns CSR-aktiviteter och resultat finns på bolagets hemsida stockmanngroup.com.

RISKFAKTORER

Stockmann utsätts för risker som hänför sig till affärsklimatet, risker förknippade med bolagets egen verksamhet, samt finansiella risker. Den allmänna ekonomiska situationen påverkar konsumenternas köpbeteende och köpkraft på koncernens samtliga marknadsområden. Snabba och oväntade rörelser på marknaderna kan påverka beteendet, både hos finansiella aktörer och hos konsumenterna. En svag verksamhetsomgivning kan även orsaka en nedgång i hyresintäkter och i uthyrningsgraden av fastigheter. Dessa kan

ha en inverkan på fastigheternas verkliga värde. Osäkerhet gällande den allmänna ekonomiska situationen, särskilt gällande konsumenternas köpkraft, beräknas vara de huvudsakliga risker som fortsätter påverka Stockmann under år 2016.

Mode står för över två tredjedelar av koncernens omsättning. Modebranschen kännetecknas bland annat av produkternas korta livslängd och trendberoendet, den säsongsbetonade försäljningen och känsligheten för onormala förändringar i väderförhållandena. Ansvarsfull hantering av leveranskedjan är viktigt om koncernens varumärken ska kunna upprätthålla kundernas förtroende för Stockmann. Koncernen hanterar dessa faktorer som en del av verksamhetens dagliga ledning.

Koncernens verksamheter baseras på flexibel logistik och effektiva varuflöden. Förseningar och störningar i varu- och informationsflöden kan ha en tillfälligt negativ effekt på verksamheten. Alla ansträngningar görs för att hantera de operativa riskerna genom att utveckla lämpliga reservsystem och alternativa verksamhetssätt, samt genom att försöka minimera störningar i informationssystemen. Operativa risker täcks också genom att teckna försäkringar.

Koncernens omsättning, resultat och balansräkning påverkas av förändringar i valutakurserna mellan koncernens rapporteringsvaluta, dvs. euron, och den svenska kronan, den norska kronan, den amerikanska dollarn, den ryska rubeln och vissa andra valutor. Valutakursfluktuationer kan ha en betydande inverkan på koncernens affärsverksamhet. Finansiella risker, inklusive risker som räntefluktuationer, hanteras i enlighet med den riskpolicy som bekräftats av styrelsen.

UTSIKTER FÖR ÅR 2016

Inom Stockmannkoncernens viktigaste verksamhetsland, Finland, är den allmänna ekonomiska situationen fortsatt osäker och endast en långsam BNP-tillväxt uppskattas genereras. Konsumenternas köpkraft förväntas vara fortsatt låg, och detaljhandelsmarknadens utvecklingen av icke-livsmedel kommer sannolikt att fortsätta vara svag.

BNP-tillväxten för Sverige, Norge och Baltikum beräknas bli något högre än i Finland. Marknaden för prisvärt mode i Sverige väntas förbli relativt stabil. I Baltikum förväntas konkurrensen inom detaljhandelsmarknaden öka.

Stockmann kommer att fortsätta driva sitt köpcenter i Ryssland. Den ekonomiska utvecklingen i Ryssland förväntas vara fortsatt svag under år 2016. Detta kan ha en negativ inverkan på hyresintäkterna från hyresgästerna i Stockmanns fastighetsverksamhet.

Stockmanns strategi har som mål att på lång sikt förbättra koncernens konkurrenskraft och lönsamhet genom en heltäckande vändning i riktning mot lönsamhet. Ett effektiviseringsprogram har inletts i februari 2015 med ett årligt kostnadsinbesparingsmål på 50 miljoner euro. Programmet framskrider enligt plan, och effekterna kommer huvudsakligen att börja synas i Stockmanns resultat från år 2016 framöver.

Investeringarna uppskattas vara ca 60–65 miljoner euro, vilket är på samma nivå som de uppskattade avskrivningarna för år 2016.

Stockmann uppskattar att koncernens omsättning för år 2016 kommer att minska jämfört med år 2015 pga. pågående strategiska förändringar vilka syftar på att förbättra lönsamheten. Rörelseresultatet exklusive poster av engångskaraktär förväntas vara något positivt år 2016. På grund av normal säsongfluktuation kommer rörelseresultatet för första kvartalet att vara klart negativt.

CORPORATE GOVERNANCE STATEMENT

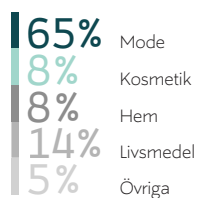
Stockmann publicerar en separat utredning om förvaltnings- och styrningssystemet (Corporate Governance Statement) för år 2015 i enlighet med rekommendationen i Finsk kod för bolagsstyrning.

Helsingfors den 17 februari 2016

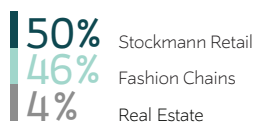
STOCKMANN Oyj Abp

Styrelsen

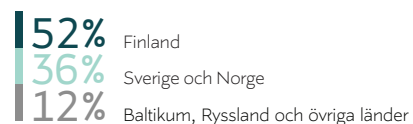
OMSÄTTNING per varuområde 2015

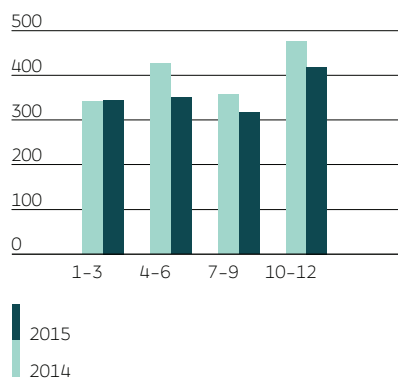
OMSÄTTNING per enhet 2015

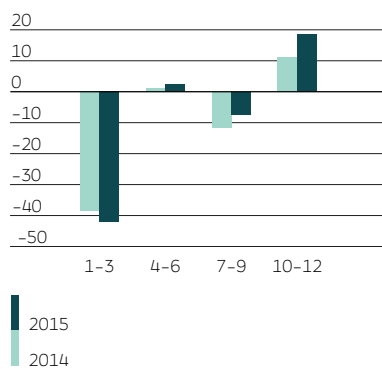
OMSÄTTNING per marknadsområde 2015

OMSÄTTNING PER KVARTAL 2014-2015 mn euro

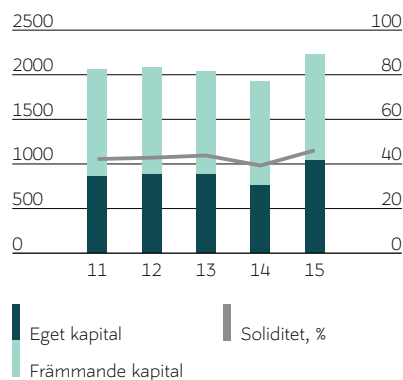

RÖRELSERESULTAT* PER KVARTAL 2014-2015 mn euro

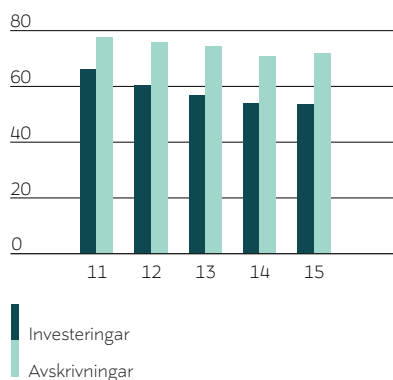

* Exklusive poster av engångskaraktär

SOLIDITET 2011-2015 mn euro

INVESTERINGAR OCH AVSKRIVNINGAR 2011-2015 mn euro

KONCERNENS RESULTATRÄKNING

Milj. euro	Not	1.1–31.12.2015	Omräknat 1.1–31.12.2014
Kvarvarande verksamhet			
OMSÄTTNING	2	1434,8	1605,5
Övriga rörelseintäkter	4	0,2	0,0
Användning av material och förnödenheter	5	-709,3	-825,3
Kostnader för löner och anställningsförmåner	6,25,30	-321,5	-356,3
Avskrivningar och nedskrivningar	2,7,12,13	-71,9	-59,8
Övriga rörelsekostnader	8	-384,8	-441,3
Kostnader sammanlagt		-1487,3	-1682,7
RÖRELSEVINST/-FÖRLUST	2	-52,5	-77,2
Finansiella intäkter	9	0,9	0,4
Finansiella kostnader	9	-22,1	-23,8
Finansiella intäkter och kostnader sammanlagt		-21,2	-23,3
VINST/FÖRLUST FÖRE SKATTER		-73,7	-100,5
Inkomstskatter	10	-15,1	3,8
RÄKENSKAPSPERIODENS VINST/FÖRLUST, KVARVARANDE VERKSAMHETER		-88,9	-96,7
Vinst/förlust från avvecklade verksamheter	3	-86,1	-3,1
RÄKENSKAPSPERIODENS VINST/FÖRLUST		-175,0	-99,8
Räkenskapsperiodens vinst/förlust hänförligt till:			
Moderbolagets ägare		-175,0	-99,8
Innehav utan bestämmande inflytande		-0,0	0,0
Resultat per aktie, räknat på resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare under året, euro	11		
Från kvarvarande verksamheter (före och efter utpädning)		-1,24	-1,34
Från avvecklade verksamheter (före och efter utpädning)		-1,20	-0,04
Från årets nettoresultat (före och efter utpädning)	11	-2,43	-1,39

KONCERNENS TOTALRESULTATRÄKNING

Milj. euro	Liitetieto	1.1–31.12.2015	1.1–31.12.2014
RÄKENSKAPSPERIODENS VINST/FÖRLUST		-175,0	-99,8
Övriga poster i totalresultaträkningen:			
Poster som inte omklassificeras i resultaträkningen			
Vinster/förluster på omvärderingen av en förmånsbestämd nettoskuld, före skatter		0,0	0,0
Vinster/förluster på omvärderingen av en förmånsbestämd nettoskuld, skatteinverkan		0,0	0,0
Vinster/förluster på omvärderingen av en förmånsbestämd nettoskuld, minskad med skatt	25	0,0	0,0
Omvärderingsdifferenser (IAS 16), före skatter		473,0	
Omvärderingsdifferenser (IAS 16), skatteinverkan		-94,5	
Omvärderingsdifferenser (IAS 16), minskad med skatt		378,5	
Poster som senare kan omklassificeras i resultaträkningen			
Omräkningsdifferenser av utländska enheter, före skatter		1,4	-9,3
Omräkningsdifferenser av utländska enheter, skatteinverkan		0,2	-0,8
Omräkningsdifferenser av utländska enheter, minskad med skatt	10,19	1,6	-10,1
Säkring av kassaflöde, före skatter		-3,6	5,1
Säkring av kassaflöde, skatteinverkan		0,8	-1,1
Säkring av kassaflöde, minskad med skatt	10,19	-2,8	4,0
Periodens övriga totalresultat, netto		377,2	-6,1
PERIODENS TOTALRESULTAT SAMMANLAGT		202,2	-105,9
Periodens totalresultat sammanlagt hänförligt till:			
Moderbolagets ägare, kvarvarande verksamheter		288,4	-102,8
Moderbolagets ägare, avvecklade verksamheter		-86,1	-3,1
Innehav utan bestämmande inflytande		-0,0	0,0

KONCERNENS BALANSRÄKNING

Milj. euro	Not	31.12.2015	31.12.2014
TILLGÅNGAR			
LÅNGFRISTIGA TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar			
Varumärket		98,9	96,8
Immateriella rättigheter		48,7	60,0
Övriga immateriella tillgångar		3,7	3,9
Förskott och pågående nyanläggningar		1,9	3,3
Goodwill		764,7	748,1
Immateriella tillgångar sammanlagt	12	917,9	912,2
Materiella anläggningstillgångar			
Mark- och vattenområden		140,4	43,1
Byggnader och anläggningar		777,8	426,9
Maskiner och inventarier		63,2	80,9
Ändrings- och ombyggnadskostnader för hyrda lokaler		5,5	26,5
Förskott och pågående nyanläggningar		29,3	13,2
Materiella anläggningstillgångar sammanlagt	13	1 016,2	590,5
Långfristiga fordringar	24,28	9,7	3,4
Placeringar som kan säljas	15	5,4	7,8
Latenta skattefordringar	23	45,2	25,9
LÅNGFRISTIGA TILLGÅNGAR SAMMANLAGT		1 994,5	1 539,7
KORTFRISTIGA TILLGÅNGAR			
Omsättningstillgångar	16	170,8	239,3
Kortfristiga fordringar			
Räntebärande fordringar		1,6	2,4
Inkomstskattefordringar		0,2	2,0
Räntefria fordringar		53,8	75,7
Kortfristiga fordringar sammanlagt	17	55,5	80,1
Likvida medel	18	19,1	29,3
KORTFRISTIGA TILLGÅNGAR SAMMANLAGT		245,4	348,8
TILLGÅNGAR SOM INNEHAS FÖR FÖRSÄLNING	2,3	34,0	48,0
TILLGÅNGAR SAMMANLAGT		2 273,9	1 936,5
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
EGET KAPITAL			
Aktiekapital		144,1	144,1
Överkursfond		186,1	186,1
Omvärderingsfond		368,9	0,0
Fonden för investerat fritt eget kapital		250,4	250,4
Övriga fonder		44,6	47,4
Omräkningsdifferenser		-4,3	-5,9
Balanserade vinstmedel		-27,1	138,3
Hybridlån		84,3	0,0
Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare	19	1 046,9	760,4
Innehav utan bestämmande inflytande			0,0
EGET KAPITAL SAMMANLAGT		1 046,9	760,4
LÅNGFRISTIGA SKULDER			
Latenta skatteskulder	23	163,9	62,0
Långfristiga räntebärande finansieringsskulder	20	534,7	613,2
Pensionsförpliktelser	25		0,0
Långfristiga räntefria skulder och avsättningar	22,24,28	4,8	0,3
LÅNGFRISTIGA SKULDER SAMMANLAGT		703,4	675,5
KORTFRISTIGA SKULDER			
Kortfristiga räntebärande finansieringsskulder	21	248,7	220,7
Kortfristiga räntefria skulder			
Leverantörskulder och övriga kortfristiga skulder	21,28	207,5	237,2
Inkomstskatteskulder	21	20,5	0,0
Kortfristiga avsättningar	22	2,5	30,8
Kortfristiga räntefria skulder sammanlagt		230,5	268,1
KORTFRISTIGA SKULDER SAMMANLAGT		479,2	488,8
SKULDER HÄNFÖRIGA TILL TILLGÅNGAR SOM INNEHAS FÖR FÖRSÄLNING	3	44,4	11,8
SKULDER SAMMANLAGT		1 227,0	1 176,1
EGET KAPITAL OCH SKULDER SAMMANLAGT		2 273,9	1 936,5

Innehåller kvarvarande och avvecklade verksamheter

KONCERNENS KASSAFLÖDESANALYS

Milj. euro	Not	1.1–31.12.2015	1.1–31.12.2014
KASSAFLÖDE FRÅN RÖRELSEN			
Räkenskapsperiodens vinst/förlust		-175,0	-99,8
Justeringar:			
Avskrivningar och nedskrivningar		89,1	71,0
Försäljningsvinster (-) och -förluster (+) från försäljning av bestående aktiva		1,1	4,8
Räntekostnader och övriga finansiella kostnader		27,0	22,7
Ränteintäkter		-1,1	-1,3
Inkomstskatter		15,1	-3,8
Övriga justeringar		-24,1	30,8
Förändringar av rörelsekapital:			
Ökning (-) / minskning (+) av omsättningstillgångar		73,0	13,7
Ökning (-) / minskning (+) av kortfristiga försäljningsfordringar och övriga fordringar		47,0	42,5
Ökning (+) / minskning (-) av leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder		-11,2	-19,7
Betalda räntor		-17,8	-20,9
Erhållna räntor från rörelsen		0,8	0,2
Övriga finansiella poster från rörelsen		-1,5	-1,6
Betalda skatter från rörelsen		-5,1	-9,0
Nettokassaflöde från rörelsen		17,2	29,6
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGAR			
Investeringar i materiella och immateriella tillgångar		-53,9	-55,1
Överlåtelseintäkter från materiella och immateriella tillgångar		0,9	0,0
Investeringar i dotterbolag minskad med likvida medel vid anskaffningstidpunkten		-0,3	0,0
Överlåtelseintäkter från övriga placeringar		0,0	0,0
Beviljade lån		-7,0	0,0
Erhållna dividender från investeringar		0,1	0,1
Nettokassaflöde från investeringar		-60,3	-55,0
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERING			
Erhållen likvid från emitterat hybridlån		84,3	0,0
Upptagning av kortfristiga lån		218,0	207,4
Återbetalning av kortfristiga lån		-207,4	-332,9
Upptagning av långfristiga lån		51,2	478,2
Återbetalning av långfristiga lån		-112,9	-298,9
Återbetalning av skulder för finansiell leasing		-0,6	-0,5
Utbetalda dividender		0,0	-28,8
Nettokassaflöde från finansiering		32,7	24,5
NETTOFÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL			
Likvida medel vid periodens ingång		-10,4	-0,9
Likvida medel vid periodens slut		29,3	33,9
Checkkonto med kreditlimit		-4,1	-6,1
Likvida medel vid periodens ingång		25,3	27,8
Nettoförändring av likvida medel		-10,4	-0,9
Inverkan av kursdifferenser		0,2	-1,7
Likvida medel vid periodens utgång		19,1	29,3
Checkkonto med kreditlimit		-4,1	-4,1
Likvida medel vid periodens utgång	18	15,0	25,3

Innehåller kvarvarande och avvecklade verksamheter

KALKYL ÖVER FÖRÄNDRINGAR I KONCERNENS EGET KAPITAL

Milj. euro	Aktiekapital	Överkursfond	Omvärderingsfond	Fonden för säkringsinstrument	Fonden för inbetalt fritt kapital	Övriga fonder	Omräkningsdifferenser	Ackumulerade vinstmedel	Hybridlån	Totalt	Innehav utan bestämmande inflytande	Totalt
EGET KAPITAL 1.1.2014	144,1	186,1		-0,5	250,5	43,9	4,1	266,8		894,9	0,0	894,9
Dividend 1								-28,8		-28,8		-28,8
Utnyttjade optioner 1								0,2		0,2		0,2
Emissionvinst 1					0,0					0,0		0,0
Övriga förändringar 1								0,0		0,0		0,0
Räkenskapsperiodens vinst/förlust								-99,8		-99,8		-99,8
Vinster/förluster på omvärderingen av en förmånsbestämd nettoskuld 3								0,0		0,0		0,0
Omräkningsdifferenser av utländska enheter 2							-10,1			-10,1		-10,1
Säkring av kassaflöde, minskad med skatt 2				4,0						4,0		4,0
Periodens totalresultat sammanlagt*				4,0			-10,1	-99,8		-105,9		-105,9
EGET KAPITAL 31.12.2014	144,1	186,1		3,4	250,4	43,9	-5,9	138,3		760,4	0,0	760,4

Milj. euro	Aktiekapital	Överkursfond	Omvärderingsfond	Fonden för säkringsinstrument	Fonden för inbetalt fritt kapital	Övriga fonder	Omräkningsdifferenser	Ackumulerade vinstmedel	Hybridlån	Totalt	Innehav utan bestämmande inflytande	Totalt
EGET KAPITAL 1.1.2015	144,1	186,1		3,4	250,4	43,9	-5,9	138,3		760,4	0,0	760,4
Upptagning av hybridlån									85,0	85,0		85,0
Hybridlån kostnader									-0,7	-0,7		-0,7
Räkenskapsperiodens vinst/förlust								-175,0		-175,0	-0,0	-175,0
Omvärderingsdifferenser (IAS 16)			378,5							378,5		378,5
Övriga förändringar 1			-9,6					9,6		0,0		0,0
Vinster/förluster på omvärderingen av en förmånsbestämd nettoskuld 3								0,0		0,0		0,0
Omräkningsdifferenser av utländska enheter 2							1,6			1,6		1,6
Säkring av kassaflöde, minskad med skatt 2				-2,8						-2,8		-2,8
Periodens totalresultat sammanlagt*			378,5	-2,8			1,6	-175,1		202,2		202,2
EGET KAPITAL 31.12.2015	144,1	186,1	368,9	0,6	250,4	43,9	-4,3	-27,1	84,3	1 046,9		1 046,9

* Minskad med latent skatter

Innehåller kvarvarande och avecklade verksamheter

1) Not 19

2) Noter 10,19

3) Not 25

Noter till koncernens bokslut

1. Principer för uppgörande av koncernbokslut

Basuppgifter om bolaget

Koncernens moderbolag är det finländska publika aktiebolaget Stockmann Oyj Abp, vars hemort är Helsingfors. Koncernens huvudbransch är detaljhandel. Moderbolagets aktier är listade på Helsingfors börs (Nasdaq Helsingfors). En kopia av koncernbokslutet kan fås på Internet på adressen www.stockmanngroup.com eller från moderbolaget.

Allmänt

Stockmanns koncernbokslut har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarderna (IFRS). Vid uppgörandet av koncernbokslutet har de IAS- och IFRS-standarder samt IFRIC- och SIC-tolkningar som gällde den 31 december 2015 tillämpats. Med internationella redovisningsstandarder avses I den finska bokföringslagen, samt i bestämmelser som ges med stöd av bokföringslagen, standarder som har antagits för tillämpning inom EU i enlighet med det förfarande som stadgas i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 samt tolkningar av dessa. Noterna till koncernbokslutet är även förenliga med kraven i den finska bokförings- och samfundslagstiftning som kompletterar IFRS-bestämmelserna. Bokslutsinformationen bygger på de ursprungliga anskaffningsutgifterna, om inget annat anges i principerna för uppgörandet. Bokslutet anges i miljoner euro.

Koncernen tillämpar följande nya och reviderade standarder och tolkningar från och med den 1 januari 2015:

Ändringar i IAS 19 Anställningsförmåner som ska tillämpas under räkenskapsperioder som börjar 1.7.2014 eller senare. Ändringarna klarlägger den bokföringsmässiga behandlingen när betalningar från arbetstagarna eller tredje parter förutsätts i förmånsbestämda arrangemang. Standardändringarna har inte haft någon effekt på koncernbokslutet.

Årliga förbättringar av IFRS-standarderna, ändringssamlingar 2011–2013 samt 2010–2012 som ska tillämpas under räkenskapsperioder som börjar 1.7.2014 eller senare. Genom Annual Improvements-proceduren sammanställs små och mindre brådskande ändringar av standarderna till en helhet och implementeras en gång per år. De ändringar som omfattas av projektet gäller fyra (2011–2013) respektive sju (2010–2012) standarder. Ändringarnas inverkan varierar från standard till standard, men de är inte betydande.

IFRIC 21 Offentliga avgifter som ska tillämpas under räkenskapsperioder som börjar 1.1.2014 eller senare, inom EU senast från början av den första räkenskapsperiod som börjar 17.6.2014 eller senare. Tolkningen preciserar den bokföringsmässiga behandlingen av offentliga avgifter. En skuld som orsakas av en offentlig avgift ska bokföras när den transaktion som åstadkommer betalningsskyldighet och som bestäms enligt lag inträffar. Tolkningen har inte haft någon betydande effekt på koncernbokslutet.

Frivillig ändring av principer för upprättande av bokslut

Sedan 1.1.2015 har Stockmann tillämpat en omvärderingsmodell i enlighet med IAS 16-standardens på sitt fastighetsinnehav. Denna modell ersatte den tidigare använda anskaffningsutgiftsmodellen. Värdering av fastigheter till verkligt värde ger betydelsefull information särskilt om balansvärdet, och utöver detta bedöms fastigheternas resultat utifrån det verkliga värdet. Fastigheterna rapporteras till ett värde baserat på omvärdering, som är omvärderingsdagens verkliga värde minskat med avskrivningar som ackumulerats efter detta. I samband med övergången presenteras ökningen på grund av omvärdering, 438,3 miljoner euro minskat med en latent skatteskuld om 87,7 miljoner euro, i omvärderingsfonden för eget kapital. I enlighet med IAS 16-standardens tillämpas omvärderingen inte retroaktivt.

Principer för uppgörande av bokslut som förutsätter ledningens bedömning och viktiga osäkerhetsfaktorer avseende gjorda uppskattningar

Då ett koncernbokslut utarbetas i enlighet med internationella redovisningsstandarder är det nödvändigt att göra bedömningar och antaganden angående framtiden. Det verkliga utfallet kan avvika från bedömningarna och antagandena. De bedömningar och antaganden som bokslutet innehåller bygger på ledningens bästa uppfattning vid tidpunkten för bokslutet. Dessa bedömningar och antaganden påverkar värdena på

tillgångarna och skulderna i balansräkningen, de redovisade eventuella förpliktelseerna och räkenskapsperiodens intäkter och kostnader. Vidare måste överväganden göras vid tillämpningen av redovisningsprinciperna för upprättandet av bokslutet.

De viktigaste delområdena där ledningen har använt omdöme då principerna för upprättande har tillämpats anknyter till fastställandet av avskrivningstider och klassificeringen av tillgångsposter som funktioner som innehas för försäljning eller funktioner som ska läggas ned, samt när hybridlån har klassificerats som eget kapital och när samarbetsarrangemang har klassificerats som gemensamma funktioner. Varuhusverksamheten i Ryssland har klassificerats som en avvecklad verksamhet i bokslutet för år 2015.

De viktigaste antagandena för framtiden och sådana viktiga osäkerhetsfaktorer som gäller uppskattningar på rapporteringsperiodens slutdatum, som ger upphov till de största riskerna för att bokföringsvärdena på koncernens tillgångar och skulder förändras väsentligt under följande räkenskapsperiod, gäller fastigheternas verkliga värde, omsättningstillgångar och avsättningar samt nedskrivning av goodwill och varumärket Lindex. Närmare utredningar om dessa ges i not 12, 13, 16 och 22..

Konsolideringsprinciper

Koncernbokslutet inkluderar moderbolaget, Stockmann Oyj Abp, och alla dotterbolag i vilka moderbolaget antingen direkt eller indirekt innehar mer än 50 procent av det röstetal som aktierna medför eller i vilka moderbolaget annars har bestämmanderätt. Bestämmande inflytande uppstår när koncernen genom att vara delaktig i ett samfund exponeras för föränderliga intäkter i samfundet eller är berättigade till dess föränderliga intäkter och kan påverka dessa intäkter genom att utöva bestämmande inflytande i samfundet.

Koncernens inbördes aktieinnehav har eliminerats genom förvärvsmetoden. Metoden innebär att anskaffningsutgiften och det förvärvade bolagets alla identifierbara tillgångar och skulder värderas till det verkliga värdet vid anskaffningstidpunkten. Goodwill bokförs till det belopp med vilket anskaffningsutgiften, andelen av det förvärvade bolaget som ägs av aktieägare utan bestämmanderätt och den andel som ägts tidigare sammantaget överstiger det verkliga värdet av den förvärvade nettoförmögenheten. Koncernens interna affärstransaktioner, fordringar, skulder och orealiserade täckningsbidrag samt den interna vinstfördelningen elimineras i koncernbokslutet. Räkenskapsperiodens vinst eller förlust samt räkenskapsperiodens totalresultat delas ut till moderbolagets ägare och ägare som saknar bestämmanderätt. Andelen som tillhör ägare som saknar bestämmanderätt redovisas som en egen post i koncernens eget kapital. Förvärvade dotterbolag konsolideras till koncernbokslutet från och med den tidpunkt då koncernen har fått bestämmanderätt, och avyttrade dotterbolag fram till den tidpunkt då bestämmanderätten upphör. För moderbolaget behandlas de ändringar i ägarandelen i dotterbolaget, vilka inte leder till förlorad bestämmanderätt, som affärsverksamhet som anknyter till eget kapital.

Gemensamma arrangemang, där Stockmann och en annan part utgående från avtal eller bolagsordningen har rättigheter gällande tillgångar och skyldigheter gällande skulder ska behandlas som gemensamma funktioner. Andelar i de fastighetsbolag som uppfyller kriterierna för gemensamma funktioner i koncernbolagen har upptagits som gemensamma funktioner i koncernbokslutet. Koncernbokslutet innefattar Stockmanns andel av de gemensamma funktionernas tillgångar, skulder och andra poster i totalresultatet samt av intäkter och kostnader från och med det datum då den gemensamma bestämmanderätten uppstod till det datum då den upphör. Stockmannkoncernen äger inga samföretag eller intresseföretag.

Segmentrapportering

Koncernen införde 1.1.2015 en ny struktur där verksamheten indelas i tre rapportsegment: Stockmann Retail, som bedriver varuhushandel, Fashion Chains som bedriver Lindex-modehandel och segmentet Real Estate, vars mål är att effektivisera lokalanvändningen i de fastigheter som koncernen äger. Verksamheter som tjänar hela koncernen hör till ej allokerade poster.

Den segmentinformation som koncernen presenterar bygger på ledningens interna rapportering, där principerna för bedömning av tillgångar och skulder är förenliga med IFRS-reglerna. Den högsta operativa beslutsfattaren som regelbundet granskar verksamhetsresultatet för verksamhetssegmenten är koncernens verkställande direktör.

Poster i utländsk valuta

Koncernbokslutet presenteras i euro, som är funktionell valuta och rapporteringsvaluta för koncernens moderbolag.

Affärstransaktioner i utländsk valuta redovisas i respektive företags funktionella valuta till transaktionsdagens kurs. Fordringar och skulder räknas om till bokslutsdagens kurs vid tidpunkten för bokslutet. De kursdifferenser som har uppstått vid omräkningen redovisas genom resultaträkningen.

De utländska koncernbolagens resultaträkningar och övriga totalresultat har omräknats till euro enligt medelkursen för räkenskapsperioden och balansräkningarna enligt kursen på bokslutsdagen. Kursdifferensen, som beror på omräkningen av posterna i räkenskapsperiodens resultat och totalresultatet i resultaträkningen enligt medelkursen och omräkningen av balansposterna enligt kursen på bokslutsdagen, har upptagits som en egen post i totalresultatet. Den goodwill som uppstår genom förvärv av en utländsk enhet och de justeringar av de verkliga värdena på bokföringsvärdena för den utländska enhetens tillgångar och skulder som görs i samband med förvärvet av enheten, har behandlats som de utländska enheternas tillgångar och skulder och räknats om till euro enligt kurserna på bokslutsdagen. Då ett utländskt dotterbolag eller ett gemensamt arrangemang avyttras helt eller delvis, upptas den ackumulerade omräkningsdifferensen i resultaträkningen som en del av försäljningsvinsten eller -förlusten.

Euro har fastställts som funktionell valuta i de ryska dotterbolagen och dotterbolagens bokslut har räknats om till euro i enlighet med standarden IAS 21. Koncernledningen fastställer de ryska dotterbolagens mål för försäljning och bruttomarginal i euro, deras resultat följs upp i euro och deras ekonomiska prognoser görs upp i euro. Varor som säljs på den ryska marknaden anskaffas till koncernen i huvudsak i euro. Vidare är en stor del av de ryska dotterbolagens fasta kostnader och materiella omsättningstillgångar bundna till euro eller amerikanska dollar. De ryska dotterbolagen emitterar inte lokalt några egetkapitalinstrument, skaffar inte finansiering genom främmande kapital på den lokala finansmarknaden och fattar inga självständiga investerings- eller finansieringsbeslut gällande sin affärsverksamhet.

I enlighet med standarden IAS 21 omräknas de monetära posterna i de ryska dotterbolagens bokslut till euro i koncernbokslutet i enlighet med kursen på bokslutsdagen, medan de icke-monetära posterna, såsom långfristiga tillgångar, omsättningstillgångar och eget kapital, räknas om enligt kursen den dag då transaktionen förverkligades. Koncernledningen följer kontinuerligt upp om det sker sådana ändringar i ovan nämnda affärsverksamhet, händelser eller förhållanden, vilka skulle orsaka en motiverad anledning att ändra de ryska och ukrainska dotterbolagens funktionella valuta från euro till lokal valuta på det sätt som IAS 21.13 förutsätter.

Enligt den lättnad som standarden IFRS 1 tillåter, har de kumulativa omräkningsdifferenser som har ackumulerats före datumet för övergången till IFRS upptagits i de balanserade vinstmedlen.

Principer för intäktsföring och omsättning

Intäkterna från försäljningen av varor upptas när de väsentliga risker och förmåner som gäller ägandet av varorna har överförts på köparen. Huvuddelen av koncernens intäkter består av detaljförsäljning av varor där antingen kontanter eller kreditkort används som betalningsmedel. Intäkterna bokförs vid tidpunkten för försäljningen av varan.

Man förbereder sig för returneringarna inom distansförsäljningen genom att i bokföringen göra en empiriskt definierad returneringsperiodisering med vilken försäljningen justeras. Den ränta som ingår i distanshandelns engångskrediter är en del av försäljningspriset och redovisas under omsättningen.

De intäkter som hänför sig till samarbetet med stamkunder bokförs som omsättning. Värdet av oanvända bonuspoäng som kunder insamlat bokförs som kortfristiga räntefria skulder till kunder till verkligt värde genom att minska försäljningen med motsvarande summa. Skulden upptas på samma räkenskapsperiod som försäljningen till vilken den hänför sig. När kunder använder intjänade poäng som betalningsmedel i butiker, bokförs det verkliga värdet av de använda poängen som försäljning och som en minskning av kortfristiga skulder. Om bonuspoängen inte används senast den dag de går ut, bokförs det verkliga värdet av de oanvända poängen som försäljning och som en minskning av kortfristiga skulder.

Hyresintäkter från hyresavtal som klassificerats som övriga hyresavtal upptas som omsättning i resultaträkningen i jämna rater under hyrestiden.

Intäkterna från en tjänst bokförs när tjänsten har utförts.

Då omsättningen beräknas dras indirekta skatter och beviljade rabatter samt en kostnad som motsvarar det verkliga värdet på de optioner som har beviljats stamkunder av från försäljningen.

Övriga rörelseintäkter

Under övriga rörelseintäkter redovisas bl.a. realisationsvinster för anläggningstillgångar och intäkter från överlåtelser av affärsverksamhet.

Övriga rörelsekostnader

De övriga rörelsekostnaderna inkluderar realisationsförluster för anläggningstillgångar samt andra kostnader än de som hänför sig till den ordinarie försäljningen av prestationer. Ränteintäkter från räntebärande försäljningsfordringar redovisas som avdrag från de övriga rörelsekostnaderna.

Anställningsförmåner

Pensionsförpliktelser

Pensionsarrangemangen klassificeras som förmånsbestämda och avgiftsbestämda arrangemang. I Finland och de flesta andra av Stockmannkoncernens verksamhetsländer är de lagstadgade och frivilliga pensionssystemen avgiftsbestämda.

Vid avgiftsbestämda pensionsarrangemang betalas pensionsavgifterna till ett pensionsförsäkringsbolag. Inbetalningarna till de avgiftsbestämda arrangemangen redovisas som kostnader i resultaträkningen för den räkenskapsperiod till vilken de hänför sig.

Förmånsbestämda pensionsarrangemang grundar sig på aktuariella beräkningar, som bygger på antaganden beträffande diskontoräntan, den förväntade avkastningen på de tillgångar som hänför sig till pensionsarrangemangen, de framtida löneförhöjningarna, inflationen och personalens åldersstruktur.

Förmånsbestämda pensionsarrangemang grundar sig på beräkningar som gjorts upp av auktoriserade försäkringsmatematiker. Beräkningarna som bygger på antaganden beträffande diskontoräntan, den förväntade avkastningen på de tillgångar som hänför sig till pensionsarrangemangen, de framtida löneförhöjningarna, inflationen och personalens åldersstruktur. De uppskattningar som görs utifrån dessa antaganden inverkar på den sammanlagda pensionsförpliktelsen och det totala beloppet av de tillgångar som hänför sig till pensionsarrangemanget. Den pensionsutgift som grundar sig på arbetsprestationen under perioden och nettoräntan på det förmånsbestämda arrangemangets nettoskuld redovisas under kostnader av anställningsförmåner i resultaträkningen. De poster som orsakas av omdefinieringen av den förmånsbestämda nettoskulden, bl.a. försäkringsmatematiska vinster och förluster samt avkastningen av de medel som ingår i arrangemanget, bokförs under övriga poster i totalresultatet under den räkenskapsperiod som de uppkommer. Från nuvärdet på pensionsåtaganden som redovisas i balansräkningen avdras de till pensionsarrangemangen hörande tillgångarna värderade till det verkliga värdet på balansdagen. Nettoskulden för det förmånsbestämda pensionsarrangemanget bokförs i balansräkningen. De utgifter som baseras på en tidigare arbetsprestation bokförs som kostnader i resultaträkningen antingen när arrangemanget ändras eller när de kostnader för omorganisering som hänför sig till detta eller de förmåner som hänför sig till avslutandet av anställningsförhållandet bokförs, vid den tidigare av de ovan nämnda tidpunkterna.

Förmånsbestämda pensionsarrangemangen inom koncernen avslutades under räkenskapsperioden 2015.

Andra långfristiga anställningsförmåner

Stockmannkoncernen använder ett belöningssystem för tjänsteår, som har naturen av en långfristig anställningsförmån. Då de tjänsteår som avtalats i systemet uppfyllts har den anställda rätt till extra avlönad semester. För långfristiga anställningsförmåner redovisas det nuvarande värdet av förpliktelsen som orsakas av arrangemanget som en skuld i balansräkningen. Poster som föranleds av att dessa omdefinieras redovisas i resultaträkningen.

Förmåner som är bundna till det egna kapitalet och aktierelaterade ersättningar

De aktieoptioner som har beviljats koncernens nyckelpersoner och stamkunder värderas till det verkliga värdet vid tidpunkten för beviljandet och upptas som kostnader i resultaträkningen i jämna rater under den period då rättigheten uppstod. En kostnad som motsvarar det verkliga värdet på de optioner som har beviljats nyckelpersoner upptas under personalkostnader och en kostnad som motsvarar det verkliga värdet på de optioner som har beviljats stamkunder upptas under omsättningen som en rabatt enligt IAS 18.10 med lika stora motposter i det egna kapitalet. Det verkliga värdet på de beviljade optionerna fastställs med hjälp av Black–Scholesmodellen, som beaktar de marknadsvillkor som påverkar prissättningen av optionen vid tidpunkten för beviljandet. Vid tidpunkten för beviljandet av optionerna uppskattas dessutom antalet optioner som slutgiltigt förverkligas och giltighetstiden för dessa. Det belopp som har upptagits som kostnad korrigeras senare så att det motsvarar antalet aktieoptioner som slutgiltigt har beviljats.

När optionsrätter utnyttjas, bokförs betalningarna för sådana aktieteckningar, korrigerade med eventuella transaktionskostnader i enlighet med villkoren för arrangemanget i aktiekapitalet och fonden för investerat fritt eget kapital.

Kostnaderna för koncernledningens aktiebonussystem upptas i resultaträkningen under personalkostnaderna för den räkenskapsperiod vars resultat berättigar till aktiebonus.

Inkomstskatter

Skatteutgifterna i resultaträkningen består av skatter som bygger på de beskattningsbara inkomsterna under perioden och latent skatter. De skatter som bygger på de beskattningsbara inkomsterna under perioden beräknas enligt den gällande skattesatsen i vart och ett av koncernbolagets verksamhetsländer. Skatten justeras med eventuella skatter som hänför sig till tidigare perioder. Inkomstskatterna redovisas i resultaträkningen, om inte den transaktion som gav upphov till skatterna redovisas direkt under eget kapital eller andra poster i totalresultatet, vilket medför att även skatteeffekten redovisas under eget kapital eller andra poster i totalresultatet.

De latent skatterna beräknas på temporära skillnader mellan bokföringsvärdet och det skattemässiga värdet. De största temporära skillnaderna uppstår mellan bokföringsvärdet och det skattemässiga värdet på de materiella anläggningstillgångarna, de oanvända skattemässiga förlusterna, justeringarna som har gjorts baserat på tillgångarnas och skuldernas verkliga värde vid sammanslagning av affärsverksamheter, justeringarna som har gjorts på grund av tillgångarnas och skuldernas verkliga värde vid sammanslagning av affärsverksamheter samt värderingen av derivatavtal till verkligt värde. Latent skatt bokförs inte för den temporära skillnad som har uppkommit vid nedskrivning av goodwill om denna inte är avdragbar i beskattningen. De latent skatterna har beräknats utifrån de skattesatser som har stadgats eller som i praktiken har godkänts senast vid bokslutsdagen.

De latent skatteskulderna redovisas till fullt belopp, förutom för vinsten i dotterbolaget i Estland, eftersom koncernen kan bestämma tidpunkten för upplösning av den tillfälliga differensen och denna differens kommer inte att upplösas i den förutsebara framtiden. De latent skattefordringarna redovisas till det belopp som det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas mot framtida beskattningsbar inkomst.

Koncernen avdrar latent skattefordringar och skatteskulder från varandra i det fall att koncernen har en lagligt verkställig rätt att kvitta latent skattefordringar och skatteskulder som baseras på beskattningsbar inkomst sinsemellan och de latent skatteskulderna och skattefordringarna hänför sig till inkomstskatter som debiterats av samma skattetagare från antingen samma skattskyldiga eller andra skattskyldiga vilka har för avsikt att kvitta periodens skattefordringar och skatteskulder som baseras på beskattningsbar inkomst sinsemellan eller realisera fordringarna och betala skulderna samtidigt.

Avsättningar

En avsättning bokförs när koncernen som följd av en tidigare händelse har en juridisk eller faktisk förpliktelse, det är sannolikt att betalningsförpliktelsen kommer att realiseras och storleken på förpliktelsen kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt.

Goodwill och övriga immateriella tillgångar

Koncerngoodwill består av differensen mellan anskaffningsutgiften och de förvärvade, till det verkliga värdet värderade och identifierbara nettotillgångarna. På goodwill och varumärket Lindex görs inga avskrivningar.

Varumärket anses ha en obegränsad ekonomisk livslängd på grund av dess välkändhet. Koncerngoodwill består av differensen mellan anskaffningsutgiften och de förvärvade, till det verkliga värdet värderade och identifierbara nettotillgångarna. Till de övriga immateriella tillgångarna hör kundrelationer som har anskaffats till verkligt värde i samband med sammanslagning av affärsverksamheter samt upphovsrätter och programvaror som värderas till den ursprungliga anskaffningsutgiften. Övriga immateriella tillgångar avskrivs linjärt under den uppskattade ekonomiska livslängden.

Avskrivningstider för immateriella tillgångar	
kundrelationer	5 år
programvaror	5–10 år
övriga immateriella rättigheter	5 år

Utgifter som hänför sig till de immateriella tillgångarna och som förverkligas senare aktiveras endast i det fall att de ökar de ekonomiska fördelarna med tillgången. I övriga fall bokförs utgifterna i resultaträkningen då de uppstår.

Materiella anläggningstillgångar

Markområden, byggnader samt maskiner och inventarier utgör merparten av de materiella anläggningstillgångarna. De uppskrivningar som ingår i markområden och byggnader har ingått i bokföringsvärdet enligt de tidigare bokslutsnormerna och har betraktats som en del av anskaffningsutgiften enligt IFRS. De materiella anläggningstillgångarna inkluderar också ändrings- och ombyggnadsutgifter för hyrda lokaler, vilket bl.a. omfattar färdigställande av inredningen i affärslokaler.

De materiella anläggningstillgångarna har i balansräkningen värderats till den ursprungliga anskaffningsutgiften, från vilken de ackumulerade avskrivningarna samt eventuella nedskrivningar har dragits av. Anskaffningsutgiften för egenhändigt tillverkade tillgångar inkluderar materialet och det direkta arbetet. Om en materiell anläggningstillgång består av flera delar med olika ekonomiska livslängder behandlas delarna som separata tillgångar. Senare utgifter som hänför sig till tillgången aktiveras då de ökar de framtida ekonomiska fördelarna. Övriga utgifter, såsom normala service- och reparationsåtgärder, kostnadsförs i resultaträkningen när de uppstår.

Markområden och byggnader har från och med 1.1.2015 upptagits i balansräkningen till omvärderingsvärde i enlighet med standard IAS 16 paragraf 31. Markområden och byggnader är upptagits i balansräkningen till omvärderingsvärde som är det verkliga värdet på omvärderingsdagen förminskat med de ackumulerade avskrivningarna samt nedskrivningarna. Avskrivningarna under perioden från omvärderingsvärden av byggnader redovisas i resultaträkningen. Omvärderingen genomförs regelbundet så att bokföringsvärdet för markområden och byggnader inte avviker väsentligt från det verkliga värdet på rapportperiodens slutdatum. Om bokföringsvärdet för markområden eller byggnader ökar till följd av omvärderingen, ska ökningen redovisas under andra poster i totalresultatet och den influtna ökningen i omvärderingsfonden för eget kapital. Om ökningen dock upphäver en minskning som orsakas av en omvärdering som tidigare har redovisats i resultaträkningen, ska även ökningen redovisas i resultaträkningen. Om tillgångens bokföringsvärde minskar till följd av omvärderingen, redovisas minskningen i resultaträkningen. Minskningen upptas dock i övriga poster i totalresultatet upp till beloppet av omvärderingsfonden. Årligen överförs från omvärderingsfonden till eget kapital differensen mellan avskrivningar på byggnaders omvärderingsvärden och avskrivningar på byggnaders original anskaffningsutgifter.

Avskrivningarna på materiella anläggningstillgångar görs linjärt i enlighet med tillgångens ekonomiska livslängd. Markområden avskrivs inte.

Avskrivningstider för materiella anläggningstillgångar:	
byggnader och anläggningar	20–50 år
ändrings- och ombyggnadsutgifter för hyreslokaler	5–20 år
maskiner och inventarier	4–10 år
datorutrustning och lätta butiksinventarier	3–5 år

Utgifter för främmande kapital

Om det är nödvändigt att lägga ner en anmärkningsvärt lång tid på att färdigställa en tillgångspost för det användningsändamål den är avsedd för efter anskaffandet, byggandet eller tillverkningen av denna, utgör de

utgifter för främmande kapital som direkt härrör från tillgångsposten en del av anskaffningsutgiften för denna. De övriga utgifterna för främmande kapital bokförs som kostnader.

Nedskrivningar

Bokföringsvärdena för tillgångsposter prövas regelbundet för att man ska kunna upptäcka eventuella indikationer på att de behöver skrivas ned. Om dylika indikationer observeras, fastställs de kassaflöden som kan ackumuleras från tillgångsposten. Goodwillen och varumärket har allokaterats till enheter som genererar kassaflöden och testas årligen i händelse av att de behöver skrivas ned. En nedskrivningsförlust uppstår om balansvärdet för tillgångsposten eller den enhet som genererar kassaflöden överskrider det belopp som förväntas flyta in från tillgångsposten. Nedskrivningsförlusten redovisas i resultaträkningen.

En nedskrivningsförlust för en enhet som genererar kassaflöden allokteras i första hand till den goodwill som har allokaterats till den enhet som genererar kassaflödet och i andra hand till att proportionellt minska enhetens övriga tillgångsposter.

Det genererade kassaflödet för immateriella och materiella tillgångar fastställs så att det består av antingen det verkliga värdet minskat med de kostnader som försäljningen av tillgången ger upphov till eller ett högre bruksvärde. Vid beräkning av bruksvärdet diskonteras de uppskattade framtida kassaflödena till sitt nuvärde utifrån sådana diskonteringsräntor som beskriver de genomsnittliga kapitalkostnaderna före skatt för den kassagenererande enheten i fråga.

En nedskrivningsförlust som hänför sig till materiella anläggningstillgångar och övriga immateriella tillgångar återförs, med undantag av goodwill, om det har skett en förändring i de uppskattningar som används vid bestämningen av de kassaflöden som förväntas inflyta från tillgångsposten. Nedskrivningsförlusten återförs till högst det belopp som skulle ha fastställts som redovisningsvärde för tillgångsposten om ingen nedskrivningsförlust hade bokförts för denna tidigare år.

Hyresavtal

I enlighet med standarden IAS 17 Leasingavtal har hyresavtal där koncernen övertar en väsentlig andel av de risker och förmåner som är karakteristiska för ägande av tillgången klassificerats som avtal om finansiell leasing. Egendom som har hyrts genom ett avtal om finansiell leasing upptas under materiella eller immateriella anläggningstillgångar efter att de ackumulerade avskrivningarna har dragits av, medan de förpliktelser som härrör från avtalet upptas under räntebärande skulder. De hyror som härrör från ett avtal om finansiell leasing fördelas på räntekostnader och amortering av skuld.

Ett avtal om finansiell leasing i enlighet med standarden IAS 17 tas upp i balansräkningen och värderas till ett belopp som är lika stort som det verkliga värdet på tillgången vid den tidpunkt då avtalet ingicks eller till ett lägre nuvärde på minimihyror. Från tillgångar som har skaffats genom ett avtal om finansiell leasing görs planenliga avskrivningar, och eventuella nedskrivningar bokförs. Avskrivningarna görs i enlighet med avskrivningstiderna för koncernens anläggningstillgångar eller under en kortare hyresperiod.

Ett hyresavtal i vilket hyresvärden tar på sig de risker och förmåner som förknippas med ägande behandlas som övriga hyresavtal. Hyror som har tagits emot eller betalats på basis av övriga hyresavtal tas upp under intäkter eller kostnader i resultaträkningen.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångarna har värderats till anskaffningsutgiften eller ett lägre nettoförsäljningsvärde. Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspris som fås för omsättningstillgångarna i den normala affärsverksamheten, från vilket de uppskattade kostnaderna för färdigställandet samt de uppskattade nödvändiga utgifterna för att genomföra en försäljning har dragits av.

Värdet på omsättningstillgångarna har bestämts med hjälp av förfarandet med vägt medelspris och inkluderar samtliga direkta kostnader för anskaffningen.

Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklad verksamhet

Långfristiga egendomsposter som innehas för försäljning och egendomsposter som hör till verksamhet som har avvecklats värderas i enlighet med standarden IFRS 5 till bokföringsvärdet eller det lägre verkliga värdet med avdrag för de kostnader som uppskattas uppstå som en följd av avyttringen av tillgången. När en

egendomspost har klassificerats som en långfristig egendoms-post som innehas för försäljning eller som tillhörig en avyttringsgrupp, görs inga avskrivningar från posten. En långfristig egendoms-post som enligt klassifikationen innehas för försäljning eller tillhör en avyttringsgrupp upptas som en egen post i balansräkningen. Även de skulder som hänför sig till en avyttringsgrupp tas upp som en egen post i balansräkningen.

Avvecklad verksamhet är en del av koncernen som har avvecklats eller som klassificeras att vara till salu och som uppfyller klassificeringskraven för avvecklad verksamhet i IFRS 5. Resultatet för avvecklade verksamheter presenteras som en skild post i koncernens totalresultat.

Stockmann meddelade i november 2015 att det har undertecknat ett avtal om att sälja varuhusverksamheten i Ryssland till Reviva Holdings Limited och affären har slutförts 1.2.2016. Varuhusverksamheten i Ryssland representerar ett separat viktigt geografiskt verksamhetsområde, som tydligt kan avskiljas från koncernens övriga delar operativt och för den ekonomiska rapporteringen, och i bokslutet för år 2015 klassificeras varuhusverksamheten i Ryssland som en avvecklad verksamhet i enlighet med IFRS 5. Distanshandelsverksamheten i Hobby Hall klassificerats som avyttringsgrupp enligt standarden IFRS 5, eftersom en koncernen söker en ny ägare för affärsverksamheten i Hobby Hall.

Finansiella instrument

De finansiella instrumenten har i enlighet med IAS 39 klassificerats i följande kategorier: lån och övriga fordringar, finansiella tillgångar och skulder som har värderats till det verkliga värdet i resultaträkningen, finansiella tillgångar som kan säljas och övriga skulder.

Lån och övriga fordringar utgör tillgångar som inte är derivat, och de betalningar som hänför sig till dessa är fasta eller fastställbara och noteras inte på en fungerande marknad. Värderingsgrunden för dessa består av det periodiserade anskaffningsvärdet. Beroende på karaktären ingår de i balansräkningen under antingen kort- eller långfristiga tillgångar. Ett lån eller en fordran är långfristig om den förfaller efter mer än 12 månader. Försäljningsfordringar upptas i balansräkningen till det verkliga värdet från första början. Beloppet av de osäkra fordringarna uppskattas på basis av tidigare återvinningar. Skillnaden mellan det ursprungliga värdet på respektive fordringsstock och det diskonterade återvinningsvärdet kostnadsförs som en värdeminskning i resultaträkningen.

I kategorin finansiella tillgångar som har värderats till det verkliga värdet i resultaträkningen klassificeras alla investeringar med undantag av aktier som klassificeras under finansiella tillgångar som kan säljas. Posterna i denna grupp värderas till sitt verkliga värde utifrån marknadspriserna på bokslutsdagen, de diskonterade kassaflödena eller andra lämpliga värderingsmodeller. Förändringar i det verkliga värdet redovisas i resultaträkningen.

De finansiella tillgångar som kan säljas utgör tillgångar som inte är derivat och som uttryckligen har klassificerats i denna kategori eller som inte har klassificerats i någon annan kategori. De ingår i långfristiga tillgångar, såvida avsikten inte är att behålla dem i mindre än 12 månader från bokslutsdagen, då de i stället inkluderas i kortfristiga tillgångar. I denna kategori ingår koncernens aktieplaceringar, som värderas till det verkliga värdet. Det verkliga värdet på offentligt noterade aktier är marknadspriset på bokslutsdagen. Förändringar i det verkliga värdet bokförs på övriga poster i totalresultatet och redovisas i fonden för verkligt värde under eget kapital. Förändringarna i det verkliga värdet överförs från det egna kapitalet till resultaträkningen när investeringen realiseras eller när investeringens värde har minskat så att en nedskrivningsförlust måste redovisas. Onoterade aktier redovisas till anskaffningspriset, om deras verkliga värden inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. Om det förekommer en väsentlig eller utdragen nedgång i en aktieplaceringens verkliga värde redovisas en nedskrivningsförlust.

Förvärv och avyttringar av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, det vill säga den dag då bolaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången. En post som hör till de finansiella tillgångarna avlägsnas från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiseras, förfaller eller bolaget förlorar bestämmanderätten över tillgången.

Räntebärande skulder klassificeras som övriga skulder och redovisas initialt i bokföringen till det verkliga värdet utifrån det erhållna beloppet. Transaktionskostnaderna inkluderas i de räntebärande skuldernas ursprungliga bokföringsvärde. Senare värderas de räntebärande skulderna till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden. Långfristiga skulder förfaller efter mer än 12 månader, medan kortfristiga skulder har en maturitet som är kortare än 12 månader.

Derivatkontrakt har klassificerats under finansiella tillgångar eller skulder som redovisas till sitt verkliga värde via resultaträkningen. Förändringar i derivatkontraktens verkliga värde redovisas i resultaträkningen, med undantag av derivat för vilka kassaflödessäkring tillämpas. Derivaten uppfyller de regler för säkringsredovisning som har fastställts i IAS 39.

Det verkliga värdet på ränteswapkontrakt fastställs på basis av nuvärdet av de framtida kassaflödena med hjälp av marknadspriserna på bokslutsdagen. Förändringar i ränteswapkontraktens verkliga värde redovisas under finansiella poster i resultaträkningen. Vid tidpunkten för bokslutet hade koncernen inga utestående ränteswapavtal.

Det verkliga värdet på valutaterminerna och valutaswapavtalen beräknas utifrån marknadspriserna vid tidpunkten för bokslutet. Valutaoptionernas verkliga värde beräknas med hjälp av Black & Scholes-modellen. Valutaderivatens värdeförändringar redovisas under finansiella poster i resultaträkningen, med undantag av de derivat på vilka den kassaflödessäkring som har fastställts i IAS 39 tillämpas. Säkringsredovisning tillämpas på de valutaderivat som används för att säkra de förväntade försäljningarna och inköpen i valuta och som uppfyller de villkor som har fastställts för säkringsredovisning i IAS 39. Det säkrade kassaflödet måste vara mycket sannolikt och ska i sista hand ha resultatpåverkan. Förändringar i det verkliga värdet på derivatinstrument som har gjorts i syfte att säkra kassaflöden bokförs under övriga poster i totalresultatet och redovisas i fonden för verkligt värde under eget kapital, medan en eventuell ineffektiv del redovisas i resultaträkningen. Förändringar i det verkliga värdet som har ackumulerats i eget kapital redovisas i resultaträkningen under korrigeringsposterna för försäljning eller inköp under samma period som de förväntade transaktioner som är föremål för säkringsredovisning redovisas i resultaträkningen. Om det säkrade kassaflödet inte längre förväntas realiseras, överförs den anknutna förändring av det verkliga värdet som har ackumulerats från säkringsinstrumentet till eget kapital till resultaträkningen.

Säkringsredovisning tillämpas på sådana lån i valuta som säkrar de nettoinvesteringar i valuta som har gjorts i utländska enheter. Förändringar i det verkliga värdet på säkringsinstrumentet bokförs under övriga poster i totalresultatet och redovisas bland omräkningsdifferenserna under eget kapital. De vinster eller förluster för säkring av nettoinvesteringarna som har tagits upp under omräkningsdifferenser överförs till resultaträkningen då nettoinvesteringen avyttras i sin helhet eller delvis.

Säkringsförhållandet mellan den säkrade posten och säkringsinstrumentet dokumenteras då säkringen inleds. Dokumentationen inkluderar uppgifter om säkringsinstrumentet och den post som säkras, karaktären av den risk som säkras, målsättningen med riskhanteringen och effektivitetskalkyler. Säkringsförhållandet ska vara effektivt, och effektiviteten granskas både i förväg och i efterskott. Effektiviteten testas vid varje bokslutstidpunkt.

Likvida medel

De likvida medlen består av kontanta medel, kortfristiga bankdepositioner och andra kortfristiga placeringar med hög likviditet och en maturitet på högst tre månader från anskaffningstidpunkten. Det verkliga värdet på de likvida medlen antas motsvara bokföringsvärdet på grund av den korta maturiteten.

Ett checkkonto med kredit, som bör betalas på anmodan och som är en del av koncernens kassastyrning, har redovisats som en del av de likvida medlen i kassaflödesanalysen.

Masskuldebrevslån på egetkapitalvillkor (hybridlån)

Ett masskuldebrevslån på egetkapitalvillkor är ett hybridlån som redovisas i koncernbokslutet som eget kapital. Hybridlån har sämre företrädesrätt än koncernens andra skuldförbindelser. Dess företrädesrätt är dock bättre än andra poster som redovisas som eget kapital. Hybridlånets räntor betalas om koncernen delar ut dividend. Om ingen dividend utdelas, beslutar koncernen separat om eventuell räntebetalning. Obetalda räntor kumuleras. Innehavarna av hybridlån har inga av de rättigheter, bestämmande inflytande eller rösträtt på bolagsstämma som hör till aktieägare.

Egna aktier

Om Stockmann Oyj Abp eller något av dess dotterbolag förvärvar bolagets egna aktier, minskas det egna kapitalet med ett belopp som motsvarar det erlagda vederlaget inklusive transaktionsutgifterna, från vilka skatten har dragits av. Om de förvärvade aktierna säljs eller överläts som vederlag, upptas den erhållna prestationen under eget kapital.

Utdelning

Styrelsens förslag om dividendutdelning har inte redovisats i bokslutet. Dividendutdelningen bokförs på basis av bolagsstämmans beslut.

Tillämpning av nya eller reviderade IFRS-standarder

Koncernen börjar tillämpa respektive standard, standardändring och tolkning från och med det datum då den träder i kraft eller, om datumet för ikraftträdandet är ett annat än den första dagen i räkenskapsperioden, från och med början av den räkenskapsperiod som följer på datumet för ikraftträdandet. IASB har publicerat följande nya eller omarbetade standarder och tolkningar som koncernen tillsvidare inte har tillämpat.

Ändring i IAS 1 Utformning av finansiella rapporter: Disclosure Initiative som ska tillämpas på räkenskapsperioder som börjar 1.1.2016 eller senare. Ändringarna syftar till att uppmuntra företag att använda omdöme vid fastställandet av vilka uppgifter som presenteras i bokslutet. Ändringarna klargör till exempel tillämpningen av begreppet väsentlighet och användning av omdöme vid fastställandet av ordningen och platsen för noterna till bokslutet. Standardändringarna bedöms inte ha någon betydande effekt på koncernbokslutet.

Ändring i standarderna IAS 16 Materiella anläggningstillgångar och IAS 38 Immateriella tillgångar – Clarification of Acceptable Methods of Depreciation and Amortisation som ska tillämpas under räkenskapsperioder som börjar 1.1.2016 eller senare. Ändringarna klargör IAS 16 och IAS 38. Intäktsbaserade avskrivningsmetoder tillämpas inte på materiella anläggningstillgångar och bara sällan på immateriella tillgångar. Standardändringarna har inte någon effekt på koncernbokslutet.

Ändringar i IFRS 11 Samarbetsarrangemang – Accounting for Acquisitions of Interests in Joint Operations som ska tillämpas på räkenskapsperioder som börjar 1.1.2016 eller senare. Ändringarna har gett nya anvisningar för IFRS 11 om hur förvärvet av en andel i ett samarbetsarrangemang ska tas upp i bokföringen när den gemensamma funktionen utgör en affärsverksamhet. I detta fall ska bokföringsförfarandet för sammanslagna affärsverksamheter tillämpas. Standardändringarna bedöms inte ha någon betydande effekt på koncernbokslutet.

Årliga förbättringar av IFRS-standarderna (Annual Improvements to IFRSs), ändringssamling 2012–2014 som ska tillämpas under räkenskapsperioder som börjar 1.1.2016 eller senare. Genom Annual Improvements-proceduren sammanställs små och mindre brådskande ändringar av standarderna till en helhet och implementeras en gång per år. Ändringarna berör fyra standarder. Ändringarnas inverkan varierar från standard till standard, men de är inte betydande.

Ny IFRS 15 Försäljningsintäkter från kundavtal som ska tillämpas under räkenskapsperioder som börjar 1.1.2018 eller senare. IFRS 15 skapar ett heltäckande ramverk för att fastställa om försäljningsintäkter kan intäktsföras, hur mycket som kan intäktsföras och när detta kan göras. IFRS 15 ersätter de gällande anvisningarna om intäktsföring, bl.a. standarderna IAS 18 Intäkter, IAS 11 Långvariga projekt och IFRIC 13 Stamkundsprogram. Enligt IFRS 15 ska samfund bokföra försäljningsintäkterna till ett sådant belopp som beskriver det vederlag som samfundet väntar sig vara berättigad till för dessa varor eller tjänster. Koncernen utvärderar verkningarna av IFRS 15.

Nya IFRS 9 Finansiella instrument som ska tillämpas under räkenskapsperioder som börjar 1.1.2018 eller senare. Standarden ersätter den nuvarande standarden IAS 39 Finansiella instrument: redovisning och värdering. IFRS 9 inkluderar nya instruktioner för redovisning och värdering av finansiella instrument. Detta omfattar även en ny modell för den bokföringsmässiga behandlingen av väntade kreditförluster som tillämpas för att fastställa nedskrivningar av finansiella tillgångar. De allmänna anvisningarna om säkringsredovisning har även setts över. Bestämmelserna i IAS 39 om upptagande och borttagande av finansiella instrument i balansräkningen har bevarats. Koncernen utvärderar standardens effekter på bokslutet.

Övriga kommande ändringar av principer för upprättande av bokslut och användning av omdöme vid tillämpningen av principerna.

Rysk rubel har införts som verksamhetsvaluta för fastighetsverksamheten i Ryssland från och med 1.2.2016 när försäljningen av varuhusverksamheten i Ryssland har genomförts. Effekterna av bytet av funktionell valuta kommer att behandlas icke-retroaktivt, vilket innebär att alla poster kommer att konverteras från euro till rubel till den valutakurs som råder vid tidpunkten då den funktionella valutan ändrades. De uppståande beloppen avseende icke-monetära poster kommer att behandlas till sin ursprungliga anskaffningskostnad i ryska rubel. Förändringen förväntas inte ha någon väsentlig inverkan på koncernens eget kapital.

Eftersom försäljningen av varuhusverksamheten i Ryssland är klar används koncernens köpcentrumfastighet Nevsky Centre i S:t Petersburg inte längre i koncernens egna verksamhet i detaljhandeln eller i administrativt syfte, utan koncernen innehar fastigheten för att inhämta hyresavkastning och värdehöjning på tillgången. Från och med 1.2.2016 klassificerar koncernen Nevsky Centre-köpcentrumfastigheten som en investeringsfastighet i enlighet med IAS 40. Investeringsfastighet redovisas till verkligt värde i balansräkningen. Investeringsfastighetens verkliga värde är det pris till vilket fastigheten skulle kunna överlåtas mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs. Investeringsfastigheter avskrivs inte, men eventuella vinster eller förluster till följd av förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningen under den period då de uppstår.

2. Segmentuppgifter

Verksamhetssegment

Organisations- och rapporteringsstrukturen förnyades med början 1.1.2015. Tidigare rapporterade Stockmann Retail och Real Estate som en affärsenhet, Varuhusgruppen, och de segment som koncernen rapporterade var Varuhusgruppen och Modekedjor. Från och med början av räkenskapsperioden år 2015 har de segment som Stockmannkoncernen rapporterar varit Stockmann Retail, Fashion Chains och Real Estate. Segmenten utgör koncernens affärsenheter, vilka styrs och bevakas som separata enheter som säljer olika produkter och tjänster. Den segmentinformationen som koncernen presenterar bygger på ledningens interna rapportering, där ledningens bedömning av segmentens resultat baseras på uppföljningen av segmentens rörelsevinst och där principerna för bedömning av tillgångar och skulder är förenliga med IFRS-reglerna.

Stockmann Retail

Stockmanns 9 varuhus i tre länder erbjuder ett exceptionellt omfattande och högklassigt varusortiment, ett bra förhållande mellan pris och kvalitet samt professionell och framstående kundservice i en internationell och högklassig shoppingmiljö. Distanshandeln i Hobby Hall samt Stockmanns och Hobby Halls nätbutiker i Finland är en del av Stockmann Retail. Sju varuhus i Ryssland har klassificerats som avvecklad verksamhet.

Fashion Chains

Modekedjan Lindex har sammanlagt 487 butiker i 19 länder. Lindex affärsidé är att erbjuda inspirerande prisvärt mode. Butikskedjan har flera koncept inom damkläder, underkläder, barnkläder och kosmetik. Fashion Chains -segment innehåller modekedjan Seppälä t.o.m. 1.4.2015.

Real Estate

Affärsenheten Real Estate består av koncernens fastighetsinnehav i Helsingfors, S:t Petersburg, Tallinn och Riga. Fastigheterna används av Stockmannvaruhus och utomstående hyresgäster.

Uppgifter om geografiska segment

Förutom i Finland bedriver koncernen verksamhet inom två geografiska segment: Sverige och Norge och Baltikum, Ryssland och andra länder.

Segmentuppgifter, koncernen

Rörelsesegmenten, milj. euro*

Omsättning	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Stockmann Retail	740,8	836,4
Fashion Chains	668,4	743,2
Real Estate	59,3	59,4
Segmenten sammanlagt	1 468,5	1 639,0
Ofördelat	0,3	0,1
Elimineringar	-34,0	-33,6
Koncernen sammanlagt	1 434,8	1 605,5

Rörelsevinst	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Stockmann Retail	-72,9	-63,5
Fashion Chains	30,5	0,0
Real Estate	16,3	15,9
Segmenten sammanlagt	-26,1	-47,6
Ofördelat	-26,4	-41,3
Elimineringar		
Koncernen sammanlagt	-52,5	-88,9
Avstämning av redovisad rörelsevinst/-förlust:		
Ändring av avskrivningar (IAS 16)		11,7
Redovisad koncern sammanlagt	-52,5	-77,2
Avstämning till posten vinst/förlust före skatter:		
Finansiella intäkter	0,9	0,4
Finansiella kostnader	-22,1	-23,8
Vinst/förlust före skatter, koncernen sammanlagt	-73,7	-100,5

Avskrivningar	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Stockmann Retail	13,7	14,2
Fashion Chains	22,3	26,7
Real Estate	27,4	27,8
Segmenten sammanlagt	63,4	68,8
Ofördelat	8,5	2,8
Ändring av avskrivningar (IAS 16)		-11,7
Koncernen sammanlagt	71,9	59,8

Investeringar, brutto	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Stockmann Retail	25,8	27,2
Fashion Chains	21,9	21,4
Real Estate	4,8	1,7
Segmenten sammanlagt	52,5	50,3
Ofördelat	1,0	3,5
Koncernen sammanlagt	53,4	53,8

Tillgångar	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Stockmann Retail	209,6	316,6
Fashion Chains	1 038,4	1 050,2
Real Estate	917,3	908,3
Segmenten sammanlagt	2 165,3	2 275,1
Ofördelat	74,6	51,7
Tillgångar som innehas för försäljning	34,0	48,0
Koncernen sammanlagt	2 273,9	2 374,8

* Segmentuppgifter för år 2014 har justerats i jämförelsesyfte

Jämförelseperioder i koncernens resultaträkning och uppgifter om marknadsområden har omräknats för att återspegla klassificeringen av Retail Ryssland som avvecklad verksamhet.

Uppgifter om marknadsområden, milj. euro*

Omsättning	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Finland	743,2	882,8
Sverige och Norge	512,6	513,7
Baltikum, Ryssland och andra länder	179,0	209,1
Koncernen sammanlagt	1 434,8	1 605,5
Finland, %	51,80	54,98
Utlandet, %	48,20	45,02
Rörelsevinst	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Finland	-102,9	-131,4
Sverige och Norge	55,4	38,6
Baltikum, Ryssland och andra länder	-5,0	3,8
Koncernen sammanlagt	-52,5	-88,9
Långfristiga tillgångar**	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Finland	771,4	826,0
Sverige och Norge	878,6	796,5
Baltikum, Ryssland och andra länder	299,9	427,8
Koncernen sammanlagt	1 949,9	2 050,3
Finland, %	39,56	40,29
Utlandet, %	69,90	74,50

* segmentuppgifter för år 2014 har justerats i jämförelsesyfte

** inkluderar långfristiga tillgångar klassificerade till salu

Sverige inkluderar franchising inkomster

3. Tillgångar som innehas för försäljning och avvecklad verksamhet

Stockmann sålde 1.2.2016 varuhusverksamheten i Ryssland till företaget Reviva Holdings Limited. Varuhusverksamheten i Ryssland har klassificerats som en avvecklad verksamhet i bokslutet för räkenskapsperioden som avslutades 31.12.2015. Jämförelsetalen i resultaträkningen och andra tillhörande poster har justerats så att de presenterar de avvecklade verksamheterna separat från de verksamheter som fortsätter. Tillgångsposterna och skulderna som hänför sig till varuhusverksamheten i Ryssland har i balansräkningen 31.12.2015 klassificerats som tillgångsposter som innehas för försäljning.

Stockmann meddelade 2.10.2014 att det söker en ny ägare för distanshandelsverksamheten i Hobby Hall som ett led i strategiprocessen. Stockmann är fortfarande engagerat i sin plan att sälja Hobby Hall, och tillgångsposterna och skulderna som hänför sig till distanshandelsverksamheten i Hobby Hall har i balansräkningen 31.12.2015 klassificerats som tillgångsposter som innehas för försäljning. Hobby Hall ingår i Stockmann Retail-segmentet.

Långfristiga tillgångar, vilka har klassificerats som tillgångsposter som innehas för försäljning, värderas till bokföringsvärde eller ett verkligt värde som är lägre än bokföringsvärdet och som har minskats med kostnaderna för försäljning, om det belopp som motsvarar bokföringsvärdet i huvudsak ackumuleras av försäljningen i stället för av kontinuerlig användning av tillgångarna. Inga avskrivningar görs för dessa tillgångsposter efter klassificeringen. Ränte-kostnader eller andra kostnader som hänför sig till dessa bokförs på samma sätt som före de klassificerades som tillgångsposter som innehas för försäljning.

Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter

Milj. euro	12/31/2015	12/31/2014
Årets resultat från avvecklade verksamheter		
Intäkter	177,4	239,7
Kostnader	186,4	242,9
Resultat före och efter skatt	-9,0	-3,1
Koncernens interna avgifter och hyresintäkter har eliminerats och ingår således inte i intäkter och kostnader.		
Resultat som hänför sig till försäljningen av Retail Ryssland efter skatt	-77,2	
Årets resultat från avvecklade verksamheter	-86,1	-3,1
Kassaflöde från den avvecklade verksamheten		
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-11,7	
Kassaflöde från investeringsverksamheten	1,1	
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	8,3	
Summa kassaflöde	-2,3	
Avvecklade verksamheter, tillgångar och skulder klassificerade som innehav för försäljning		
Kortfristiga fordringar	13,3	
Kortfristiga skulder	23,4	
Nettotillgångar	-10,1	
Övriga tillgångar och skulder klassificerade som innehav för försäljning		
Immateriella tillgångar och materiella anläggningstillgångar	0,6	0,8
Omsättningstillgångar	10,9	13,3
Kortfristiga fordringar	8,5	33,8
Likvida medel	0,7	0,0
Kortfristiga skulder	21,0	11,8
Nettotillgångar	-0,3	36,2

4. Övriga rörelseintäkter

Milj. euro	2015	2014
Realisationsvinster för bestående aktiva	0,2	0,0
Totalt	0,2	0,0

5. Affärsverksamhetens försäljningsbidrag

Milj. euro	2015	2014
Omsättning	1 434,8	1 605,5
Användning av material och förnödenheter	717,0	818,6
Förändring av lager	-7,6	6,6
Försäljningsbidrag	725,4	780,3
Försäljningsbidrag, procent av omsättningen	50.6%	48.6%

6. Kostnader för löner och anställningsförmåner

Milj. euro	2015	2014
Löner	251,6	281,9
Pensionkostnader, avgiftsbestämda arrangemang	30,3	33,5
Pensionkostnader, förmånsbestämda arrangemang		0,0
Övriga lönebikostnader	39,6	40,6
Kostnader för optionsförmåner	0,0	0,2
Totalt	321,5	356,3

I de flesta utländska dotterbolagen ingår pensionskostnaderna för avgiftsbestämda pensionsarrangemang i övriga lönebikostnader. Uppgifterna om ledningens anställningsförmåner presenteras i noterna till bokslutet nr 30. Transaktioner med den närmaste kretsen.

7. Avskrivningar och nedskrivningar

Milj. euro	2015	2014
Varumärken		
Immateriella rättigheter	11,3	11,0
Byggnader och anläggningar	26,7	14,7
Maskiner och inventarier	28,2	28,6
Maskiner och inventarier, finansiell leasing		1,9
Ändrings- och ombyggnadskostnader för hyrda lokaler	5,7	3,6
Avskrivningar totalt	71,9	59,8

8. Övriga rörelsekostnader

Milj. euro	2015	2014
Kostnader för affärsställen	209,1	246,6
Marknadsföringskostnader	59,0	67,9
Varuhanteringskostnader	16,7	19,9
Kreditförluster	1,5	-1,2
Frivilliga lönebikostnader	4,6	7,2
Ränteintäkter på försäljningsfordringar		-0,4
Övriga kostnader	93,9	101,3
Totalt	384,8	441,3

Revisorernas arvoden

Milj. euro	2015	2014
Revision	0,5	0,5
Intyg och utlåtanden	0,1	0,1
Skatterådgivning	0,5	0,2
Övriga tjänster	0,2	0,0
Totalt	1,3	0,8

9. Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter

Milj. euro	2015	2014
Dividendintäkter från placeringar som kan säljas	0,1	0,1
Ränteutäkter från bankdepositioner och övriga placeringar	0,6	0,2
Realisationsvinster på placeringar som kan säljas		0,0
Värdeförändring på finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträkningen	0,2	0,1
Valutakursdifferenser		0,0
Totalt	0,9	0,4

Finansiella kostnader

Milj. euro	2015	2014
Räntekostnader av finansiella skulder som värderas till periodiserad anskaffningsutgift	-19,0	-22,7
Överlåtelseförlust på placeringar som kan säljas	0,0	0,0
Andra finansiella kostnader	-2,9	
Valutakursdifferenser	-0,1	-1,1
Totalt	-22,1	-23,8

Finansiella intäkter och kostnader totalt

Milj. euro	2015	2014
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-21,2	-23,3

10. Inkomstskatter

Milj. euro	2015	2014
Inkomstskatter för räkenskapsperioden	-8,2	-4,5
Inkomstskatter för föregående räkenskapsperioder	-19,3	-0,1
Förändring av latent skatteskulder/-fordringar	12,3	8,4
Totalt	-15,1	3,8

Avstämning av resultaträkningens skattekostnad och skatterna beräknade enligt koncernens skattesats i hemlandet 20 %

Milj. euro	2015	2014
Vinst före skatt	-73,7	-100,5
Inkomstskatter enligt gällande skattesats	14,7	20,1
Inkomstskatter för föregående räkenskapsperioder	-19,3	-0,1
Skattefria inkomster	0,5	9,5
Effekt av avvikande skattesatser för utländska dotterbolag	0,7	0,0
Ej avdragsgilla kostnader	-11,6	-13,6
Ikke bokförda skattefordran av förluster i beskattningen	0,0	-8,5
Effekt av förändring i skattesats på latent skatteskulder/fordningar		
Avskrivningen av latent skattefordringar redovisat under föregående räkenskapsperioder	-0,3	-3,6
Skatter i resultaträkningen	-15,1	3,8

Stockmann Oyj Abp har erhållit ett korrigeringsbeslut från skattemyndigheterna i Finland och Sverige, enligt vilket koncernbolagen förpliktigas att betala 19,3 miljoner euro i tilläggsskatt och förhöjd skatt och därtill 0,4 miljoner euro hörande räntor. Stockmann anser att korrigeringsbesluten är ogrundade och överklagar besluten. Tilläggsskatten bokförs i sin helhet med resultatpåverkan i bokslutet för år 2015.

11. Resultat per aktie

Resultatet per aktie beräknas genom att dividera räkenskapsperiodens resultat hänförlig till moderbolagets aktieägare minskat med skatt justerat räntan av hybrid lån med de utestående aktiernas vägda medeltal under räkenskapsperioden. Utestående aktier inkluderar inte egna aktier som innehas av koncernen. Resultat per aktie efter utspädning beräknas genom att dividera räkenskapsperiodens vinst hänförlig till aktieägarna i moderbolaget med det vägda medeltalet för det utspädda antalet utestående aktier under räkenskapsperioden. Aktieoptionerna har en utspädande verkan då aktieoptionernas teckningspris är lägre än gängse värde. Aktiens gängse värde baserar sig på aktiernas pris i medeltal under perioden.

eur	2015	2014
Räkenskapsperiodens vinst/förlust hänförligt till moderbolagets aktieägare under året	-175 013 006	-99 816 635
Den upplupna räntan av hybridlån	-269 980	
Skatteeffekt	53 996	
Nettoeffekt	-215 984	
	-175 228 990	-99 816 635
Emissionsjusterat antal utestående aktier, vägt medeltal / 1000 st	72 048 683	72 048 683
Resultat per aktie, räknat på resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare under året		
Från kvarvarande verksamheter (före och efter utpädning)	-1,24	-1,34
Från avvecklade verksamheter (före och efter utpädning)	-1,20	-0,04
Från årets resultat (före och efter utpädning)	-2,43	-1,39

12. Immateriella tillgångar

Goodwill

Milj. euro	2015	2014
Anskaffningsutgift 1.1.	748,1	793,2
Omräkningsdifferens +/-	16,6	-45,1
Ökningar 1.1.–31.12.		
Minskningar 1.1.–31.12.		
Överföringar mellan posterna 1.1.–31.12.		
Anskaffningsutgift 31.12.	764,7	748,1
Ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1.		
Räkenskapsperiodens avskrivning och nedskrivning		
Ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31.12.		
Bokföringsvärde 1.1.	748,1	793,2
Bokföringsvärde 31.12.	764,7	748,1

Varumärken

Milj. euro	2015	2014
Anskaffningsutgift 1.1.	97,1	103,0
Omräkningsdifferens +/-	2,2	-5,9
Ökningar 1.1.–31.12.		
Minskningar 1.1.–31.12.		
Överföringar mellan posterna 1.1.–31.12.		
Överföringar till tillgångar som innehas för försäljning		
Anskaffningsutgift 31.12.	99,3	97,1
Ackumulerade avskrivningar 1.1.	-0,3	-0,3
Omräkningsdifferens +/-	0,0	0,0
Avskrivningar på minskningar		
Ackumulerade avskrivningar på överföringar till tillgångar som innehas för försäljning		
Räkenskapsperiodens avskrivning		
Ackumulerade avskrivningar 31.12.	-0,3	-0,3
Bokföringsvärde 1.1.	96,8	102,6
Bokföringsvärde 31.12.	98,9	96,8

Nedskrivningsprövning

De segment som Stockmannkoncernen ska rapportera enligt IFRS 8, Stockmann Retail för varuhus och nätbutik affären och Fashion Chains för Lindex modekedjan, är enheter som genererar kassaflöde och vars kassaflöden i stor utsträckning är oberoende av de kassaflöden som ackumuleras av andra tillgångsposter eller grupper av tillgångsposter. För nedskrivningsprövningen av goodwillen har det allokerats 739,7 miljoner euro till Modekedjorna och 25 miljoner euro till Varuhusgruppen.

Lindex varumärket, 98,9 miljoner euro, har allokerats i sin helhet till Fashion Chains segmenten. Varumärket Lindex anses ha en obegränsad ekonomisk verkningstid på grund av att det berörda varumärket är välkänt. Varumärket Lindex har existerat över 60 år, och koncernen kommer även i fortsättningen att använda det berörda varumärket både på den nuvarande marknaden samt när Lindex sortiment och affärsverksamhetsmodell introduceras på nya marknader.

Vid nedskrivningsprövningen bygger prognoserna om kassaflöde för Lindex och Stockmann Retail på prognoserna om de separata marknadsområdena. Dessa prognoser har godkänts av ledningen och omfattar de kommande fem åren och inverkar också på terminalperioden. I de långsiktiga prognoserna som uppdaterats under den gångna räkenskapsperioden har det beaktats att det allmänna konjunkturläget har förändrats jämfört med året innan. Kassaflödena efter den prognosperiod som godkänts av ledningen har kunnat extrapoleras genom att använda en jämn tillväxtfaktor på två procent vid kassaflödesberäkningarna.

Centrala variabler som använts vid beräkning av nyttjandevärdet:

1. Volymökningen, som bygger på en uppskattning av försäljningsutvecklingen i de befintliga och nya varuhusen och affärerna.
2. Diskonteringsräntan, som har fastställts med hjälp av en genomsnittlig vägd kapitalkostnad, vilken baserar på den optimala finansieringsstrukturen eller på den genomsnittliga finansieringsstrukturen av kontrollföretagen. Denna kapitalkostnad beskriver totalkostnaden för eget kapital och främmande kapital. Följande komponenter ingår i diskonteringsräntan:
 - den marknadsspecifika riskfria räntan
 - marknadsriskpremien

- ett betavärde som är specifikt för varje näringsgren och som bedöms beskriva marknadens syn på riskpremien per enhet
- kostnaden av främmande kapital
- soliditetsgraden, som motsvarar den optimala finansieringsstrukturen i enlighet med koncernens målkapitalstruktur

Diskonteringsräntan har fastställts utan avdrag för skatter. Diskonteringsräntan för Lindex baserar sig på marknadsräntan och landsrisken i Sverige och Finland. För Lindex har diskonteringsräntan 6,5 procent tillämpats (år 2014 6,3 %). Diskonteringsräntan för Stockmann Retail grundar sig på marknadsräntan och landsrisken i Finland. För Stockmann Retail har diskonteringsräntan 6,7 procent tillämpats (år 2014 7,0 %).

Vid bedömningen av återvinningsvärdet för Lindex anser ledningen enligt en måttlig bedömning att ingen eventuellt tänkbar ändring av de tillämpade variablerna skulle leda till en situation där återvinningsvärdet underskrider bokföringsvärdet. Återvinningsvärdet för Stockmann Retail minskade till följd av det förvägade marknadsläget som minskade försäljningsprognoserna. Vid bedömningen av återvinningsvärdet för Stockmann Retail kan en ändring i någon av de tillämpade variablerna leda till en situation där återvinningsvärdet underskrider bokföringsvärdet, vilket skulle leda till att en nedskrivning skulle bokas.

Vid upprättandet av känslighetsanalyser för Lindex och Stockmann Retail har ett downside-scenario tillämpats. I dessa scenarier minskades försäljningsökningen jämfört med ledningens uppskattning eller så höjdes räntesatsen. Om försäljningen för Lindex skulle öka med 40 procent mindre än beräknat under prognosperioden som inverkar också på terminalperiodens värde, eller om diskonteringsräntan skulle höjas med 1,2 procentenhet, skulle bokföringsvärdet för enhetens långfristiga tillgångar och driftskapitalet sammanlagt vara större än återvinningsvärdet. Om försäljningen för Stockmann Retail skulle öka med 15 procent mindre än beräknat under prognosperioden som inverkar också på terminalperiodens värde, eller om diskonteringsräntan skulle höjas med 0,9 procentenhet, skulle bokföringsvärdet för enhetens långfristiga tillgångar och driftskapitalet sammanlagt vara större än återvinningsvärdet. Utifrån nedskrivningsprövningarna finns det inte något behov av att bokföra nedskrivningar.

Immateriella rättigheter

Milj. euro	2015	2014
Anskaffningsutgift 1.1.	95,7	84,6
Omräkningsdifferens +/-	0,5	-1,5
Ökningar 1.1.–31.12.	3,6	5,1
Minskningar 1.1.–31.12.	-11,4	-19,3
Överföringar mellan posterna 1.1.–31.12.	2,3	27,9
Överföringar till tillgångar som innehas för försäljning	-1,4	-1,1
Anskaffningsutgift 31.12.	89,2	95,7
Akkumulerade avskrivningar 1.1.	-35,6	-45,7
Omräkningsdifferens +/-	-0,4	1,0
Avskrivningar på minskningar	11,0	19,2
Akkumulerade avskrivningar på överföringar till tillgångar som innehas för försäljning	1,6	0,6
Räkenskapsperiodens avskrivning	-17,1	-10,8
Akkumulerade avskrivningar 31.12.	-40,5	-35,6
Bokföringsvärde 1.1.	60,0	38,8
Bokföringsvärde 31.12.	48,7	60,0

Övriga immateriella tillgångar

Milj. euro	2015	2014
Anskaffningsutgift 1.1.	8,3	8,8
Omräkningsdifferens +/-	0,2	-0,5
Ökningar 1.1.–31.12.	0,2	
Minskningar 1.1.–31.12.		
Överföringar mellan posterna 1.1.–31.12.		
Överföringar till tillgångar som innehas för försäljning		
Anskaffningsutgift 31.12.	8,7	8,3
Akkumulerade avskrivningar 1.1.	-7,2	-7,5
Omräkningsdifferens +/-	-0,1	0,7
Avskrivningar på minskningar	1,6	0,0
Akkumulerade avskrivningar på överföringar till tillgångar som innehas för försäljning		
Räkenskapsperiodens avskrivning	-1,8	-0,4
Akkumulerade avskrivningar 31.12.	-7,5	-7,2
Bokföringsvärde 1.1.	1,1	1,3
Bokföringsvärde 31.12.	1,2	1,1

Övriga immateriella tillgångar, finansiell leasing

Milj. euro	2015	2014
Anskaffningsutgift 1.1.	3,2	2,0
Omräkningsdifferens +/-		
Ökningar 1.1.–31.12.		
Minskningar 1.1.–31.12.		
Överföringar mellan posterna 1.1.–31.12.		1,3
Överföringar till tillgångar som innehas för försäljning		
Anskaffningsutgift 31.12.	3,2	3,2
Akkumulerade avskrivningar 1.1.	-0,4	-0,1
Omräkningsdifferens +/-	0,0	
Avskrivningar på minskningar	0,0	
Akkumulerade avskrivningar på överföringar till tillgångar som innehas för försäljning		
Räkenskapsperiodens avskrivning	-0,3	-0,3
Akkumulerade avskrivningar 31.12.	-0,7	-0,4
Bokföringsvärde 1.1.	2,8	1,8
Bokföringsvärde 31.12.	2,5	2,8

Förskott och pågående nyanläggningar

Milj. euro	2015	2014
Anskaffningsutgift 1.1.	3,3	24,0
Omräkningsdifferens +/-		
Ökningar 1.1.–31.12.	3,1	11,0
Minskningar 1.1.–31.12.	-0,3	
Överföringar mellan posterna 1.1.–31.12.	-4,3	-31,7
Anskaffningsutgift 31.12.	1,9	3,3
Bokföringsvärde 1.1.	3,3	24,0
Bokföringsvärde 31.12.	1,9	3,3

Milj. euro	2015	2014
Immateriella tillgångar totalt	917,9	912,2

År 2015 omfattade förskott och pågående nyanläggningar inom immateriella tillgångar följande väsentliga poster:

- utvecklingsinvesteringar i Stockmann.com-distanshandelsverksamheten.

År 2014 omfattade förskott och pågående nyanläggningar inom immateriella tillgångar följande väsentliga poster:

- ett projekt för att förnya affärssystemet i Varuhusgruppen
- ett projekt för att förnya ekonomisystemet i koncernen
- investeringar på utveckling av datakommunikation och IT system.

13. Materiella anläggningstillgångar

Mark- och vattenområden

Milj. euro	2015	2014
Anskaffningsutgift 1.1.	43,1	42,1
Värdering av fastigheterna till verkligt värde 1.1.	96,0	
Anskaffningsutgift vid periodens ingång sammanlagt	139,1	42,1
Värdering av fastigheterna till verkligt värde 31.12.	1,1	
Omräkningsdifferens +/-	0,0	0,0
Ökningar 1.1.–31.12.	0,3	
Minskningar 1.1.–31.12.	-0,1	-0,1
Överföringar mellan posterna 1.1.–31.12.		1,1
Överföringar till tillgångar som innehas för försäljning		
Anskaffningsutgift 31.12.	140,4	43,1
Bokföringsvärde 1.1.	43,1	42,1
Bokföringsvärde 31.12.	140,4	43,1

Byggnader och anläggningar

Milj. euro	2015	2014
Anskaffningsutgift 1.1.	554,2	560,2
Värdering av fastigheterna till verkligt värde 1.1.	342,3	
Anskaffningsutgift vid periodens ingång sammanlagt	896,5	560,2
Värdering av fastigheterna till verkligt värde 31.12.	33,6	
Omräkningsdifferens +/-	0,0	-0,4
Ökningar 1.1.–31.12.	0,2	0,0
Minskningar 1.1.–31.12.	-2,5	-6,8
Överföringar till tillgångar som innehas för försäljning		
Överföringar mellan posterna 1.1.–31.12.	1,6	1,1
Anskaffningsutgift 31.12.	929,4	554,2
Akkumulerade avskrivningar 1.1.	-127,3	-119,8
Omräkningsdifferens +/-	0,0	0,4
Avskrivningar på minskningar	2,4	6,8
Akkumulerade avskrivningar på överföringar till tillgångar som innehas för försäljning		
Räkenskapsperiodens avskrivning	-26,7	-14,7
Akkumulerade avskrivningar 31.12.	-151,6	-127,3
Bokföringsvärde 1.1.	426,9	440,4
Bokföringsvärde 31.12.	777,8	426,9

Från och med 1.1.2015 presenteras markområden och byggnader i enlighet med standarden IAS 16 till omvärderat värde. Omvärderingen görs regelbundet, så att bokföringsvärdet på markområden och byggnader inte avviker väsentligt från deras verkliga värde vid räkenskapsperiodens utgång. Auktoriserade fastighetsvärderare inom samtliga marknadsområden utför värderingen baserat på diskonterade kassaflöden under tio år. I hierarkin för verkligt värde har värderingen av markområden och byggnader hänförs till nivå 3.

Omvärderingen baserar sig på standarder fastställda av International Valuation Standard Committee. Oberoende värderare beräknar det verkliga värdet för respektive markområde och byggnad med hjälp av uppgifter från Stockmann:

- fastighetsaffärsverksamhetens omsättning och rörelsevinst inklusive hyresintäkter och underhållskostnader
- fastighetsaffärsverksamhetens budget
- gällande hyresavtal
- fastigheternas investeringshistoria
- kalkyl över investeringar som behövs för nya hyresgäster
- tioårsplan för kommande renoveringar

Omvärderingen görs årligen eller då det finns indikationer på att det verkliga värdet avviker från bokföringsvärdet för markområden och byggnader. Flera oberoende, yrkesmässigt behöriga värderare utför värderingarna och Stockmann Real Estate går igenom dem och lägger fram sina rekommendationer om verkliga värden till Stockmanns styrelse. Styrelsen bedömer de verkliga värdena och fastställer de verkliga värden som ska användas. Byggnader avskrivs linjärt under deras livslängd. Inga avskrivningar görs på markområden.

Maskiner och inventarier

Milj. euro	2015	2014
Anskaffningsutgift 1.1.	284,2	299,2
Omräkningsdifferens +/-	-0,4	-6,6
Ökningar 1.1.–31.12.	19,8	19,2
Minskningar 1.1.–31.12.	-19,7	-33,8
Överföringar mellan posterna 1.1.–31.12.	8,7	6,3
Överföringar till tillgångar som innehas för försäljning	-66,2	-0,2
Anskaffningsutgift 31.12.	226,4	284,2
Accumulerade avskrivningar 1.1.	-203,4	-205,3
Omräkningsdifferens +/-	0,7	5,1
Avskrivningar på minskningar	13,8	32,7
Accumulerade avskrivningar på överföringar till tillgångar som innehas för försäljning	59,5	0,1
Räkenskapsperiodens avskrivning	-33,8	-35,9
Accumulerade avskrivningar 31.12.	-163,2	-203,4
Bokföringsvärde 1.1.	80,9	93,9
Bokföringsvärde 31.12.	63,2	80,9

Maskiner och inventarier, finansiell leasing

Milj. euro	2015	2014
Anskaffningsutgift 1.1.		11,3
Omräkningsdifferens +/-		
Ökningar 1.1.–31.12.		
Minskningar 1.1.–31.12.		-11,3
Överföringar mellan posterna 1.1.–31.12.		
Överföringar till tillgångar som innehas för försäljning		
Anskaffningsutgift 31.12.		
Accumulerade avskrivningar 1.1.	0,0	-9,4
Omräkningsdifferens +/-	0,0	
Avskrivningar på minskningar		11,3
Accumulerade avskrivningar på överföringar till tillgångar som innehas för försäljning		
Räkenskapsperiodens avskrivning		-1,9
Accumulerade avskrivningar 31.12.		0,0
Bokföringsvärde 1.1.	0,0	1,9
Bokföringsvärde 31.12.	0,0	0,0

Milj. euro	2015	2014
Maskiner och inventarier totalt	63,2	80,9

Ändrings- och ombyggnadsutgifter för hyrda lokaler

Milj. euro	2015	2014
Anskaffningsutgift 1.1.	110,2	126,6
Omräkningsdifferens +/-	0,0	0,0
Ökningar 1.1.–31.12.	0,3	0,8
Minskningar 1.1.–31.12.	-12,3	-18,7
Överföringar mellan posterna 1.1.–31.12.	1,6	1,7
Överföringar till tillgångar som innehas för försäljning	-60,4	-0,2
Anskaffningsutgift 31.12.	39,3	110,2
Accumulerade avskrivningar 1.1.	-83,7	-94,1
Omräkningsdifferens +/-		0,0
Avskrivningar på minskningar	10,7	17,8
Accumulerade avskrivningar på överföringar till tillgångar som innehas för försäljning	48,6	0,0
Räkenskapsperiodens avskrivning	-9,4	-7,4
Accumulerade avskrivningar 31.12.	-33,8	-83,7
Bokföringsvärde 1.1.	26,5	32,4
Bokföringsvärde 31.12.	5,5	26,5

Förskott och pågående nyanläggningar

Milj. euro	2015	2014
Anskaffningsutgift 1.1.	13,2	5,8
Omräkningsdifferens +/-		0,1
Ökningar 1.1.–31.12.	25,9	17,6
Minskningar 1.1.–31.12.	0,0	-2,7
Överföringar mellan posterna 1.1.–31.12.	-9,8	-7,7
Överföringar till tillgångar som innehas för försäljning	0,0	
Anskaffningsutgift 31.12.	29,3	13,2
Bokföringsvärde 1.1.	13,2	5,8
Bokföringsvärde 31.12.	29,3	13,2

Milj. euro	2015	2014
Materiella anläggningstillgångar totalt	1 016,2	590,5

År 2015 omfattade förskott och pågående nyanläggningar inom materiella anläggningstillgångar följande väsentliga poster:

- byggnadskostnader av ett distributionscenter för Finland

- ändrings- och ombyggnadsutgifter för varuhusen och fastigheter i Finland .

År 2014 omfattade förskott och pågående nyanläggningar inom materiella anläggningstillgångar följande väsentliga poster:

- ändrings- och ombyggnadsutgifter för varuhusen och affärscentrum i Finland, i Ryssland och i Baltikum
- byggnadskostnader av ett distributionscenter för Finland.

14. Samarbetsarrangemang

Gemensamma funktioner

Koncernen äger 37,8 % av aktierna i Kiinteistö Oy Tapiolan Säästötammi Fastighets Ab. Fastighetsaktiebolaget är beläget i Esbo. Den gemensamma funktionen är inte betydande för Stockmann.

Koncernen äger 67 % av aktierna i SIA Stockmann Centrs, vilket berättigar till besittningen av 63 % av fastighetsaktiebolagets lokaler, och därför deltar koncernen i gemensamma funktioner med 63 %. SIA Stockmann Centrs äger en köpcentrumfastighet i Lettland. Stockmanns andel i den gemensamma funktionen omfattar affärslokalen för Stockmanns varuhus i Lettland. Den gemensamma funktionen är betydande för Stockmann.

Koncernboks slutet omfattar en andel som motsvarar koncernens ägarandelar i de gemensamma funktionernas tillgångar och skulder samt intäkter och kostnader.

Tillgångar och skulder för de gemensamma funktionerna

Milj. euro	2015	2014
Långfristiga tillgångar	16,6	17,2
Kortfristiga tillgångar	0,6	0,6
Långfristiga skulder	7,2	8,9
Kortfristiga skulder	0,2	0,4

Intäkter och kostnader för de gemensamma funktionerna

	Milj. euro	2015	2014
Intäkter		3,3	3,5
Kostnader		2,1	2,3

15. Placeringar i finansiella tillgångar som kan säljas

Milj. euro	2015	2014
Bokföringsvärde 1.1.	7,8	7,9
Omräkningsdifferens +/-	0,0	0,0
Försäljning av aktier	-0,1	0,0
Ändring i verkligt värde	-1,6	
Överföringar till tillgångar som innehas för försäljning	-0,6	
Totalt	5,4	7,8

Finansiella tillgångar är investeringar i aktier av onoterade företag. Verkligt värde av aktier fastställs enligt metoder, som kräver ledningens bedömning.

16. Omsättningstillgångar

Milj. euro	2015	2014
Material och förnödenheter *	170,7	239,3
Förskott för omsättningstillgångar	0,0	
Totalt	170,8	239,3

Värdet på omsättningstillgångarna har minskats för inkuranta tillgångar med 11,1 miljoner euro (22,4 milj. euro).

*) Tillgångsposterna och skulderna som hänför sig till varuhus affären i Ryssland och distanshandelsverksamheten i Hobby Hall har i balansräkningen 31.12.2015 klassificerats som tillgångsposter som innehas för försäljning. Ytterligare information i not 3.

17. Kortfristiga fordringar

Milj. euro	Bokföringsvärde 2015	Verkiligt värde 2015	Bokföringsvärde 2014	Verkiligt värde 2014
Räntebärande försäljningsfordringar *	1,6	1,6	2,4	2,4
Räntefria försäljningsfordringar *	16,7	16,7	17,1	17,1
Lånefordringar, räntebärande				
Fordringar som baserar sig på derivatavtal	1,7	1,7	11,0	11,0
Övriga fordringar *	2,2	2,2	8,9	8,9
Resultatregleringar	33,1	33,1	38,8	38,8
Inkomstskattefordringar	0,2	0,2	2,0	2,0
Placeringar i finansiella tillgångar som kan säljas				
Kortfristiga fordringar totalt	55,5	55,5	80,1	80,1

*) Tillgångsposterna och skulderna som hänför sig till Stockmann varuhus affären i Ryssland och distanshandelsverksamheten i Hobby Hall har i balansräkningen 31.12.2015 klassificerats som tillgångsposter som innehas för försäljning. Ytterligare information i not 3.

Bokföringsvärdet för försäljningsfordringar motsvarar deras verkliga värde. Det maximala beloppet av den kreditrisk som hänför sig till försäljningsfordringar och övriga kortfristiga fordringar är deras bokföringsvärde.

De räntebärande försäljningsfordringarna inkluderar engångskrediter vid postorderförsäljning till ett belopp på 1,6 milj. euro år 2015 (2,3 milj. euro år 2014). Ränteintäkter på dessa fordringar ingår i försäljningspriset och redovisas i omsättningen i stället för i ränteintäkter.

Den väsentligaste posten bland resultatregleringar är förutbetalda hyror.

18. Likvida medel

Milj. euro	2015	2014
Kontanter och bankkonton *	16,6	28,6
Kortfristiga depositioner	2,5	0,7
Fond		
Totalt	19,1	29,3

*) Tillgångsposterna och skulderna som hänför sig till varuhus affären i Ryssland och distanshandelsverksamheten i Hobby Hall har i balansräkningen 31.12.2015 klassificerats som tillgångsposter som innehas för försäljning. Ytterligare information i not 3.

Likvida medel i kassaflödeanalysen

Milj. euro	2015	2014
Kontanter och bankkonton	19,1	29,3
Checkkonto med kredit	-4,1	-4,1
Totalt	15,0	25,3

19. Eget kapital

milj. euro	Antal aktier	Aktiekapital	Överkursfond	Fonden för investerat fritt eget kapital	Totalt
31.12.2013	72 048 683	144,1	186,1	250,5	580,6
-				0,0	0,0
31.12.2014	72 048 683	144,1	186,1	250,4	580,6
-					
31.12.2015	72 048 683	144,1	186,1	250,4	580,6

Aktiekapital

Aktiekapitalet i Stockmann Oyj Abp fördelar sig på A- och B-aktieslag. Det finns minst 18 000 000 stycken och högst 80 000 000 stycken A-aktier och minst 18 000 000 stycken och högst 100 000 000 stycken B-aktier.

Minimiaktiekapitalet enligt Stockmann Oyj Abp:s bolagsordning är 75,0 milj. euro och maximiaktiekapitalet 300,0 milj. euro. Aktiernas nominella värde är 2,00 euro per aktie. Samtliga emitterade aktier är till fullo betalda.

Totalt antal aktier, registrerade 31.12.2015

st.	2015	2014
A-serie aktier	30 553 216	30 595 765
B-serie aktier	41 495 467	41 452 918
Totalt	72 048 683	72 048 683

Skillnader i antalet röster mellan A- och B-aktier

Varje A-aktie berättigar till att vid bolagsstämman rösta med tio (10) röster och varje B-aktie med en (1) röst.

Omvandling av aktier

En A-aktie kan på anmodan av aktieägare omvandlas till en B-aktie ifall omvandlingen kan ske inom ramarna för minimi- och maximiantalet aktier per aktieslag. En skriftlig anmodan om omvandling av bolagets aktier skall riktas till bolagets styrelse på det sätt som fastställs i bolagsordningen.

Stockmann Oyj Abp:s styrelse har vid sitt möte den 18 december 2015 godkänt en omvandling av 22 348 Stockmanns A-aktier till B-aktier. Aktieomvandlingarna infördes i handelsregisteret den 10 februari 2016. Efter omvandlingen uppgår bolagets antal A-aktier till 30 530 868 och B-aktiernas antal till 41 517 815.

Inlösningsskyldighet

En aktieägare vars andel av bolagets samtliga aktier eller av det röstetal som aktierna medför - ensam eller tillsammans med andra aktieägare – uppgår till eller överstiger 33 1/3 procent eller 50 procent är skyldig att i enlighet med bolagsordningen lösa in övriga aktieägare.

Överkursfond

Överkursfonden innehåller de penningtransaktioner från aktieemission, vilka överstiger det nominella värdet minskat med transaktionskostnaderna.

Omvärderingsfond

Stockmann har fr.o.m. den 1 januari 2015 för fastigheterna i sin ägo tillämpat en omvärderingsmodell i enlighet med standarden IAS 16. Tillägget som förorsakas av omvärderingen, netto efter skatteskulden, i samband med övergången redovisas i det egna kapitalets omvärderingsfond.

Fonden för inbetalt fritt eget kapital

Fonden för inbetalt fritt eget kapital innehåller övriga placeringar med karaktär av eget kapital och teckningspriset för aktier minskat med transaktionskostnaderna till den del dessa inte enligt uttryckligt beslut tas upp i aktiekapital.

Omräkningsdifferenserna

Omräkningsdifferenserna innehåller differenser som uppstått vid konsolideringen av de utländska dotterbolagens bokslut och vid konsolideringen av nettoinvesteringar i utländska valutor.

Övriga fonder

Milj. euro	2015	2014
Reservfond	0,2	0,2
Fonden för säkringsinstrument	0,6	3,4
Övriga fonder	43,7	43,7
Totalt	44,6	47,4

Övriga fonder omfattar

- reservfonden, vilken innehåller en på lokala bestämmelser baserad andel som överförts från fritt eget kapital.
- fonden för skyddsinstrument, vilken innehåller ändringar i verkligt värde av derivatinstrument som används för att skydda kassaflödet minskat med latent skatteskuld.
- övriga fonder av fritt eget kapital som skapats genom bolagsstämmans beslut, vilka utgör eget kapital som kan utdelas som dividend.

Hybridlån

Eget kapital inkluderar ett hybridlån på 85 miljoner euro, emitterat i december 2015. I eget kapital bokfördes efter kostnader 84,3 miljoner euro. Kupongräntan på lånet är 7,75 procent per år till och med 31 januari 2020. Stockmann kan skjuta upp räntebetalningen förutsatt att man inte betalar utdelning eller andra ägarandelar till sina aktieägare. Lånet har ingen förfallodag, men bolaget har rätt att lösa in det tidigast den 31 januari 2020. Hybridlånet är icke säkerställt och i sämre position än bolagets andra skuldförbindelser. Innehavaren av ett hybridlån har inte samma rättigheter som tillhör aktieägare. Den upplupna, ej bokförda räntan för lånet uppgick till 0,3 miljoner euro i slutet av 2015.

Dividender

Efter bokslutsdagen har styrelsen den 17.2.2016 föreslagit att ingen dividend utdelas för år 2015

Aktierelaterade ersättningar

Standarden IFRS 2 Aktiebaserade ersättningar har tillämpats på nyckelpersonernas optionsprogram 2010.

Optionsprogram

Stockmann har ett gällande optionsprogram till nyckelpersoner 2010 riktat till nyckelpersoner inom Stockmannkoncernen. Under år 2015 avslutades Stamkundoptionsprogrammet 2012. Med optionerna gjordes inga aktieteckningar.

Optioner till nyckelpersoner 2010

Den ordinarie bolagsstämman godkände 16.3.2010 styrelsens förslag om att ge optionsrätter till Stockmannkoncernens nyckelpersoner. Enligt bolagsstämmans beslut kan sammanlagt 1 500 000 optionsrätter ges till nyckelpersoner inom Stockmann och dess dotterbolag. Av optionsrätterna tecknas 500 000 stycken med beteckningen 2010A, 500 000 stycken med beteckningen 2010B och 500 000 stycken med beteckningen 2010C. Aktiernas teckningstider är 1.3.2013–31.3.2015 med optionsrätt 2010A, 1.3.2014–31.3.2016 med optionsrätt 2010B och 1.3.2015–31.3.2017 med optionsrätt 2010C.

Varje optionsrätt berättigar till att teckna en Stockmanns B-aktie. Teckningspriset för en aktie med optionsrätt 2010A är medelkursen för bolagets B-aktie på Helsingfors börs under perioden 1–28.2.2010 vägd med aktiens omsättning ökad med 20 procent, dvs. 26,41 euro. Teckningspriset för en aktie med optionsrätt 2010B utgörs av medelkursen för bolagets B-aktie på Helsingfors börs under perioden 1–28.2.2011 vägd med aktiens omsättning ökad med 10 procent, dvs. 25,72 euro och teckningspriset för en aktie med optionsrätt 2010C är medelkursen för bolagets B-aktie på Helsingfors börs under perioden 1–29.2.2012 vägd med aktiens omsättning ökad med 10 procent, dvs. 18,00 euro. På avstämningsdagen för respektive dividendutdelning sänks teckningspriset för en aktie som tecknas med optionsrätterna med beloppet av de dividender om vilka beslut har fattats efter att perioden för fastställande av teckningspriset började och före

tecknandet av aktien. Styrelsen föreslår att ingen dividend utdelas för år 2015, vilket innebär att teckningspriset med optionsrätt 2010B 23,40 euro och med optionsrätt 2010C 16,50 euro.

Förändringar i optioner under perioden

	2015 Antal optioner	Tecknings- pris vägt medeltal euro/aktie	Medelkurs vägd med tecknings- periodens omsättning euro/aktie	2014 Antal optioner	Tecknings- pris vägt medeltal euro/aktie	Medelkurs vägd med tecknings- periodens omsättning euro/aktie
Optioner till nyckelpersoner 2010 Serie A						
Utestående vid periodens början	418 000			418 000		
Förfallna under perioden	418 000					
Utestående vid periodens slut				418 000		
Optioner till nyckelpersoner 2010 Serie B						
Utestående vid periodens början	273 000			315 400		
Förverkade under perioden				42 400		
Utestående vid periodens slut	273 000			273 000		
Optioner till nyckelpersoner 2010 Serie C						
Utestående vid periodens början	279 400			330 000		
Förverkade under perioden				50 600		
Utestående vid periodens slut	279 400			279 400		
Stamkundsoptioner 2012						
Utestående vid periodens början	1 166 134					
Tilldelade under perioden				1 166 134		
Förfallna under perioden	1 166 134					
Utestående vid periodens slut				1 166 134		
Optioner, totalt						
Utestående vid periodens början	2 136 534			1 063 400		
Inlösta under perioden						
Tilldelade under perioden				1 166 134		
Förverkade under perioden				93 000		
Förfallna under perioden	1 584 134					
Utestående vid periodens slut	552 400			2 136 534		

De centrala villkoren för optionsprogrammet för nyckelpersoner år 2010 presenteras i följande tabell:

	2010A	2010B	2010C
Teckningstiden	1.3.13–31.3.15	1.3.14–31.3.16	1.3.15–31.3.17
Maximalt antal optioner	500 000	500 000	500 000
Antal utfärdade optioner 31.12.2015		273 000	279 400
Teckningspris, euro 1)		23,40	16,50
Period då rättigheten uppstått	27.4.10– 28.2.13	4.5.11– 28.2.14	18.5.12– 28.2.15
Villkor för avtal	-	-	-

1) Teckningspris efter styrelsens förslag att ingen dividend utdelas för år 2015

De utfärdade optionernas verkliga värde på dagen för utfärdande har fastställts enligt Black–Scholes-modellen. Vid värderingen har de centrala villkoren i optionsprogrammet tagits i beaktande. Det verkliga värdet redovisas som kostnader under den perioden då rätten har uppstått. Under räkenskapsperioden 1.1–31.12.2015 har optionernas ingen inverkan på resultatet. Inga kostnader beräknas uppstå under 2016.

I tabellen nedan visas centrala uppskattningar enligt Black–Scholes-modellen.

	2010A	2010B	2010C
Optioner utfärdade	27.4.2010	4.5.2011	18.5.2012
Risikfri ränta, %	2,0%	1,6%	1,0%
Volatilitet, %	29,0%	32,0%	37,1%
Förväntad giltighetstid för optionerna (år)	4,9	4,9	4,9
Aktiepris vid tidpunkten för utfärdande, euro	23,66	15,20	14,25
Optionens verkliga värde fastställt på dagen för utfärdande, euro	6,00	2,10	3,65

Volatiliteten har uppskattats på basis av aktiens historiska volatilitet.

20. Långfristiga skulder, räntebärande

Milj. euro	Bokföringsvärde 2015	Verkligt värde 2015	Bokföringsvärde 2014	Verkligt värde 2014
Obligationslån	149,5	149,3	149,3	143,3
Lån från finansinstitut	382,5	382,8	455,2	455,3
Pensionslån				
Finansiella leasingskulder			0,1	0,1
Övriga lån	2,7	2,7	8,6	8,6
Totalt	534,7	534,9	613,2	607,2

Bokföringsvärdet för lån från finansinstitut, obligationslån och övriga lån har beräknats enligt effektivräntemetoden och det verkliga värdet har fastställts enligt metoden för diskonterat kassaflöde genom diskontering till marknadsräntan på balansdagen. Verkligt värde för finansiella leasingskulder motsvarar deras bokföringsvärde.

21. Kortfristiga skulder

Milj. euro	Bokföringsvärde 2015	Verkligt värde 2015	Bokföringsvärde 2014	Verkligt värde 2014
Lån från finansinstitut	0,0		8,9	8,9
Checkkonto med kredit	4,1	4,1	4,1	4,1
Pensionslån				
Finansiella leasingskulder	0,1	0,1	0,4	0,4
Övriga räntebärande skulder	244,5	245,2	207,4	207,7
Leverantörsskulder *	83,4	83,4	95,0	95,0
Övriga kortfristiga skulder *	22,9	22,9	79,6	79,6
Resultatregleringar *	97,9	97,9	92,8	92,8
Derivatkontrakt	5,9	5,9	0,6	0,6
Inkomstskatteskulder	20,5	20,5	0,0	0,0
Totalt	479,2	479,9	488,8	489,1
varav räntebärande	248,7	249,4	220,7	221,0

*) Tillgångsposterna och skulderna som hänför sig till varuhus affären i Ryssland och distanshandelsverksamheten i Hobby Hall har i balansräkningen 31.12.2015 klassificerats som tillgångsposter som innehas för försäljning. Ytterligare information i not 3.

Det verkliga värdet av lån från finansinstitut och emitterade företagscertifikat har fastställts enligt metoden för diskonterat kassaflöde genom diskontering till marknadsräntan på balansdagen. Verkligt värde för övriga kortfristiga skulder motsvarar deras bokföringsvärde.

Den väsentligaste posten bland resultatregleringar är periodiserade personalkostnader.

Förfallotider för finansiella leasingskulder

Milj. euro	2015	2014
Finansiella leasingskulder – minimumhyror till nominellt värde		
Inom ett år	0,1	0,4
Senare än ett år men inom fem år		0,1
Totalt	0,1	0,5
Finansiella leasingskulder – nuvärdet av minimumhyrorna		
Inom ett år	0,1	0,4
Senare än ett år men inom fem år		0,1
Totalt	0,1	0,5
Framtida finansiella kostnader för leasingkontrakten	0,0	0,0
Finansiella leasingskulder totalt	0,1	0,5

Sådana anläggningstillgångar där koncernen innehar en väsentlig del av de risker och förmåner som är karakteristiska för ägandet av tillgången har klassificerats som avtal om finansiell leasing.

22. Avsättningar

Milj. euro	2015	2014
Långfristiga avsättningar		
Avsättning för förlustkontrakt		
Överföring från kortfristiga avsättningar	4,2	
Bokföringsvärde 31.12.	4,2	
Övriga avsättningar		
Bokföringsvärde 1.1.	0,2	0,3
Ökningar i avsättningar	0,0	
Användning av avsättningar		-0,1
Bokföringsvärde 31.12.	0,3	0,2
Långfristiga avsättningar sammanlagt	4,5	0,2
Milj. euro	2015	2014
Kortfristiga avsättningar		
Avsättning för omstrukturering		
Bokföringsvärde 1.1.	17,7	
Ökningar i avsättningar		17,7
Användning av avsättningar	-17,7	
Bokföringsvärde 31.12.	0,0	17,7
Avsättning för förlustkontrakt		
Bokföringsvärde 1.1.	13,1	
Ökningar i avsättningar		13,1
Användning av avsättningar	-7,3	
Överföring till långfristiga avsättningar	-4,2	
Bokföringsvärde 31.12.	1,5	13,1
Övriga avsättningar		
Bokföringsvärde 1.1.	0,1	0,2
Ökningar i avsättningar	1,0	
Användning av avsättningar	-0,1	-0,1
Bokföringsvärde 31.12.	1,0	0,1
Kortfristiga avsättningar sammanlagt	2,5	30,8

Avsättningar inkluderar kostnader för strukturarrangemang i enlighet med koncernens strategi.

23. Latenta skattefordringar och –skulder

Förändringar av latenta skatter under 2015

Latenta skattefordringar

Milj. euro	1.1.2015	Bokfört i resultaträkningen	Bokfört i eget kapital	Kursdifferenser	31.12.2015
Förluster i beskattningen	18,7	21,8			40,5
Värdering av derivatkontrakt till verkligt värde	0,0	0,0			0,0
Temporära skillnader avseende anläggningstillgångar	3,7	0,0		-0,2	3,5
Värdering av finansiell leasing					
Övriga temporära differenser	3,4	-1,6		-0,6	1,3
Totalt	25,9	20,1		-0,8	45,2

Latenta skatteskulder

Milj. euro	1.1.2015	Bokfört i resultaträkningen	Bokfört i eget kapital	Kursdifferenser	31.12.2015
Akkumulerade avskrivningsdifferenser	33,8	-0,3		0,1	33,6
Temporära skillnader avseende anläggningstillgångar	8,4	0,1		0,1	8,5
Värdering av immateriella och materiella tillgångar till verkligt värde	17,3	7,5	94,5	0,4	119,7
Orealiserad kursdifferens hänförligt till långfristiga valutaskulden					
Övriga temporära differenser	2,5	0,3	-0,8	-0,1	1,9
Totalt	62,0	7,7	93,7	0,4	163,9

Förluster i beskattningen, för vilka latenta skattefordringar inte har redovisats, är 18,4 milj. euro (2014: 11,3 milj. euro). Akkumulerade utdelningsbara vinster i dotterbolaget i Estland, för vilka enligt IAS 12-standardens punkt 52 A latenta skatteskulder inte har redovisats, är 46,8 milj. euro (2014: 47,7 milj. euro).

Förändringar av latenta skatter under 2014

Latenta skattefordringar

Milj. euro	1.1.2014	Bokfört i resultaträkningen	Bokfört i eget kapital	Kursdifferenser	31.12.2014
Fastställda förluster	12,0	6,7		0,0	18,7
Värdering av derivatkontrakt till verkligt värde	0,0	0,0		0,0	0,0
Temporära skillnader avseende anläggningstillgångar	3,8	0,1		-0,1	3,7
Värdering av finansiell leasing	0,0	0,0			
Övriga temporära differenser	1,4	2,1	0,0	-0,1	3,4
Totalt	17,3	8,8	0,0	-0,2	25,9

Latenta skatteskulder

Milj. euro	1.1.2014	Bokfört i resultaträkningen	Bokfört i eget kapital	Kursdifferenser	31.12.2014
Akkumulerade avskrivningsdifferenser	33,1	1,1		-0,4	33,8
Temporära skillnader avseende anläggningstillgångar	8,5	0,1		-0,2	8,4
Värdering av immateriella och materiella tillgångar till verkligt värde	18,3			-1,0	17,3
Orealiserad kursdifferens hänförligt till långfristiga valutaskulden					
Övriga temporära differenser	1,6	-0,2	1,1	-0,1	2,5
Totalt	61,5	1,1	1,1	-1,7	62,0

24. Bokföringsvärden och verkliga värden för finansiella tillgångar och skulder klassificerade enligt IAS 39 och hierarkisk klassificering av verkliga värden

Koncernen tillämpar följande rangordning för att fastställa och offentliggöra det verkliga värdet på finansiella instrument enligt olika värderingstekniker:

Nivå 1: Noterade (ojusterade) priser för identiska tillgångar och skulder på aktiva marknader.

Nivå 2: Värderingsmetoder, som använder noterat marknadspris som ingångsdata. Noteringarna är tillgängliga regelbundet på börsen, hos mäklare eller tjänsteproducenter inom marknadsprissättning.

Finansiella instrument på nivå 2 är: Icke börsnoterade (OTC) derivatinstrument som klassificeras till antingen verkligt värde och bokförs i resultaträkningen eller som säkringsredovisas.

Nivå 3: Sådana värderingstekniker av vilka krävs betydande ledningens bedömning.

Under den räkenskapsperioden förekom inga överföringar mellan nivåerna.

Finansiella tillgångar, milj. euro	Nivå	Bokföringsvärde 2015	Verkligt värde 2015	Bokföringsvärde 2014	Verkligt värde 2014
Derivatkontrakt, säkringsredovisning tillämpas	2	1,2	1,2	4,4	4,4
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen					
Derivatkontrakt utan säkringsredovisning					
Valutaderivat	2	0,5	0,5	6,6	6,6
Elderivat	1				
Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde					
Långfristiga fordringar		9,7	9,7	3,4	3,4
Kortfristiga fordringar, räntebärande		1,6	1,6	2,4	2,4
Kortfristiga fordringar, räntefria		52,1	52,1	64,7	64,7
Likvida medel		19,1	19,1	29,3	29,3
Finansiella tillgångar som kan säljas	3	5,4	5,4	7,8	7,8
Finansiella tillgångar totalt		89,6	89,6	118,6	118,6

Finansiella skulder, milj. euro	Nivå	Bokföringsvärde 2015	Verkligt värde 2015	Bokföringsvärde 2014	Verkligt värde 2014
Derivatkontrakt, säkringsredovisning tillämpas	2	0,3	0,3		
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen					
Derivatkontrakt utan säkringsredovisning					
Valutaderivat	2	5,3	5,3	0,4	0,4
Elderivat	1	0,5	0,5	0,2	0,2
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde					
Långfristiga skulder, räntebärande	2	534,7	534,9	613,2	607,2
Kortfristiga skulder, räntebärande	2	248,7	249,4	220,7	221,0
Leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder		201,6	201,6	236,7	236,7
Finansiella skulder totalt		991,2	992,1	1 071,2	1 065,6

I balansräkningen ingår derivatkontrakten i följande grupper: långfristiga och kortfristiga fordringar, räntefria samt långfristiga och kortfristiga skulder, räntefria.

Finansiella tillgångar på tredje nivån är investeringar i aktier av onoterade företag. Verkligt värde av aktier fastställs enligt metoder, som kräver ledningens bedömning. Vinster och förluster härrörande från investeringar bokförs i övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader i resultaträkningen, eftersom beslut att förvärva eller överföra investeringar har gjorts på kommersiella grunder. Den följande kalkylen förevisar ändringar i finansiella tillgångar som värderas i verkligt värde under rapporteringsperioden.

Ändring i verkligt värde av placeringar i finansiella tillgångar som kan säljas, milj. euro	2015	2014
Bokföringsvärde 1.1.	7,8	7,9
Omräkningsdifferens +/-	0,0	0,0
Försäljning av aktier	-0,1	0,0
Ändring i verkligt värde	-1,6	
Överföringar till tillgångar som innehas för försäljning	-0,6	
Totalt	5,4	7,8

25. Pensionsåtaganden

Förmånsbestämda pensionsarrangemang

Koncernens norska dotterbolag Lindex AS har förmånsbestämda pensionsarrangemang. De förmånsbestämda pensionsarrangemangen omfattar i huvudsak ålderspensioner och efterlevandepensioner där arbetsgivaren är skyldig att betala en livslång pension som antingen är en viss procentandel av lönen eller ett bestämt belopp. Pensionsarrangemanget har lagts ned år 2015, då alla personer som omfattas av arrangemanget har uppnått 67 års ålder.

Den förmånsbestämda pensionsskulden i balansräkningen fastställs enligt följande:

Milj. euro	2015	2014
Nuvärde på icke-fonderade förpliktelser	0,0	0,0
Under-/Övertäckning		0,0
Icke redovisade aktuariella vinster (+) och förluster (-)		
Socialskyddsavgiftsskuld		0,0
Annan ändring i den förmånsbestämda pensionskulden		
Nettoskuld		0,0

Den förmånsbestämda pensionskostnaden i resultaträkningen fastställs enligt följande:

Milj. euro	2015	2014
Utgifter baserade på räkenskapsperiodens arbetsprestation	0,0	
Ränteutgifter		0,0
Aktuariella vinster (-) och förluster (+)		
Förluster/vinster för nedskärning av planen		
Socialskyddsavgift		0,0
Övriga kostnader, som hänför sig till den förmånsbestämda pensionsskulden		
Totalt		0,0

Den förmånsbestämda pensionsskulden i balansräkningen har under räkenskapsperioden ändrats enligt följande:

Milj. euro	2015	2014
Förpliktelse vid räkenskapsperiodens början	0,0	0,3
Kursdifferenser		
Ränteutgifter		0,0
Aktuariella vinster (-) och förluster (+)		
Vinster/förluster på omvärderingen av en förmånsbestämd nettoskuld minskad med skatt		0,0
Förluster/vinster för nedskärning av planen		
Kursdifferenser		
Utbetalda förmåner		-0,1
Annan ändring i den förmånsbestämda pensionskulden	0,0	-0,2
Förpliktelse vid räkenskapsperiodens slut	0,0	0,0

26. Övriga hyresavtal

Minimihyror som betalas på basis av bindande hyreskontrakt för affärslokaler

Milj. euro	2015	2014
Inom ett år	158,7	180,1
Senare än ett år men inom fem år	391,6	434,1
Senare än fem år	335,0	324,7
Totalt	885,3	939,0

Innehåller Retail Ryssland 94,0 miljoner euro på balansdagen den 31 december 2015 (2014: 114,7 miljoner euro).

Utgifter för leasingavtal

Milj. euro	2015	2014
Inom ett år	0,7	0,6
Senare än ett år men inom fem år	1,0	1,3
Totalt	1,7	1,9

27. Ansvarsförbindelser

Säkerheter ställda för egna förpliktelser

Milj. euro	2015	2014
Givna inteckningar	1,7	1,7
Borgensförbindelser	7,5	7,9
Ansvar för justering av momsavdrag gjorda vid fastighetsinvesteringar	17,6	19,9
Totalt	26,9	29,5

Ansvar totalt

Milj. euro	2015	2014
Inteckningar	1,7	1,7
Borgensförbindelser	8,0	7,9
Ansvar för justering av momsavdrag gjorda vid fastighetsinvesteringar	17,6	19,9
Totalt	27,3	29,5

Hybridlån

Stockmann emitterade ett hybridlån på 85 milj. euro den 17 december 2015. Den upplupna, ej bokförda räntan för lånet uppgick till 0,3 miljoner euro i slutet av 2015.

Fastighetsinvesteringar

Bolagen, som tillhör koncernen är skyldiga att justera avdrag som gäller fastighetsinvesteringar som färdigställts åren 2008–2015, om den momspliktiga användningen av fastigheten minskar under justeringsperioden. Det sista justeringsåret är 2025. Ansvarsbeloppet är högst 17,6 miljoner euro.

28. Derivatkontrakt

Nominella värden för derivatkontrakt

Milj. euro	2015	2014
Derivatkontrakt, säkringsredovisning tillämpas		
Valutaterminer	64,3	55,0
Elterminer		
Totalt	64,3	55,0
Derivatkontrakt utan säkringsredovisning		
Valutaswapkontrakt	459,1	377,6
Valutaterminer		
Elterminer	1,8	1,5
Totalt	460,9	379,1

Verkliga värden för derivatkontrakt 2015

Derivatkontrakt, säkringsredovisning tillämpas

Milj. euro	Positiva	Negativa	Netto
Valutaterminer	1,2	-0,3	0,9
Valutaoptioner			
Elterminer			
Totalt	1,2	-0,3	0,9

Derivatkontrakt utan säkringsredovisning

Milj. euro	Positiva	Negativa	Netto
Valutaswapkontrakt	0,5	-5,3	-4,8
Valutaterminer			
Elterminer		-0,5	-0,5
Totalt	0,5	-5,9	-5,4

Verkliga värden för derivatkontrakt 2014

Derivatkontrakt, säkringsredovisning tillämpas

Milj. euro	Positiva	Negativa	Netto
Valutaterminer	4,4		4,4
Valutaoptioner			
Elterminer			
Totalt	4,4		4,4

Derivatkontrakt utan säkringsredovisning

Milj. euro	Positiva	Negativa	Netto
Valutaswapkontrakt	6,6	-0,4	6,2
Valutaterminer			
Elterminer		-0,2	-0,2
Totalt	6,6	-0,6	6,0

Alla på balansdagen 31.12.2015 öppna derivat, med undantag av elderivaten, förfaller inom ett år.

Valutaswapavtal och valutaterminer har värderats till verkligt värde enligt balansdagens marknadspris. Förändringar i valutaderivatens verkliga värden har redovisats antingen i eget kapital eller i resultaträkningen beroende på, om säkringsredovisning har tillämpats på dem. Valutaderivatavtalen gav inte upphov till ineffektivitet i anknytning till säkringsredovisning som måste redovisas via resultaträkningen under 2015. Elderivatens verkliga värden baserar sig på balansdagens marknadspriser och förändringar i verkliga värden har därför redovisats i resultaträkningen.

29. Finansiella instrument som lyder under nettningsavtal

Koncernen har ingått derivattransaktioner enligt avtal som omfattar ett ramavtal för kvittning. Avtalen fastställer att under vissa omständigheter, t.ex. när en kredithändelse såsom en betalningsinställelse inträffar, avslutas samtliga utestående transaktioner enligt avtalet och endast ett nettobelopp utbetalas för avvecklingen av alla transaktioner.

Dessa avtal uppfyller inte kriterierna för kvittning av instrumenten i balansräkningen.

Tabellen nedan beskriver värden för de redovisade finansiella instrument som avtalen ovan avser.

31.12.2015

Finansiella tillgångar, milj. euro	Bokföringsvärde	Ramavtal om netting	Netto
Valutaderivat, säkringsredovisning tillämpas	1,2	-0,3	0,9
Valutaderivat, utan säkringsredovisning	0,5	-0,1	0,4
Elderivat, utan säkringsredovisning			
Finansiella tillgångar totalt	1,7	-0,4	1,3
Finansiella skulder, milj. euro			
Valutaderivat, säkringsredovisning tillämpas	-0,3	0,3	0,0
Valutaderivat, utan säkringsredovisning	-5,3	0,1	-5,2
Elderivat, utan säkringsredovisning	-0,5		-0,5
Finansiella skulder totalt	-6,1	0,4	-5,7

31.12.2014

Finansiella tillgångar, milj. euro	Bokföringsvärde	Ramavtal om netting	Netto
Valutaderivat, säkringsredovisning tillämpas	4,4		4,4
Valutaderivat, utan säkringsredovisning	6,6	-0,3	6,3
Elderivat, utan säkringsredovisning			
Finansiella tillgångar totalt	11,0	-0,3	10,7
Finansiella skulder, milj. euro			
Valutaderivat, säkringsredovisning tillämpas			
Valutaderivat, utan säkringsredovisning	-0,4	0,3	-0,1
Elderivat, utan säkringsredovisning	-0,2		-0,2
Finansiella skulder totalt	-0,6	0,3	-0,3

30. Transaktioner med den närmaste kretsen

Till koncernens närmaste krets hör styrelsemedlemmarna och medlemmarna i ledningsgruppen samt moderbolaget, dotterbolagen och den gemensamma funktionen.

Följande medlemmar av styrelsen och koncernens ledningsgrupp hörde till koncernens närmaste krets under räkenskapsperioden 2015:

- Kaj-Gustaf Bergh, Styrelsens ordförande
- Kari Niemistö, Styrelsens vice ordförande och styrelsemedlem
- Kjell Sundstöm, Styrelsemedlem tills 19.3.2015 och strategidirektör tills 25.5.2015
- Per Sjödel, Styrelsemedlem
- Charlotta Tallqvist-Cederberg, Styrelsemedlem
- Carola Teir-Lehtinen, Styrelsemedlem
- Dag Wallgren, Styrelsemedlem
- Jukka Hienonen, Styrelsemedlem sedan 19.3.2015
- Torborg Chetkovich, Styrelsemedlem sedan 19.3.2015
- Eva Liljebloom, Styrelsemedlem tills 19.3.2015
- Per Thelin, Verkställande direktör
- Ingvar Larsson, Lindex verkställande direktör
- Nora Malin, Kommunikationsdirektör sedan 2.4.2015
- Jukka Naulapää, Direktör för juridiska ärenden
- Petteri Naulapää, IT-direktör sedan 1.5.2015
- Jouko Pitkänen, direktör, Stockmann Retail
- Heini Pirttijärvi, Personaldirektör tills 2.4.2015
- Björn Teir, direktör, Real Estate
- Lauri Veijalainen, Utvecklingsdirektör för koncernens utlandsverksamhet, Biträdande direktör, Real Estate, sedan 11.8.2015 och Ekonomidirektör sedan 12.8.2015
- Pekka Vähähyyppä, Vice verkställande direktör, Ekonomidirektör tills 14.8.2015
- Tove Westermarck, Utvecklingsdirektör

Följande medlemmar av styrelsen och koncernens ledningsgrupp hörde till koncernens närmaste krets under räkenskapsperioden 2014:

- Kaj-Gustaf Bergh, Styrelsens ordförande sedan 18.3.2014
- Christoffer Taxell, Styrelsens ordförande tills 18.3.2014
- Kari Niemistö, Styrelsens vice ordförande och styrelsemedlem
- Eva Liljebloom, Styrelsemedlem
- Charlotta Tallqvist-Cederberg, Styrelsemedlem
- Carola Teir-Lehtinen, Styrelsemedlem
- Dag Wallgren, Styrelsemedlem
- Per Sjödel, Styrelsemedlem
- Kjell Sundström, Styrelsemedlem, strategidirektör sedan 26.5.2014
- Hannu Penttilä, Verkställande direktör tills 26.8.2014
- Per Thelin, Verkställande direktör sedan 10.11.2014
- Göran Bille, Modekedjornas direktör, Lindex verkställande direktör tills 6.6.2014
- Ingvar Larsson Modekedjornas direktör, Lindex verkställande direktör sedan 6.6.2014
- Jukka Naulapää, Direktör för juridiska ärenden
- Jouko Pitkänen, direktör, Stockmann Retail sedan 1.11.2014
- Heini Pirttijärvi, Personaldirektör
- Maisa Romanainen, Vice verkställande direktör, Varuhusgruppens direktör tills 31.10.2014
- Björn Teir, direktör, Real Estate sedan 1.11.2014
- Lauri Veijalainen, Utvecklingsdirektör för koncernens utlandsverksamhet, Biträdande direktör, Real Estate, sedan 1.11.2014
- Pekka Vähähyppä, Vice verkställande direktör, Ekonomidirektör
- Tove Westermark, Utvecklingsdirektör sedan 1.11.2014

Koncernens moder- och dotterbolagsförhållanden är beskrivna i noter till moderbolagets bokslut under aktier och andelar.

Följande affärstransaktioner förverkligades med personer tillhörande den närmaste kretsen

Ledningens anställningsförmåner

Löner och arvoden

Ersättningar till verkställande direktören och ledningsgruppen, euro 2015	Verkställande direktören	Koncernens övriga ledningsgrupp	Totalt
Kortfristiga ersättningar till anställda	430 516	2 306 281	2 736 797
Ersättningar efter avslutad anställning	0	0	0
Övriga långfristiga ersättningar till anställda	27 998	83 670	111 668
Aktierelaterade ersättningar	0	0	0
Ersättningar vid uppsägning	0	0	0
Ersättningar totalt	458 514	2 389 951	2 848 465

Styrelsens löner och arvoden, euro 2015	Fasta arvoden *	Arvoden baserade på deltagande	Totalt
Bergh Kaj-Gustaf	76 000	11 500	87 500
Chetkovich Torborg	38 000	4 500	42 500
Hienonen Jukka	38 000	8 700	46 700
Liljebloom Eva	0	1 000	1 000
Niemistö Kari	49 000	7 000	56 000
Sjödel Per	38 000	6 000	44 000
Tallqvist-Cederberg Charlotta	38 000	7 000	45 000
Teir-Lehtinen Carola	38 000	10 200	48 200
Wallgren Dag	38 000	13 000	51 000
Löner och arvoden totalt	353 000	68 900	421 900
Löner och arvoden till nyckelpersoner totalt, euro			3 270 365

*utbetalats i aktier 30 411 st. år 2015.

Ersättningar till verkställande direktören och ledningsgruppen, euro 2014	Verkställande direktören	Koncernens övriga ledningsgrupp	Totalt
Kortfristiga ersättningar till anställda	562 354	2 154 787	2 717 141
Ersättningar efter avslutad anställning	198 280	213 131	411 411
Övriga långfristiga ersättningar till anställda	4 856	160 554	165 410
Ersättningar vid uppsägning	0	0	0
Aktierelaterade ersättningar	0	0	0
Ersättningar totalt	765 490	2 528 472	3 293 962

Styrelsens löner och arvoden, euro 2014	Fasta arvoden *	Arvoden baserade på deltagande	Totalt
Bergh Kaj-Gustaf	76 000	8 000	84 000
Chetkovich Torborg	0	0	0
Niemistö Kari	49 000	9 000	58 000
Sjödell Per	38 000	8 500	46 500
Sundström Kjell	38 000	2 000	40 000
Tallqvist-Cederberg Charlotta	38 000	9 000	47 000
Taxell Christoffer	0	1 000	1 000
Teir-Lehtinen Carola	38 000	8 500	46 500
Wallgren Dag	38 000	8 500	46 500
Löner och arvoden totalt	353 000	62 500	415 500

Löner och arvoden till nyckelpersoner totalt, euro	3 709 462
--	-----------

* utbetalats i aktier 16 708 st. år 2014

Optioner till nyckelpersoner 2010

Koncernens ledningsgrupp hade 31.12.2015 82 400 st. beviljade optioner, varav kan förverkligas.

Ledningens pensionsutfästelser

Verkställande direktör Per Thelins pensionsålder fastställs enligt Finlands arbetspensionslagstiftning. Pensionen fastställs enligt lagen om pension för arbetstagare och den separata försäkring som bolaget tecknat. År 2015 uppgick försäkringspremien för tilläggs pensionen till 27 988 euro (4 856 euro år 2014).

Pensionsåldern för medlemmarna i ledningsgruppen är beroende på de personliga direktörsavtalen 63 eller 65 år. Förutom verkställande direktören hade två av ledningsgruppsmedlemmarna i slutet av år 2015 separata avgiftsbaserade pensionsförsäkringar tagna av bolaget. Pensionsförsäkringarnas kostnader exklusive verkställande direktören uppgick år 2015 till 83 670 (160 554 euro år 2014).

Övriga transaktioner inom den närmaste kretsen

Styrelsemedlemmarna ersätts annan ersättning på totalt 257 352 (291 000 euro år 2014).

31. Hantering av finansiella risker

Koncernens finansiering och hantering av finansiella risker har centraliserats till Stockmann Oyj Abp:s finansfunktion i enlighet med den policy som har godkänts av styrelsen.

Målet med hanteringen av de finansiella riskerna är att under alla förhållanden säkerställa finansiering till skäligt pris för koncernen samt att minska marknadsriskernas effekter på koncernens resultat och balansräkning. Koncernens finansfunktion, som är underställd Stockmann Oyj Abp:s ekonomidirektör, ansvarar för hanteringen av finansiella positioner och säkringsstrategier på koncernnivå. Koncernens finansfunktion fungerar också som intern bank för Stockmannkoncernen. Finansfunktionen handlar enligt mer detaljerade instruktioner, där principerna för hanteringen av de finansiella riskerna fastställts och där det anges hur likviditeten och finansieringen ska hanteras. Affärsenheterna har separata instruktioner för hur de ska säkra sin valutaexponering.

Koncernens huvudsakliga finansiella risker utgörs av valutarisk, ränterisk, likviditetsrisk, finansieringsrisk samt motpartsrisk.

De finansiella riskerna i balansräkningen och sådana finansiella risker som hänför sig till de kommersiella kassaflödena samt valda säkringsstrategier rapporteras till styrelsen kvartalsvis och till koncernledningen månatligen.

Valutarisk

Koncernens valutarisk består av försäljning och inköp i utländsk valuta liksom av balansposter och av de nettoinvesteringar i utländsk valuta som gjorts i de utländska enheterna.

Transaktionsrisk

Stockmanns transaktionsrisk består av valutaflöden i anslutning till försäljning och inköp vid koncernens affärsenheter samt av lån och fordringar i utländsk valuta. De viktigaste försäljningsvalutorna för år 2015 var euro, svenska kronor, ryska rubel och norska kronor. De viktigaste inköpsvalutorna var euro, amerikanska dollar, ryska rubel och svenska kronor. År 2015 utgjorde försäljningen i utländsk valuta 46 procent av koncernens totala försäljning (2014: 48 procent inklusive Seppälä). Varuinköp förknippade med transaktionsrisk utgjorde 31 procent av koncernens varuinköp (2014: 26 procent inklusive Seppälä). Dessutom har koncernen inköp i utländsk valuta utan transaktionsrisk, huvudsakligen lokala inköp i Ryssland och Sverige. År 2015 utgjorde dessa 9 procent av koncernens totala varuinköp (2014: 11 procent). Försäljning och inköp i ryska rubel kommer att minska avsevärt under 2016 på grund av försäljningen av den ryska varuhusverksamheten. Försäljningen i utländsk valuta exklusive den ryska varuhusverksamheten uppgick till 39 procent av total försäljning 2015. Varuinköp med transaktionsrisk exklusive den ryska varuhusverksamheten uppgick till 36 procent av totala inköp och varuinköp i utländsk valuta utan transaktionsrisk utgjorde 3 procent exklusive den ryska varuhusverksamheten under 2015.

Affärsenheterna ansvarar för att prognosticera förväntade nettokassaflöden i utländsk valuta och för att hantera de valutarisker som hänför sig till dessa. Hanteringen av den valutarisk som hänför sig till kassaflöden från affärsverksamheten bygger på prognosticerade kassaflöden för de kommande sex månaderna. Säkringstiden är i allmänhet högst sex månader, och säkringsgraden för de enskilda valutorna kan variera mellan 0 och 100 procent. Kontrakterade kassaflöden kan säkras för längre perioder.

Valutaderivat som används för att säkra de prognosticerade kassaflödena klassificeras som kassaflödessäkringar enligt definitionen i IAS 39. Alla utestående kontrakt som klassificeras som kassaflödessäkringar löper ut under de första nio månaderna av år 2016. Vinsten/förlusten på dessa säkringsinstrument kommer att påverka koncernens rörelsevinst under samma period som de säkrade prognosticerade posterna påverkar vinsten, det vill säga ungefär fyra månader efter förfallodagen. I not 28 finns information om det verkliga värdet på dessa säkringar. I tabellen nedan visas valuta fördelningen för de utestående derivat som säkrar kassaflödena. För varje derivat visas beloppet för både den köpta och sålda valutan.

Valutaderivat för säkring av kassaflöden

milj. euro	2015	2014
USD	65,2	59,3
SEK	-26,7	-28,5
NOK	-19,9	-14,7
EUR	-17,6	-11,7

Känslighetsanalys kassaflödessäkringar, effekt på eget kapital efter skatt av en förstärkning resp. försvagning av euron med 10 procent

2015 milj. euro	USD	SEK	NOK
Förändring + 10 %	-4,6	-1,3	1,4
Förändring - 10 %	5,7	1,5	-1,7

2014 milj. euro	USD	SEK	NOK
Förändring + 10 %	-4,2	-0,6	1,0
Förändring - 10 %	5,1	0,7	-1,3

Merparten av de utestående derivaten för säkringar av kassaflöden avser Lindex, vars funktionella valuta är svenska kronor. I slutet av året täckte de utestående kassaflödessäkringarna i amerikanska dollar ungefär 69 procent av Stockmann-koncernens prognosticerade nettoflöden i amerikanska dollar för de kommande sex månaderna.

Utländska dotterbolag finansieras främst i lokal valuta, vilket innebär att det inte uppstår någon betydande transaktionsrisk för de utländska dotterbolagen förutom den risk som uppstår i samband med försäljning och inköp i utländsk valuta. Moderbolagets finansfunktion ansvarar för hanteringen av den valutarisk som hänförs till fordringar och skulder i utländsk valuta i Stockmanns balansräkning. Säkringsgraden kan variera mellan 0 och 100 procent.

Nedanstående tabell visar koncernens transaktionsexponering inklusive fordringar och skulder i utländsk valuta samt utestående derivat som säkrar dessa poster. Framtida prognosticerade kassaflöden och derivat som säkrar prognosticerade kassaflöden ingår ej. De ryska dotterbolagens bokslut har räknats om till euro i enlighet med standarden IAS 21 och euro har använts som funktionell valuta, följaktligen är endast de monetära posterna exponerade för valutarisk.

Koncernens transaktionsrisk

2015, milj. euro	SEK	GBP	RUB*	NOK	CZK	USD	PLN
Fordringar	888,3	11,0	2,7	12,4	33,1	9,7	9,6
Lån från finansinstitut	-384,3			-0,5			
Leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder	-67,1	-0,5	-1,7	-0,2		-21,2	
Valutaposition i balansräkningen	436,9	10,5	1,0	11,7	33,1	-11,5	9,6
Valutaderivat som säkrar balansposter	-404,7	-4,1		-10,1	-31,5	17,2	-7,6
Valutalån som säkrar nettoinvestering	15,1						
Nettoposition i balansräkningen	47,3	6,4	1,0	1,6	1,6	5,7	2,0

2014, milj. euro	SEK	GBP	RUB*	NOK	CZK	USD	PLN
Fordringar	851,9	1,0	0,9	12,4	28,1	12,7	8,3
Lån från finansinstitut	-453,4	-0,1		-2,0		-0,2	
Leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder	-50,4	-0,4	-1,8	-0,2		-23,8	
Valutaposition i balansräkningen	348,1	0,5	-0,9	10,2	28,1	-11,3	8,3
Valutaderivat som säkrar balansposter	-316,8			-7,1	-25,2	20,1	-7,6
Valutalån som säkrar nettoinvestering	37,6						
Nettoposition i balansräkningen	68,9	0,5	-0,9	3,1	2,9	8,8	0,7

*) Tillgångsposter och skulder som hänförs till den ryska varuhusverksamheten har i balansräkningen per 31 december 2015 klassificerats som tillgångsposter som innehåller till försäljning och har därför uteslutits i tabellen ovan.

En förstärkning respektive försvagning med tio procentenheter av euron mot andra valutor skulle ge följande effekter på resultatet efter skatt. Känslighetsanalysen är baserad på exponeringarna i tabellen ovan.

Känslighetsanalys, effekt på resultatet efter skatt

2015 milj. euro	SEK	GBP	RUB*	NOK	CZK	USD	PLN
Förändring + 10 %	-3,4	-0,5	-0,1	-0,1	-0,1	-0,4	-0,1
Förändring - 10 %	4,2	0,6	0,1	0,1	0,1	0,5	0,2

2014 milj. euro	SEK	GBP	RUB*	NOK	CZK	USD	PLN
Förändring + 10 %	-5,0	0,0	0,1	-0,2	-0,2	-0,6	0,0
Förändring - 10 %	6,1	0,0	-0,1	0,3	0,2	-0,8	0,1

*) Tillgångsposter och skulder som hänför sig till den ryska varuhusverksamheten har i balansräkningen per 31 december 2015 klassificerats som tillgångsposter som innehåller till försäljning och har därför uteslutits i tabellen ovan.

Omräkningsrisk

Stockmannkoncernen ådrar sig en omräkningsrisk när boksluten för de utländska dotterbolagen räknas om till euro i koncernbokslutet. Valutakursförändringarnas inverkan på nettoinvesteringar gjorda i utländsk valuta avspeglas som omräkningsdifferenser i koncernens eget kapital. Stockmann skyddar sig selektivt mot omräkningsrisken för eget kapital genom antingen lån i utländsk valuta eller med derivatinstrument. Vid beslut om säkring beaktas alla typer av effekter som säkringsåtgärderna har på koncernens resultaträkning, balansräkning och kassaflöden samt även kostnaderna för säkringarna.

Nedanstående tabell visar hur en förändring på tio procentenheter av värdet på euron mot koncernens funktionella valutor påverkar koncernens egna kapital. Känslighetsanalysen inkluderar effekter avseende omräkningen av nettoinvesteringar i utländska dotterbolag till euro samt effekter från lån och derivatkontrakt som säkrar nettoinvesteringar. Eftersom de ryska dotterbolagens bokslut har räknats om till euro i enlighet med standarden IAS 21 och euro har använts som funktionell valuta är det egna kapitalet i de ryska dotterbolagen inte exponerat för valutarisk.

Känslighetsanalys, effekt på eget kapital

2015 milj. euro	SEK
Förändring + 10 %	-11,9
Förändring - 10 %	14,6

2014 milj. euro	SEK
Förändring + 10 %	-8,3
Förändring - 10 %	10,2

Ränterisk

Fluktuationer i räntenivån inverkar på koncernens räntekostnader och ränteintäkter. Koncernen har stora tillgångar i svenska kronor som härstammar från förvärvet av Lindex. Dessa tillgångar har finansierats med lån i svenska kronor och/eller med lån som swappats till svenska kronor. Följaktligen är Stockmann främst exponerat för förändringar i den svenska marknadsräntan. Målet med hanteringen av koncernens ränterisk är att minska den osäkerhet som fluktuationerna i räntenivån eventuellt kan förorsaka på Stockmanns resultat. Ränterisken hanteras på två olika sätt. Koncernens upplåning och placeringar sprids över olika maturiteter, och därutöver tillämpas instrument med rörlig och fast ränta. Den genomsnittliga återstående löptiden på låne- och placeringsportföljen får vara högst fem år. Räntederivat kan användas för att hantera ränterisken. På balansdagen den 31 december 2015 hade Stockmanns räntebärande lån och bankfordringar en genomsnittlig återstående löptid på 7,6 månader. Räntederivat utnyttjades inte.

I följande tabell finns ett sammandrag av räntevillkoren för koncernens räntebärande skulder och bankfordringar på balansdagen den 31 december 2015.

Räntejusteringsperiod, milj. euro	< 1 månad	1–12 månader	1–3 år	3–5 år	Totalt
Obligationslån			149,5		149,5
Lån från finansinstitut		382,5			382,5
Finansiella leasingsskulder		0,1			0,1
Övriga räntebärande skulder	87,7	163,6			251,3
Totalt	87,7	546,2	149,5		783,4
Kontanter och bankkonton	-19,1				-19,1
Totalt	68,6	546,2	149,5		764,3

I följande tabell finns ett sammandrag av räntevillkoren för koncernens räntebärande skulder och bankfordringar på balansdagen den 31 december 2014.

Räntejusteringsperiod, milj. euro	< 1 månad	1–12 månader	1–3 år	3–5 år	Totalt
Obligationslån				149,3	149,3
Lån från finansinstitut	81,5	382,6			464,1
Finansiella leasingsskulder		0,4	0,1		0,5
Övriga räntebärande skulder	104,0	116,1			220,0
Totalt	185,5	499,0	0,1	149,3	833,9
Kontanter och bankkonton	-29,3				-29,3
Totalt	156,2	499,0	0,1	149,3	804,6

Den kalkylmässiga effekten av en uppgång med en procentenhet i marknadsräntan skulle på balansdagen den 31 december 2015 vara upp till -3,5 miljoner euro på Stockmanns resultat efter skatt (2014: -3,9 miljoner euro). En nedgång med en procentenhet i marknadsräntan skulle endast ge en marginell effekt på Stockmanns resultat efter skatt eftersom nästan alla relevanta marknadsräntor redan idag är negativa och Stockmann inte kan dra fördel av negativa marknadsräntor. På balansdagen fanns inga poster som redovisats direkt i det egna kapitalet.

Prisrisk för elektricitet

Lindex utnyttjar elderivat i syfte att minska den prisrisk som är förknippad med framtida elanskaffningar. Enligt Lindex finanspolicy är säkringsgraden för framtida elanskaffningar högst 100 % för de kommande tre åren. På balansdagen den 31 december 2015 har en förändring med 10 procentenheter i marknadspriset på el ingen avsevärd effekt på Stockmanns resultat och eget kapital efter skatt.

Finansierings- och likviditetsrisk

Finansieringsrisken definieras som risken för att betalningsförpliktelser inte kan uppfyllas som en följd av otillräckliga likvida medel eller svårigheter att erhålla finansiering. I syfte att minimera finansieringsrisken har koncernens finansieringsbehov för de kommande åren täckts med långfristiga bindande kreditfaciliteter. Dessutom ska koncernen ha en tillräckligt stor likviditetsreserv. Likviditetsreserven ska minst uppgå till ett belopp som motsvarar kassautbetalningarna för affärsverksamheten under en genomsnittlig månad. Såväl kassamedel som outnyttjade bekräftade och obekräftade kreditfaciliteter kan räknas till likviditetsreserven.

Vid årets slut hade Stockmann kreditfaciliteter om sammanlagt 1 482 miljoner euro, varav 783 miljoner euro var utnyttjade. Bekräftade kreditfaciliteter uppgick till 861 miljoner euro. Av dessa var 561 miljoner utnyttjade. I tillägg till detta har koncernen möjlighet att erhålla bekräftad finansiering mot tillämpliga garantier från pensionsförsäkringsbolaget upp till 177 miljoner euro. Merparten av Stockmanns långfristiga kreditfaciliteter består av bekräftade bilaterala avtal med sex banker. Dessa faciliteter uppgår till 684 miljoner euro och förfaller i februari 2019. Stockmann har dessutom emitterat obligationer för 150 miljoner euro. Obligationerna är listade på Nasdaq Helsingfors och förfaller 2018. I december 2015 emitterade Stockmann ett hybridlån för 85 miljoner euro. Den erhållna likviden har använts till att betala av kortfristiga skulder. Hybridlånet räknas som eget kapital i koncernboksutslutet som upprättats i enlighet med IFRS-standarderna.

Stockmanns kortfristiga kreditfaciliteter inkluderar ett finländskt företagscertifikatprogram på 600 miljoner euro liksom checkräkningskrediter. Upplåningen inom företagscertifikatprogrammet uppgick vid årsskiftet till 218 miljoner euro.

Stockmanns upplåning sker utan ställande av säkerhet. De bekräftade bilaterala bankfaciliteterna omfattar emellertid ett finansiellt åtagande (kovenant), relaterat till koncernens soliditet. Under räkenskapsperioden har nivån på kovenanten specificerats för att reflektera försäljningen av den ryska varuhusverksamheten samt det verkliga värdet på fastigheterna. Villkoren i låneavtalen har uppfyllts under det gångna året.

Kontanter och bankkonton samt oanvända bekräftade kreditfaciliteter

milj. euro	2015	2014
Kontanter och bankkonton	19,1	29,3
Kreditlimit, förfaller 2016		1,8
Kreditlimit, förfaller 2017		
Kreditlimit, förfaller 2018		
Kreditlimit, förfaller 2019	300,0	294,7
Kreditlimit, förfaller 2020 +		
Kontokredit	1,7	1,4
Totalt	320,8	327,3

Kassaflödena, som bygger på kontrakt om finansiella skulder, inklusive de finansiella kostnaderna, uppgick till följande belopp den 31 december 2015:

milj. euro	Bokföringsvärde	2016	2017	2018	2019	2020+	Totalt
Obligationslån	149,5	-5,1	-5,0	-155,0			-165,2
Lån från finansinstitut	382,5	-7,4	-6,4	-6,4	-385,3		-405,5
Finansiella leasingskulder	0,1	-0,1					-0,1
Övriga räntebärande skulder	251,3	-250,1	-3,0				-253,1
Leverantörsskulder och övriga skulder	201,6	-201,6					-201,6
Totalt	985,0	-464,3	-14,4	-161,4	-385,3		-1 025,5
Derivat							
Valutaderivat	5,6						
Tillgångar		365,1					365,1
Skulder		-370,6					-370,6
Elderivat	0,5						
Netto kassaflöde		-0,2	-0,2	-0,1			-0,5
Totalt	6,1	-5,7	-0,2	-0,1			-6,0

Kassaflödena, som bygger på kontrakt om finansiella skulder, inklusive de finansiella kostnaderna, uppgick till följande belopp den 31 december 2014

milj. euro	Bokföringsvärde	2015	2016	2017	2018	2019+	Totalt
Obligationslån	149,3	-5,1	-5,1	-5,0	-155,0		-170,2
Lån från finansinstitut	464,1	-19,0	-61,2	-8,2	-8,2	-406,6	-503,2
Finansiella leasingskulder	0,5	-0,4	-0,1				-0,5
Övriga räntebärande skulder	220,1	-212,1	-8,7				-220,9
Leverantörsskulder och övriga skulder	236,7	-236,7					-236,7
Totalt	1 070,7	-473,3	-75,1	-13,3	-163,3	-406,6	-1 131,6
Derivat							
Valutaderivat	0,4						
Tillgångar		88,1					88,1
Skulder		-88,5					-88,5
Elderivat	0,2						
Netto kassaflöde		-0,1	0,0	0,0	0,0		-0,2
Totalt	0,6	-0,6	0,0	0,0	0,0		-0,7

Kredit- och motpartsrisk

Försäljningsfordringar samt fordringar som bygger på placeringar och derivatkontrakt utgör en kreditrisk för koncernen. Den motpartsrisk som hänför sig till placeringar och derivatkontrakt hanteras med hjälp av motpartslimiter som har godkänts av styrelsen. Derivatkontrakt ingås endast med motparter som enligt bedömning uppvisar en god kreditvärdighet och är finansiellt stabila. Kassamedel placeras i finansiella instrument som uppskattas vara likvida och utsatta för låg risk. På balansdagen den 31 december 2015 bestod koncernens likvida medel huvudsakligen av mycket kortfristiga depositioner i bank. Koncernen har ingen signifikant kreditrisk som anknyter till kommersiella försäljningsfordringar, eftersom de utestående fordringarna inbegriper ett stort antal små fordringar som huvudsakligen är utspridda på privatkunder vars kreditvärdighet har kontrollerats.

Åldersanalys för försäljningsfordringar

Milj. euro *	2015	2014
Icke förfallna försäljningsfordringar	14,9	16,5
Försäljningsfordringar som har förfallit inom 1–30 dagar	1,7	1,4
Försäljningsfordringar som har förfallit inom 31–60 dagar	0,6	0,3
Försäljningsfordringar som har förfallit inom 61–90 dagar	0,2	0,4
Försäljningsfordringar som har förfallit inom 91–120 dagar	0,4	0,4
Försäljningsfordringar som har förfallit efter mer än 120 dagar	0,4	0,6
Totalt	18,3	19,5

*) Tillgångsposter och skulder som hänför sig till den ryska varuhusverksamheten och till distanshandelsverksamheten i Hobby Hall har i balansräkningen 31.12.2015 klassificerats som tillgångsposter som innehas för försäljning. Ytterligare information i not 3.

Försäljningsfordringarnas balansvärde motsvarar den högsta möjliga kreditrisken som är förknippad med fordringarna. En nedskrivning på 0,3 miljoner euro har redovisats för försäljningsfordringar år 2015 (2014: 0,4 miljoner euro). Denna nedskrivning hänför sig främst till försäljningsfordringar som har förfallit för mer än 120 dagar sedan. Utifrån tidigare erfarenheter uppskattar Stockmann att ingen nedskrivning behöver göras för icke förfallna försäljningsfordringar.

Hantering av kapitalstrukturen

I hanteringen av kapitalstrukturen är koncernens mål en effektiv kapitalstruktur som säkerställer verksamhetsförutsättningarna för koncernen på kapitalmarknaden i alla situationer oberoende av branschens volatilitet. Även om koncernen saknar en officiell kreditvärdering från ett kreditvärderingsinstitut, är koncernens mål att upprätthålla en likadan kapitalstruktur som de övriga bolag som bedriver detaljhandel och som har en god kreditvärdering. Koncernen följer upp utvecklingen av sin kapitalstruktur genom det egna kapitalets andel av totalkapitalet (equity ratio). Som ett resultat av förvärvet av Lindex har koncernen stora tillgångar denominerade i svenska kronor, vilka är valutasäkrade med externa lån och/eller terminer i svenska kronor. Fluktuationerna i den svenska kronans växelkurs påverkar totala tillgångar och skulder lika mycket. Det strategiska målet är att soliditeten skall uppgå till minst 40 procent. Det egna kapitalets andel av totalkapitalet 31.12.2015 uppgick till 46,1 procent (39,3 procent 31.12.2014).

32. Händelser efter räkenskapsperiodens utgång

Stockmann slutförde avståendet från varuhusverksamheten i Ryssland genom att sälja sitt ryska dotterbolag AO Stockmann till Reviva Holdings Limited den 1 februari 2016. Köpesumman var 5 miljoner euro. Reviva äger Debruss, som är den internationella varuhuskedjan Debenhams ryska franchisepartner. Reviva övertog verksamheten i alla nuvarande varuhus på sju orter och planerar att gradvis överföra varuhusen under varumärket Debenhams i början av år 2017. Varuhusaffärsverksamheten i Ryssland har klassificerats som avvecklad verksamhet i bokslutet.

Nyckeltal

		Omräknat				
		2015	2014	2013	2012	2011
Omsättning *)	milj. euro	1 434,8	1 605,5	2 037,1	2 116,4	2 005,3
Förändring från föregående år *)	%	-10,6		-3,7	5,5	10,1
Rörelsevinst *)	milj. euro	-52,5	-77,2	54,4	87,3	70,1
Förändring från föregående år *)	%	-31,9		-37,7	24,6	-21,0
Andel av omsättningen *)	%	-3,7	-4,8	2,7	4,1	3,5
Vinst före skatter *)	milj. euro	-73,7	-77,2	26,8	54,9	35,7
Förändring från föregående år *)	%	-4,4		-51,2	54,0	-51,9
Andel av omsättningen *)	%	-5,1	-4,8	1,3	2,6	1,8
Räkenskapsperiodens vinst	milj. euro	-175,0	-99,8	48,4	53,6	30,8
Aktiekapital	milj. euro	144,1	144,1	144,1	144,1	143,7
A aktie	milj. euro	61,2	61,2	61,3	61,3	61,3
B aktie	milj. euro	82,9	82,9	82,8	82,8	82,4
Dividender ***)	milj. euro			28,8	43,2	35,9
Avkastning på eget kapital	%	-19,4	-12,1	5,4	6,1	3,5
Avkastning på sysselsatt kapital	%	-7,6	-4,9	3,4	5,1	4,1
Sysselsatt kapital	milj. euro	1 740,4	1 657,9	1 725,8	1 737,1	1 715,7
Kapitalomsättningshastighet		0,9	1,1	1,2	1,2	1,2
Lagrets omsättningshastighet		4,8	4,1	3,7	3,8	3,9
Soliditet	%	46,1	39,3	43,8	42,8	42,2
Nettoskudsättningsgrad	%	72,1	105,4	87,3	90,9	95,3
Investeringar i anläggningstillgångar	milj. euro	53,4	53,8	56,9	60,3	66,0
Andel av omsättningen *)	%	3,7	3,4	2,8	2,8	3,3
Räntebärande fordringar **)	milj. euro	10,7	5,2	43,2	43,8	45,6
Räntebärande främmande kapital	milj. euro	783,4	833,9	814,8	848,5	862,5
Räntebärande nettoskuld **)	milj. euro	753,6	799,4	737,8	768,6	783,7
Balansomslutning	milj. euro	2 273,9	1 936,5	2 044,6	2 087,1	2 062,7
Personalkostnader *)	milj. euro	321,5	356,3	397,8	405,1	390,0
Andel av omsättningen *)	%	22,4	22,2	19,5	19,1	19,4
Personal i medeltal *)	pers	10 763	12 157	14 963	15 603	15 964
Omsättning/person *)	tusen euro	133,3	132,1	136,1	135,6	125,6
Rörelsevinst/person *)	tusen euro	-4,9	-6,3	3,6	5,6	4,4
Personalkostnader/person *)	tusen euro	29,9	29,3	26,6	26,0	24,4

*) Åren 2015 och 2014 innehåller enbart den kvarvarande verksamheten.

**) Innehåller inte Hobby Halls räntebärande fordringar, vilka har klassificerats som tillgångsposter, som innehas för försäljning.

***) Styrelsen föreslår bolagsstämman att ingen utdelning lämnas.

Uppgifter per aktie

		Omräknat				
		2015	2014	2013	2012	2011
Resultat/aktie, kvarvarande verksamheter	euro	-1,24	-1,34	0,67	0,74	0,43
Resultat/aktie, avvecklade verksamheter	euro	-1,20	-0,04	0,67	0,74	0,43
Resultat per aktie, före och efter utspädning	euro	-2,43	-1,39			
Eget kapital/aktie	euro	14,53	10,55	12,42	12,40	12,11
Dividend/aktie*	euro			0,40	0,60	0,50
Dividend/resultat*	%			59,5	80,6	116,2
Kassaflöde från rörelsen/aktie, emissionsjusterad	euro	0,24	0,41	1,74	1,72	0,93
Effektiv dividendavkastning*	%					
A aktie				3,6	4,3	3,7
B aktie				3,6	4,4	4,2
Aktiernas P/E-tal**						
A aktie**		-2,6	-4,6	16,5	18,9	31,9
B aktie**		-2,6	-4,6	16,4	18,3	28,0
Slutkurs 31.12	euro					
A aktie		6,22	6,42	11,06	14,08	13,65
B aktie		6,25	6,36	11,04	13,60	11,98
Räkenskapsperiodens högsta kurs	euro					
A aktie		8,00	12,40	15,20	19,50	29,85
B aktie		8,41	12,58	14,92	18,68	28,48
Räkenskapsperiodens lägsta kurs	euro					
A aktie		5,94	6,20	11,00	13,40	13,44
B aktie		5,98	6,21	10,75	12,12	11,60
Räkenskapsperiodens medelkurs	euro					
A aktie		6,86	9,76	12,51	15,57	18,71
B aktie		7,10	10,00	12,50	15,19	18,68
Aktieomsättning	1 000 st.					
A aktie		2 188	933	447	436	476
B aktie		14 615	17 625	14 564	11 308	15 402
Aktieomsättning	%					
A aktie		7,2	3,0	1,5	1,4	1,6
B aktie		35,2	42,5	35,1	27,3	37,4
Aktiestockens marknadsvärde 31.12	milj. euro	449,4	460,1	796,0	994,6	911,8
Antal aktier 31.12	1 000 st.	72 049	72 049	72 049	72 049	71 841
A aktie		30 553	30 596	30 596	30 628	30 628
B aktie		41 495	41 453	41 453	41 421	41 213
Emissionsjusterat antal aktier, vägt medeltal**	1 000 st.	72 049	72 049	72 049	71 945	71 496
A aktie		30 590	30 596	30 601	30 628	30 628
B aktie		41 459	41 453	41 448	41 318	40 868
Emissionsjusterat antal aktier, utspätt vägt medeltal	1 000 st.	72 049	72 049	72 049	71 945	71 789
Antal aktieägare 31.12	st.	52 415	55 343	59 475	59 283	56 116

*) Styrelsen föreslår bolagsstämman att ingen utdelning lämnas.

**) Optionernas utspädningseffekt har beaktats i siffrorna för 2011.

Beräkningsgrunderna för nyckeltalen

Vinst före skatter	=	rörelsevinst + finansiella intäkter -- finansiella kostnader
Avkastning på eget kapital, %	= 100 x	$\frac{\text{räkenskapsperiodens vinst}}{\text{eget kapital} + \text{innehav utan bestämmande inflytande (genomsnittligt under året)}}$
Avkastning på sysselsatt kapital, %	= 100 x	$\frac{\text{vinst före skatter} + \text{ränte- och övriga finansiella kostnader}}{\text{sysselsatt kapital}}$
Sysselsatt kapital	=	balansomslutning -- latent skatteskuld samt övriga räntefria skulder (genomsnittligt under året)
Kapitalomsättningshastighet	=	$\frac{\text{omsättning}}{\text{balansomslutning -- latent skatteskuld samt övriga räntefria skulder (genomsnittligt under året)}}$
Lagrets omsättningshastighet		$\frac{365}{\text{lagrets omloppstid}}$
Soliditet, %	= 100 x	$\frac{\text{eget kapital} + \text{innehav utan bestämmande inflytande}}{\text{balansomslutning -- erhållna förskott}}$
Nettoskuldsättningsgrad, %	= 100 x	$\frac{\text{räntebärande främmande kapital -- likvida medel och räntebärande fordringar}}{\text{eget kapital sammanlagt}}$
Räntebärande nettoskuld	=	räntebärande främmande kapital -- likvida medel och räntebärande fordringar

Beräkningsgrunderna för uppgifter per aktie

Resultat/aktie	=	$\frac{\text{resultat hänförlig till moderbolagets aktieägare -- skattjusterad ränta från hybridlån}}{\text{emissionsjusterat antal aktier i genomsnitt 1)}}$
Eget kapital/aktie	=	$\frac{\text{eget kapital -- fond för egna aktier}}{\text{antal aktier på bokslutsdagen 1)}}$
Dividend/resultat, %	= 100 x	$\frac{\text{dividend/aktie}}{\text{resultat/aktie, emissionsjusterad}}$
Kassaflöde/aktie	=	$\frac{\text{nettokassaflöde från rörelsen}}{\text{emissionsjusterat antal aktier i genomsnitt 1)}}$
Effektiv dividendavkastning,	= 100 x	$\frac{\text{dividend per aktie}}{\text{emissionsjusterad börskurs 31.12}}$
Aktiernas P/E -tal	=	$\frac{\text{emissionsjusterad börskurs 31.12}}{\text{resultat/aktie, emissionsjusterad}}$
Slutkurs 31.12	=	kursen för bolagets aktier på bokslutsdagen
Räkenskapsperiodens högsta	=	räkenskapsperiodens högsta kurs för bolagets aktier
Räkenskapsperiodens lägsta k	=	räkenskapsperiodens lägsta kurs för bolagets aktier
Räkenskapsperiodens medelkurs,	=	aktiernas euromässiga omsättning dividerat med de omsatta aktiernas medelantal under räkenskapsperioden
Aktieomsättning	=	aktiernas omsättning korrigerad med effekten av aktieemissionerna
Aktiestockens marknadsvärde = 1) Utan de av bolaget ägda egna aktier	=	antal aktier multiplicerat med börskursen för respektive aktieslag på bokslutsdagen

Stockmann Oyj Abp
Resultaträkning, FAS

	Hänvisning	1.1.-31.12.2015	% av	1.1.-31.12.2014	% av
		euro	oms.	euro	oms.
OMSÄTTNING		662 053 682,98	100,0	750 226 352,12	100,0
Övriga rörelseintäkter	2	28 271 607,96	4,3	24 621 208,91	3,3
Material och tjänster					
Material, förnödenheter och varor:					
Inköp under räkenskapsperioden		-365 838 601,19		-462 515 847,30	
Förändring av lager, ökning (+), minskning (-)		-27 516 467,41		-2 626 218,32	
Material och tjänster totalt		-393 355 068,60	59,4	-465 142 065,62	62,0
Personalkostnader	3	-151 984 368,34	23,0	-164 852 496,43	22,0
Avskrivningar och nedskrivningar	4	-32 205 695,51	4,9	-23 903 973,05	3,2
Övriga rörelsekostnader	5	-232 654 789,61	35,1	-173 461 063,60	23,1
		-810 199 922,06	122,4	-827 359 598,70	110,3
RÖRELSEVINST (-FÖRLUST)		-119 874 631,12	-18,1	-52 512 037,67	-7,0
Finansiella intäkter och kostnader	6	9 071 172,50	1,4	-116 001 610,76	-15,5
VINST (FÖRLUST) FÖRE					
BOKSLUTSDISPOSITIONER OCH SKATTER		-110 803 458,62	-16,7	-168 513 648,43	-22,5
Bokslutsdispositioner	7	-1 652 178,35	-0,2	-5 847 427,14	-0,8
Inkomstskatter					
Från tidigare räkenskapsperioder		-10 166 574,75		-155 167,11	
Inkomstskatter totalt		-10 166 574,75	-1,5	-155 167,11	0,0
RÄKENSKAPSPERIODENS VINST (FÖRLUST)		-122 622 211,72	-18,5	-174 516 242,68	-23,3

Stockmann Oyj Abp
Balansräkning, FAS

TILLGÅNGAR	Hänvisning	31.12.2015 euro	31.12.2014 euro
LÅNGFRISTIGA TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar	8		
Immateriella rättigheter		40 689 785,77	51 172 736,70
Goodwill			215 635,02
Övriga utgifter med lång verkningstid		573 533,82	645 176,07
Förskott och pågående projekt		1 814 860,05	3 253 887,12
Immateriella tillgångar sammanlagt		43 078 179,64	55 287 434,91
Materiella anläggningstillgångar	9		
Mark- och vattenområden		13 435 033,59	13 506 524,78
Byggnader och anläggningar		287 643 705,95	295 424 237,11
Maskiner och inventarier		16 328 920,19	15 374 085,30
Ändrings- och ombyggnadskostnader för hyrda lokaler		3 806 379,91	3 660 582,44
Övriga materiella tillgångar		54 769,84	55 055,76
Förskott och pågående nyanläggningar		28 991 864,21	12 861 163,18
Materiella tillgångar sammanlagt		350 260 673,69	340 881 648,57
Placeringar	10		
Andelar i företag inom koncernen		177 278 536,39	177 005 023,06
Övriga aktier och andelar		10 458 905,98	10 458 939,61
Placeringar sammanlagt		187 737 442,37	187 463 962,67
LÅNGFRISTIGA TILLGÅNGAR SAMMANLAGT		581 076 295,70	583 633 046,15
KORTFRISTIGA TILLGÅNGAR			
Omsättningstillgångar			
Material och förnödenheter		73 965 313,46	101 481 780,87
Omsättningstillgångar sammanlagt		73 965 313,46	101 481 780,87
Långfristiga fordringar			
Lånefordringar av företag inom koncernen		888 961 460,33	863 272 786,39
Övriga lånefordringar		7 000 000,00	
Långfristiga fordringar sammanlagt		895 961 460,33	863 272 786,39
Kortfristiga fordringar	11		
Kundfordringar		17 453 252,43	43 116 181,83
Fordringar av företag inom koncernen		18 549 808,56	46 009 772,73
Övriga fordringar		33 553,13	10 015 106,25
Resultatregleringar		13 352 984,08	14 944 689,53
Kortfristiga fordringar sammanlagt		49 389 598,20	114 085 750,34
Kassa och banktillgodohavanden	12	5 629 233,68	9 611 707,51
KORTFRISTIGA TILLGÅNGAR SAMMANLAGT		1 024 945 605,67	1 088 452 025,11
TILLGÅNGAR SAMMANLAGT		1 606 021 901,37	1 672 085 071,26

Stockmann Oyj Abp
Balansräkning, FAS

EGET KAPITAL OCH SKULDER	Hänvisning	31.12.2015 euro	31.12.2014 euro
EGET KAPITAL	13-14		
Aktiekapital		144 097 366,00	144 097 366,00
Överkursfond		186 346 445,72	186 346 445,72
Fonden för inbetalt fritt eget kapital		255 735 789,28	255 735 789,28
Övriga fonder		43 728 921,17	43 728 921,17
Vinst från tidigare räkenskapsperioder		-108 630 595,12	65 885 647,56
Räkenskapsperiodens vinst (förlust)		-122 622 211,72	-174 516 242,68
EGET KAPITAL SAMMANLAGT		398 655 715,33	521 277 927,05
 ACKUMULERADE BOKSLUTSDISPOSITIONER	15	130 669 578,35	129 017 400,00
 AVSÄTTNINGAR	16	22 034 325,18	14 796 746,54
 SKULDER			
Långfristiga skulder			
Hybridlån		85 000 000,00	
Masskuldebrevslån		150 000 000,00	150 000 000,00
Lån från penninginrättningar		384 300 016,40	463 149 428,75
Skulder till företag inom koncernen		64 424 772,16	47 354 793,66
Långfristiga skulder sammanlagt		683 724 788,56	660 504 222,41
Kortfristiga skulder	17-18		
Lån från penninginrättningar			8 888 888,88
Erhållna förskott		541 383,04	851 836,66
Leverantörsskulder		35 299 522,11	41 075 459,36
Skulder till företag inom koncernen		1 907 277,47	3 382 402,70
Övriga skulder		269 581 663,85	237 423 787,61
Resultatregleringar		63 607 647,48	54 866 400,05
Kortfristiga skulder sammanlagt		370 937 493,95	346 488 775,26
SKULDER SAMMANLAGT		1 054 662 282,51	1 006 992 997,67
EGET KAPITAL OCH SKULDER SAMMANLAGT		1 606 021 901,37	1 672 085 071,26

Stockmann Oyj Abp
Kassaflödesanalys

	2015 euro	2014 euro
KASSAFLÖDE FRÅN RÖRELSEN		
Räkenskapsperiodens vinst (förlust)	-122 622 211,72	-174 516 242,68
Justeringar:		
Avskrivningar enligt plan	27 117 127,54	23 903 973,05
Nedskrivningar av långfristiga tillgångar	5 088 567,97	
Övriga intäkter och kostnader som inte medfört betalningar	57 665 321,12	14 819 241,88
Finansiella intäkter och kostnader	-9 071 172,50	115 611 040,18
Bokslutsdispositioner	1 652 178,35	5 847 427,14
Inkomstskatter	10 166 574,75	155 167,11
Förändring av rörelsekapital:		
Ökning (-)/minskning (+) av kortfristiga rörelsefordringar	-5 725 766,84	40 479 015,36
Ökning (-)/minskning (+) av omsättningstillgångar	27 516 467,41	2 626 218,32
Ökning (+)/minskning (-) av kortfristiga räntefria skulder	-13 813 306,74	-10 848 696,01
Betalda räntor och övriga betalda finansiella kostnader i affärsverksamheten	-20 973 530,61	-24 553 620,49
Erhållna räntor från affärsverksamheten	654 973,84	408 761,82
Betalda direkta skatter	142 531,34	-239 758,90
KASSAFLÖDE FRÅN RÖRELSEN	-42 202 246,09	-6 307 473,22
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGAR		
Investeringar i materiella och immateriella tillgångar	-29 599 172,10	-29 875 054,11
Överlåtelseintäkter från materiella tillgångar	403 000,00	60 200,00
Återbetalning av lånefordningar		51 791 233,50
Investeringar i dotterbolag	-273 513,33	-75 254 380,43
Erhållna dividender	25 566 606,25	84 234 328,56
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGAR	-3 903 079,18	30 956 327,52
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERING		
Ökning (-) / minskning (+) av lånefordningar	3 312 968,05	20 651 589,07
Upptagning (+) / återbetalning (-) av kortfristiga lån	-48 414 506,24	-128 770 146,64
Upptagna långfristiga lån	262 839 809,96	607 037 995,98
Amortering av långfristiga lån	-175 615 420,33	-492 439 764,40
Utbetalda dividender		-28 819 473,20
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERING	42 122 851,44	-22 339 799,19
Förändring av likvida medel, ökning (+) / minskning (-)	-3 982 473,83	2 309 055,11
Likvida medel vid räkenskapsperiodens ingång	9 611 707,51	7 302 652,40
Likvida medel vid räkenskapsperiodens utgång	5 629 233,68	9 611 707,51

Bokslutsbilagorna

1. REDOVISNINGSPRINCIPER

Stockmann Oyj Abp:s bokslut har uppgjorts enligt den finska bokföringslagstiftningen.

Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta har redovisats till den valutakurs som rådde på transaktionsdagen.

Fordringar och skulder i utländska valutor vid bokslutstidpunkten har beräknats enligt bokslutsdagens kurs. Kursvinster och kursförluster på finansiella poster redovisas till nettobelopp bland övriga finansiella intäkter eller kostnader.

Omsättning

Vid beräkning av omsättningen har från försäljningsintäkterna avdragits indirekta skatter, beviljade rabatter och valutakursdifferenser.

Övriga rörelseintäkter

Som övriga rörelseintäkter redovisas försäljningsvinster på sådana bestående aktiva som hänför sig till affärsverksamheten, erhållna ersättningar vid försäljning av affärsverksamhet samt ersättningar för tjänster till dotterbolag.

Inkomstskatter

Som direkta skatter redovisas i resultaträkningen de skatter som hänför sig till årets resultat samt från tidigare räkenskapsperioder påförda eller återbödrade skatter. Latenta skatter upptas inte i moderbolagets resultat- och balansräkning.

Materiella och immateriella tillgångar samt avskrivningar

Materiella och immateriella tillgångar har upptagits till ursprungliga anskaffningsvärden, vilka har minskats med planenliga avskrivningar. I balansvärdena ingår dessutom uppskrivningar av värdet på jordområden och byggnader. Uppskrivningarna har gjorts mellan åren 1950 och 1984 och de baserar sig på av utomstående värderingsmän utförda värderingar vid ifrågavarande tidpunkt. På uppskrivningarna görs inga avskrivningar.

De planenliga avskrivningarna baserar sig på ursprungliga anskaffningsutgifter samt på beräknad ekonomisk livslängd enligt följande:

• Immateriella rättigheter	3 - 10 år
• Goodwill	5 år
• Ändrings- och ombyggnadskostnader för hyrda lokaler	5 - 10 år
• Byggnader	20 - 50 år
• Maskiner och inventarier	4 - 10 år
• Bilar och datautrustning	3 - 5 år

Placeringar bland långfristiga tillgångar

Placeringar bland långfristiga tillgångar har upptagits till sin anskaffningsutgift eller i det fall att deras gängse värde nedgått på ett bestående sätt till detta lägre belopp.

Omsättningstillgångar

Vid värdering av omsättningstillgångarna har man följt det lägsta värdets princip dvs. lagret har upptagits i balansräkningen till det lägre beloppet av anskaffningsvärdet eller återanskaffningsvärdet eller det sannolika försäljningsvärdet. Värdet på omsättningstillgångarna har bestämts med hjälp av förfarandet med vägt medelanskaffningspris och det inkluderar samtliga direkta kostnader för anskaffningen.

Derivatinstrument

Derivatavtal som ingåtts som skydd mot valutarisker har redovisats till sitt verkliga värde. Ränte- och valutakursdifferenserna i samband med derivatavtal har periodiserats enligt prestationsprincipen som finansiella intäkter och kostnader.

2. Övriga rörelseintäkter

euro	2015	2014
Ersättningar för koncerninterna tjänster	26 318 210,54	22 428 308,23
Intäkter av samarbete med kreditkortbolag	1 446 898,33	1 785 651,34
Övriga överlåtelsevinster	179 293,26	3 952,00
Övriga rörelseintäkter	327 205,83	403 297,34
Sammanlagt	28 271 607,96	24 621 208,91

3. Personalkostnader

euro	2015	2014
Löner och arvoden till verkställande direktören och hans suppleant	458 514,00	739 812,00
Löner och arvoden till styrelsemedlemmar	421 900,00	414 500,00
Övriga löner	118 422 569,85	128 801 846,88
Löner för sjuktid	3 935 751,47	4 300 995,76
Pensionskostnader	21 629 834,44	23 205 708,43
Övriga lönebikostnader	7 115 798,58	7 389 633,36
Sammanlagt	151 984 368,34	164 852 496,43

Antalet anställda i medeltal

4 497 4 855

Ledningens pensionsutfästelser

Verkställande direktör Per Thelins pensionsålder fastställs enligt Finlands arbetspensionslagstiftning. Pensionen fastställs enligt lagen om pension för arbetstagare och den separata försäkring som bolaget tecknat. År 2015 uppgick försäkringspremien för tilläggspensionen till 27 988 euro (2014: 4 856 euro). Pensionsåldern för medlemmarna i ledningsgruppen är beroende på de personliga direktörsavtalen 63 eller 65 år. Förutom verkställande direktören hade två av ledningsgruppsmedlemmarna i slutet av år 2015 separata avgiftsbaserade pensionsförsäkringar tagna av bolaget. Pensionsförsäkringarnas kostnader exklusive verkställande direktören uppgick år 2015 till 83 670 (2014: 160 554 euro).

4. Avskrivningar och nedskrivningar

euro	2015	2014
Immateriella rättigheter	14 923 654,18	7 987 280,45
Goodwill	215 635,02	431 270,05
Ändrings- och ombyggnadskostnader för hyrda lokaliteter	1 467 921,38	1 332 421,36
Byggnader och konstruktioner	9 202 857,13	9 184 703,19
Maskiner och inventarier	6 395 627,80	4 968 298,00
Sammanlagt	32 205 695,51	23 903 973,05

5. Övriga rörelsekostnader

euro	2015	2014
Kostnader för affärslagen	70 216 701,96	84 677 493,75
Marknadsföringskostnader	28 169 710,03	26 986 582,62
IT- och datakommunikationskostnader	16 327 864,06	21 486 614,09
Varuhanteringskostnader	15 415 902,02	17 117 563,64
Frivilliga lönebikostnader	1 358 688,00	2 253 632,13
Kreditförluster	51 351 912,94	-1 557 221,06
Övriga kostnader	49 814 010,60	22 496 398,43
Sammanlagt	232 654 789,61	173 461 063,60

Revisoremas arvoden

euro	2015	2014
Revision	130 000,00	145 957,03
Skatterådgivning	338 000,00	122 283,68
Intyg och utlåtanden	6 500,00	7 557,50
Övriga tjänster	264 500,00	40 347,50
Sammanlagt	739 000,00	316 145,71

6. Finansiella intäkter och kostnader

euro	2015	2014
Dividend av företag inom koncernen	17 137 167,42	105 068 959,48
Övriga dividendintäkter	89 598,10	115 963,50
Ränteintäkter av företag inom koncernen	24 297 812,91	33 666 532,89
Ränteintäkter från utomstående	521 155,26	55 072,84
Räntekostnader till företag inom koncernen	-637 200,62	-2 170 209,72
Räntekostnader till utomstående	-18 974 741,43	-22 505 547,58
Nedskrivning av placeringar bland långfristiga tillgångar	-6 404 118,86	-187 005 673,88
Övriga finansiella kostnader till utomstående	-2 917 156,25	-26 689,01
Valutakursvinster och -förluster (netto)	-4 041 344,03	-43 200 019,28
Sammanlagt	9 071 172,50	-116 001 610,76

7. Bokslutsdispositioner

euro	2015	2014
Differensen mellan avskrivningar enligt plan och bokförda avskrivningar		
Immateriella rättigheter	765 932,17	-1 088 581,27
Ändrings- och ombyggnadskostnader för hyrda lokaliteter	329 054,17	183 205,00
Byggnader och konstruktioner	-3 485 376,06	-5 031 460,68
Maskiner och inventarier	738 211,40	89 409,81
Sammanlagt	-1 652 178,32	-5 847 427,14

Långfristiga tillgångar**8. Immateriella tillgångar**

Immateriella rättigheter

euro	2015	2014
Anskaffningsutgift 1.1	66 825 018,47	40 599 779,39
Ökningar	174 775,78	2 609 088,36
Överföringar från övriga balansposter	4 572 096,36	27 981 540,50
Minskningar	-8 176 430,55	-4 365 389,78
Anskaffningsutgift 31.12	63 395 460,06	66 825 018,47
Akkumulerade avskrivningar 1.1	15 652 281,77	12 030 349,74
Avskrivningar på minskningar	-7 870 261,66	-4 365 348,42
Avskrivningar under räkenskapsperioden	14 923 654,18	7 987 280,45
Akkumulerade avskrivningar 31.12	22 705 674,29	15 652 281,77
Bokföringsvärde 31.12	40 689 785,77	51 172 736,70

Goodwill

euro	2015	2014
Anskaffningsutgift 1.1 och 31.12	2 156 350,22	2 156 350,22
Akkumulerade avskrivningar 1.1	1 940 715,20	1 509 445,15
Avskrivningar under räkenskapsperioden	215 635,02	431 270,05
Akkumulerade avskrivningar 31.12	2 156 350,22	1 940 715,20
Bokföringsvärde 31.12	0,00	215 635,02

Övriga utgifter med lång verkningstid

euro	2015	2014
Anskaffningsutgift 1.1	716 422,36	
Överföringar från övriga balansposter		716 422,36
Anskaffningsutgift 31.12	716 422,36	716 422,36
Akkumulerade avskrivningar 1.1	71 246,29	
Avskrivningar under räkenskapsperioden	71 642,25	71 246,29
Akkumulerade avskrivningar 31.12	142 888,54	71 246,29
Bokföringsvärde 31.12	573 533,82	645 176,07

Förskott och pågående projekt

euro	2015	2014
Anskaffningsutgift 1.1	3 253 887,12	21 918 022,96
Ökningar	3 133 069,30	10 993 115,73
Överföringar till övriga balansposter	-4 572 096,36	-29 657 251,57
Anskaffningsutgift 31.12	1 814 860,06	3 253 887,12
Bokföringsvärde 31.12	1 814 860,06	3 253 887,12
Immateriella tillgångar sammanlagt	43 078 179,65	55 287 434,91

9. Materiella anläggningstillgångar

Mark- och vattenområden

euro	2015	2014
Anskaffningsutgift 1.1	7 608 174,20	6 593 808,38
Överföringar från övriga balansposter		1 095 806,38
Minskningar	-71 491,19	-81 440,56
Anskaffningsutgift 31.12	7 536 683,01	7 608 174,20
Uppskrivningar 1.1 och 31.12	5 898 350,58	5 898 350,58
Bokföringsvärde 31.12	13 435 033,59	13 506 524,78

Byggnader och konstruktioner

euro	2015	2014
Anskaffningsutgift 1.1	354 376 688,25	354 774 670,47
Ökningar	231 200,00	45 731,10
Överföringar från övriga balansposter	1 343 341,42	369 712,45
Minskningar	-2 995 485,41	-813 425,77
Anskaffningsutgift 31.12	352 955 744,26	354 376 688,25
Akkumulerade avskrivningar 1.1	85 483 160,74	77 119 242,14
Avskrivningar på minskningar	-2 843 269,86	-748 094,55
Överföringar från övriga balansposter		-356,27
Avskrivningar under räkenskapsperioden	9 202 857,13	9 112 369,42
Akkumulerade avskrivningar 31.12	91 842 748,01	85 483 160,74
Uppskrivningar 1.1 och 31.12	26 530 709,60	26 530 709,60
Bokföringsvärde 31.12	287 643 705,85	295 424 237,11

Maskiner och inventarier

euro	2015	2014
Anskaffningsutgift 1.1	27 609 946,59	25 282 004,34
Ökningar	879 079,59	767 377,13
Överföringar från övriga balansposter	6 471 383,10	5 266 672,60
Minskningar	-3 957 223,12	-3 706 107,48
Anskaffningsutgift 31.12	31 003 186,16	27 609 946,59
Akkumulerade avskrivningar 1.1	12 235 861,29	10 966 668,21
Avskrivningar på minskningar	-3 957 223,12	-3 707 009,92
Avskrivningar under räkenskapsperioden	6 395 627,80	4 976 203,00
Akkumulerade avskrivningar 31.12	14 674 265,97	12 235 861,29
Bokföringsvärde 31.12	16 328 920,19	15 374 085,30

Ändrings- och ombyggnadsutgifter för hyrda lokalteter

euro	2015	2014
Anskaffningsutgift 1.1	10 231 253,78	12 584 961,96
Ökningar		301 980,54
Överföringar från övriga balansposter	1 551 244,93	606 854,43
Minskningar	-4 829 568,33	-3 262 543,15
Anskaffningsutgift 31.12	6 952 930,38	10 231 253,78
Akkumulerade avskrivningar 1.1	6 570 671,34	8 571 683,15
Avskrivningar på minskningar	-4 820 400,01	-3 262 543,15
Överföringar från övriga balansposter		356,27
Avskrivningar under räkenskapsperioden	1 396 279,14	1 261 175,07
Akkumulerade avskrivningar 31.12	3 146 550,47	6 570 671,34
Bokföringsvärde 31.12	3 806 379,91	3 660 582,44

Övriga materiella tillgångar

euro	2015	2014
Anskaffningsutgift 1.1.	55 055,76	55 055,76
Minskningar	-285,92	
Anskaffningsutgift 31.12	54 769,84	55 055,76
Bokföringsvärde 31.12	54 769,84	55 055,76

Förskott och pågående anskaffningar

euro	2015	2014
Anskaffningsutgift 1.1	12 861 163,18	3 957 597,65
Ökningar	25 497 834,97	16 039 069,61
Överföringar till övriga balansposter	-9 365 969,45	-6 379 757,15
Minskningar	-1 164,50	-755 746,93
Anskaffningsutgift 31.12	28 991 864,20	12 861 163,18
Bokföringsvärde 31.12	28 991 864,20	12 861 163,18

Materiella tillgångar sammanlagt

350 260 673,58 340 881 648,57

Uppskrivningar som ingår i balansvärdena

euro	2015	2014
Tomter och markområden	5 898 350,58	5 898 350,58
Byggnader	26 530 709,60	26 530 709,60
Sammanlagt	32 429 060,18	32 429 060,18

Uppskrivningarna av fastigheterna har gjorts mellan åren 1950 och 1984 och de baserar sig på av utomstående värderingsmän utförda värderingar av fastigheterna vid ifrågavarande tidpunkt.

10. Placeringar

Andelar i företag inom koncernen

euro	2015	2014
Anskaffningsutgift 1.1	177 005 023,06	244 796 642,63
Ökningar	6 677 598,55	117 664 986,87
Nedskrivningar*	-6 404 085,22	-185 456 606,44
Bokföringsvärde 31.12	177 278 536,39	177 005 023,06

* Nedskrivningarna av den ryska och Seppälä affärsverksamhet

Övriga aktier och andelar

euro	2015	2014
Anskaffningsutgift 1.1	10 458 939,61	10 458 939,61
Minskningar	-33,63	
Bokföringsvärde 31.12	10 458 905,98	10 458 939,61
Placeringar sammanlagt	187 737 442,37	187 463 962,67

11. Kortfristiga fordringar

Kundfordringar

euro	2015	2014
Räntebärande kundfordringar	9 014 989,90	35 081 747,06
Räntefria kundfordringar	8 438 262,53	8 034 434,77
Sammanlagt	17 453 252,43	43 116 181,83

Fordringar av företag inom koncernen

euro	2015	2014
Dividendfordningar	17 137 167,42	24 720 536,57
Kundfordningar	1 169 463,88	21 156 797,69
Resultatregleringar	243 177,26	129 610,71
Övriga kortfristiga fordringar		2 827,76
Sammanlagt	18 549 808,56	46 009 772,73

De väsentliga posterna bland aktiva resultatregleringar

euro	2015	2014
Finansiella intäkter och kostnader	3 142 532,21	5 977 053,21
Personalkostnader	2 641 806,50	2 254 659,95
Fordringar av samarbete med kreditkortbolag	2 004 093,99	1 980 194,60
ICT-kostnader	1 914 261,63	1 488 967,54
Hyses- och leasingkostnader	1 647 958,93	437 948,31
Resultatregleringar från leverantörer	902 182,19	1 373 500,05
Marknadsföringskostnader	362 325,29	446 976,63
Skatte- och tullfordringar	319 343,99	461 875,33
Övriga resultatregleringar	418 479,35	523 513,91
Sammanlagt	13 352 984,08	14 944 689,53

12. Kassa och banktillgodohavanden

Kassa och banktillgodohavanden inkluderar bankdepositioner och kontanta medel. Deras bokföringsvärde motsvarar deras marknadsvärde.

13. Förändringar i eget kapital

Aktiekapital

euro	2015	2014
A-aktier 1.1	61 191 530,00	61 191 530,00
Byte till B-aktier	-85 098,00	
A-aktier 31.12	61 106 432,00	61 191 530,00
B-aktier 1.1	82 905 836,00	82 905 836,00
Byte från A-aktier	85 098,00	
B-aktier 31.12	82 990 934,00	82 905 836,00
Aktiekapital Sammanlagt	144 097 366,00	144 097 366,00
Överkursfond 1.1 och 31.12	186 346 445,72	186 346 445,72
Fonden för inbetalt fritt eget kapital 1.1 och 31.12	255 735 789,28	255 735 789,28
Övriga fonder 1.1. och 31.12	43 728 921,17	43 728 921,17

Vinst/förlust från tidigare räkenskapsperioder 1.1	-108 630 595,12	94 705 120,76
Dividendutdelning		-28 819 473,20
Vinst/förlust från tidigare räkenskapsperioder 31.12	-108 630 595,12	65 885 647,56
Räkenskapsperiodens vinst/förlust	-122 622 211,72	-174 516 242,68
Eget kapital Sammanlagt	398 655 715,33	521 277 927,05

Utdelningsbara medel 31.12

euro	2015	2014
Fonder	299 464 710,45	299 464 710,45
Vinst/förlust från tidigare räkenskapsperioder	-108 630 595,12	65 885 647,56
Räkenskapsperiodens vinst/förlust	-122 622 211,72	-174 516 242,68
Sammanlagt	68 211 903,61	190 834 115,33

14. Moderbolagets aktier

Nominellt värde 2,00 euro	st	st
A-aktier (å 10 röster)	30 553 216	30 595 765
B-aktier (å 1 röst)	41 495 467	41 452 918
Sammanlagt	72 048 683	72 048 683

15. Ackumulerade bokslutsdispositioner

De ackumulerade bokslutsdispositionerna består av ackumulerad avskrivningsdifferens.

16. Avsättningar

Övriga avsättningar

euro	2015	2014
Kostnader för omstrukturering av affärsverksamhet	15 450 000,00	
Hyresansvar och kostnader för affärer som ska nedläggas	6 416 256,78	14 296 746,54
Personalkostnader	168 068,40	500 000,00
Sammanlagt	22 034 325,18	14 796 746,54

17. Kortfristiga skulder

euro	2015	2014
Räntebärande skulder	245 995 970,87	218 466 521,21
Räntefria skulder	124 941 523,08	128 022 254,05
Sammanlagt	370 937 493,95	346 488 775,26

Kortfristiga skulder till företag inom koncernen

euro	2015	2014
Räntefria leverantörsskulder	568 128,50	1 117 720,55
Räntebärande övriga skulder	893 421,54	1 800 928,84
Räntefria övriga skulder	445 727,43	463 753,31
Sammanlagt	1 907 277,47	3 382 402,70

18. De väsentliga posterna i passiva resultatregleringar

euro	2015	2014
Personalkostnader	25 098 327,59	27 187 678,13
Inkomstskatter	10 326 326,25	
Perioriserade inköpskostnader för omsättningstillgångar	9 090 201,04	16 553 821,80
Ränte- och finansiella kostnader	7 272 415,81	5 466 166,30
Derivatiskulder	5 345 280,42	291 529,19
Affärsplatskostnader	3 224 674,00	794 192,46
Reserv för svinn	1 739 000,00	1 740 000,00
Reserv för varureturner	741 713,29	800 224,55
Inkasseringskostnader av fordringar	121 997,07	957 910,00
Övriga resultatregleringar	647 712,01	1 074 877,62
Sammanlagt	63 607 647,48	54 866 400,05

19. Ställda säkerheter

Säkerheter ställda för egna förpliktelser

euro	2015	2014
Inteckningar	1 681 800,00	1 681 800,00
Borgensförbindelser	550 000,00	550 000,00
Säkerheter ställda för egna förpliktelser sammanlagt	2 231 800,00	2 231 800,00

Säkerheter som ställts för utomstående

euro	2015	2014
Borgensförbindelser	481 825,00	
Sammanlagt	481 825,00	

Säkerheter som ställts för företag inom samma koncern

euro	2015	2014
För hyreslokaliteter	17 635 216,28	42 516 717,10
För övriga förbindelser	6 974 805,06	3 120 644,92
Sammanlagt	24 610 021,34	45 637 362,02

Ställda säkerheter sammanlagt

euro	2015	2014
Inteckningar	1 681 800,00	1 681 800,00
Borgensförbindelser	25 641 846,34	46 187 362,02
Sammanlagt	27 323 646,34	47 869 162,02

20. Övriga ansvar

Leasingansvar

euro	2015	2014
Betalningar som förfaller inom ett år	568 212,85	412 993,18
Betalningar som förefaller senare	809 507,24	1 120 638,38
Sammanlagt	1 377 720,09	1 533 631,56

Fastighetsinvesteringar

Bolaget är skyldigt att justera avdrag som gäller fastighetsinvesteringar som färdigställda åren 2008-2015, om den momspliktiga användningen av fastigheten minskar under justeringsperioden. Det sista justeringsåret är 2025. Ansvarsbeloppet är högst 17 648 489 euro. År 2014 var ansvarsbeloppet högst 20 017 290 euro.

Pensionsansvar

Moderbolagens pensionsansvar är försäkrade i utomstående pensionsförsäkringsbolag. Pensionsansvaren är täckta i sin helhet.

21. Aktier och andelar

Koncernföretag

	Andel av aktierna %	Andel av rösterna %
Moderbolagets innehav		
Stockmann AS, Tallinn	100	100
SIA Stockmann, Riga	100	100
SIA Stockmann Centrs, Riga	63	63
Stockmann Security Services Oy Ab, Helsingfors	100	100
Oy Suomen Pääomarahoitus-Finlands Kapitalfinans Ab, Helsingfors	100	100
Stockmann Sverige AB, Stockholm	100	100
Kiinteistö Oy Friisinkeskus II, Esbo	100	100
Oy Hullut Päivät-Galna Dagar Ab, Helsingfors	100	100
SIA Seppala Latvia, Riga	100	100
UAB Seppala Lithuania, Vilnius	100	100

	Andel av aktierna %	Andel av rösterna %
Dotterbolagens innehav		
AO Stockmann, Moskva	100	100
Oy Stockmann Russia Finance Ab, Helsingfors	100	100
OOO Stockmann Stp Centre, S:t Petersburg	100	100
TOV Stockmann, Kiev	100	100
AB Lindex, Göteborg	100	100
AB Lindex innehav av dotterbolagen		
Lindex Sverige AB, Göteborg	100	100
Lindex AS, Oslo	100	100
Lindex Oy, Helsingfors	100	100
Lindex Oü Eesti, Tallinn	100	100
SIA Lindex Latvia, Riga	100	100
UAB Lindex Lithuania, Vilnius	100	100
Lindex s.r.o., Prag	100	100
AB Espevik, Alingsås	100	100
Espevik i Sverige AB, Göteborg	100	100
Lindex H.K. Ltd, Hong Kong	99	99
Shanghai Lindex Consulting Company Ltd, Shanghai	100	100
Lindex Financial Services AB, Göteborg	100	100
Lindex India Private Ltd, New Delhi	100	100
It will fit AB, Göteborg	100	100
Lindex GmbH, Düsseldorf	100	100
Lindex Slovakia s.r.o., Bratislava	100	100
Lindex PL Sp.z.o.o., Warschau	100	100
Lindex UK Fashion Ltd, London	100	100

	Andel av aktierna %
Gemensamma funktioner	
Kiinteistö Oy Tapiolan Säästötammi Fastighets Ab, Esbo	37,8

Aktier i de gemensamma funktionerna redovisas i koncernen så, att i koncernens balansräkning upptas i stället för aktierna den andel av tillgångarna och skulderna i de gemensamma funktionerna som motsvarar koncernens ägarandel.

Övriga företag

	Andel av aktierna %
Moderbolagets innehav	
Kiinteistö Oy Tapiolan Säästötammi Fastighets Ab, Esbo	37,8
Tuko Logistics Osuuskunta, Kervo	10,0
Övriga	n/a

Aktier och aktiekapital

Aktiekapitalet i Stockmann Oyj Abp fördelar sig i A- och B-aktier. En aktie i serie A medför tio röster medan en aktie i serie B ger en röst. Det nominella värdet för aktierna i de båda serierna är 2,00 euro och aktierna har rätt till samma utdelning.

Bolagets aktier är införda i värdeandelssystemet och de är föremål för handel på Nasdaq Helsingfors börs. Handelskoden för A-aktien är STCAS och för B-aktien STCBV. Bolaget hade 31.12.2015 totalt 52 415 registrerade aktieägare (55 343 aktieägare 31.12.2014).

Marknadsvärdet för bolagets aktiestock uppgick 31.12.2015 till 449,4 miljoner euro (460,1 miljoner euro 31.12.2014).

Optionsprogram

Stockmann har ett gällande optionsprogram till nyckelpersoner 2010 riktat till nyckelpersoner inom Stockmannkoncernen. Ytterligare information i not 19.

Egna aktier

Bolaget ägde inga egna aktier 31.12.2015, och styrelsen har inga gällande fullmakter att förvärva egna aktier.

Kursutvecklingen för aktier

	Avslutskurs 31.12.2015 euro	Avslutskurs 31.12.2014 euro	Förändr. %
Serie A	6,22	6,42	-3,1
Serie B	6,25	6,36	-1,7

Omsättningen av aktier 2015 på Helsingfors Börs

	St.	% av aktie- mängden	Euro	Medelpris euro
Serie A	2 187 736	7,2	14 789 341	6,86
Serie B	14 615 111	35,2	103 759 633	7,10
Totalt	16 802 847		118 548 974	

Aktiekapitalet 31.12.2015

Serie A	30 553 216	st à 2 euro =	61 106 432	euro
Serie B	41 495 467	st à 2 euro =	82 990 934	euro
Totalt	72 048 683		144 097 366	euro

Aktiemängder 31.12.2015

	Stycke	Aktieägare	Andel av aktierna	Andel av rösterna
		%	%	%
1-100	34 069	65,0	1,8	0,7
101-1000	15 284	29,1	7,2	4,9
1001-10000	2 817	5,4	9,5	6,1
10001-100000	204	0,4	7,7	3,7
100001-1000000	27	0,1	13,5	14,5
1000001-	14	0,0	60,3	70,1
Totalt	52 415	100,0	100,0	100,0

Ägargrupper 31.12.2015

	Stycke	Aktieägare	Andel av aktierna	Andel av rösterna
		%	%	%
Privatpersoner	50 989	97,3	20,4	16,0
Företag	877	1,7	24,8	25,4
Stiftelser och föreningar	339	0,6	44,6	55,8
Förvaltarregistrerade (inkl. utländska ägare)	170	0,3	6,9	2,0
Finansierings- och försäkringsbolag	40	0,1	3,3	0,8
Oregistrerade aktier		0,0	0,0	0,0
Totalt	52 415	100,0	100,0	100,0

De största aktieägarna 31.12.2015

	Andel av aktierna	Andel av rösterna
	%	%
1 HTT STC Holding Oy Ab	11,7	10,7
2 Föreningen Konstsamfundet-gruppen	9,4	15,1
3 Svenska Litteratursällskapet i Finland r.f.	7,6	15,7
4 Ömsesidiga arbetspensionsförsäkringsbolaget Varma	6,9	4,7
5 Niemistö-gruppen	5,8	9,4
6 Stiftelsen för Åbo Akademi	4,2	6,7
7 Etolabolagen	4,2	6,1
8 Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen	2,7	1,1
9 Samfundet Folkhälsan i Svenska Finland r.f.	2,2	2,7
10 Jenny ja Antti Wihurin rahasto	1,9	2,1
11 Statens Pensionsfond	1,6	0,3
12 Inez och Julius Polins Fond	1,5	0,8
13 Wilhelm och Else Stockmanns Stiftelse	1,1	2,2
14 Ömsesidiga arbetspensionsförsäkringsbolaget Etera	0,9	0,2
15 Helene och Walter Grönqvists Stiftelse	0,8	1,4
16 Oslo Pensjonsforsikring AS	0,6	0,1
17 Placeringsfond Alfred Berg Finland	0,5	0,1
18 William Thurings Stiftelse	0,5	0,7
19 Placeringsfond Nordea Pro Finland	0,4	0,1
20 Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne	0,4	0,8
Övriga	35,1	19,0
Totalt	100,0	100,0

STYRELSENS FÖRSLAG TILL DISPOSITION AV VINST

Enligt moderbolagets balansräkning 31.12.2015 uppgick de utdelningsbara medlen till 68,2 miljoner euro.

Enligt moderbolagets balansräkning 31.12.2015 står följande belopp till bolagsstämman förfogande:

Odisponerade vinstmedel från tidigare år inklusive dispositionsfond	190 834 115,33
och fonden för investerat fritt eget kapital	-122 622 211,72
Räkenskapsperiodens förlust	<u>68 211 903,61</u>

Styrelsen föreslår för bolagsstämman att dividenden inte utbetalas till aktieägarna, och att resultatet för år 2015 kvarlämnas på vinstmedelkontot.

Helsingfors den 17 februari 2016

Styrelsens och verkställande direktörens underskrifter av verksamhetsberättelsen och bokslutet:

STYRELSEN

Kaj-Gustaf Bergh

Torborg Chetkovich

Jukka Hienonen

Kari Niemistö

Per Sjödel

Charlotta Tallqvist-Cederberg

Carola Teir-Lehtinen

Dag Wallgren

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖREN

Per Thelin

Över utförd revision har i dag avgivits berättelse.

Helsingfors den 22 februari 2016

Henrik Holmbom
KHT

Marcus Tötterman
KHT

REVISIONSBERÄTTELSE

TILL STOCKMANN OYJ ABP:S BOLAGSSTÄMMA

Vi har reviderat Stockmann Oyj Abp:s bokföring, bokslut, verksamhetsberättelse och förvaltning för räkenskapsperioden 1.1.–31.12.2015. Bokslutet omfattar koncernens balansräkning, resultaträkning, rapport över totalresultat, kalkyl över förändringar i eget kapital, kassaflödesanalys och noter till bokslutet samt moderbolagets balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys och noter till bokslutet.

STYRELSENS OCH VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ANSVAR

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för upprättandet av bokslutet och verksamhetsberättelsen och för att koncernbokslutet ger riktiga och tillräckliga uppgifter i enlighet med internationella redovisningsstandarder (IFRS) sådana de antagits av EU och för att bokslutet och verksamhetsberättelsen ger riktiga och tillräckliga uppgifter i enlighet med i Finland gällande bestämmelser om upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse. Styrelsen svarar för att tillsynen över bokföringen och medelsförvaltningen är ordnad på behörigt sätt och verkställande direktören för att bokföringen är lagenlig och medelsförvaltningen ordnad på ett betryggande sätt.

REVISORNS SKYLDIGHETER

Vår skyldighet är att uttala oss om bokslutet, koncernbokslutet och verksamhetsberättelsen på grundval av vår revision. Revisionslagen förutsätter att vi iakttar yrkesetiska principer. Vi har utfört revisionen i enlighet med god revisionssed i Finland. God revisionssed förutsätter att vi planerar och genomför revisionen för att få en rimlig säkerhet om huruvida bokslutet och verksamhetsberättelsen innehåller väsentliga felaktigheter och om huruvida medlemmarna i moderbolagets styrelse eller verkställande direktören har gjort sig skyldiga till en handling eller försummelse som kan medföra skadeståndsskyldighet gentemot bolaget, eller brutit mot aktiebolagslagen eller bolagsordningen.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information som ingår i bokslutet och verksamhetsberättelsen. Valet av granskningsåtgärder baserar sig på revisorns omdöme och innefattar en bedömning av risken för en väsentlig felaktighet på grund av oegentligheter eller fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn den interna kontrollen som har en betydande inverkan för upprättandet av ett bokslut och verksamhetsberättelse som ger riktiga och tillräckliga uppgifter. Revisorn bedömer den interna kontrollen för att kunna planera relevanta granskningsåtgärder, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i företagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av lämpligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i företagsledningens bokföringsmässiga uppskattningar, liksom en bedömning av den övergripande presentationen av bokslutet och verksamhetsberättelsen.

Vi anser att vi har vi inhämtat tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis som grund för vårt uttalande.

UTTALANDE OM KONCERNBOKSLUTET

UTTALANDE OM KONCERNBOKSLUTET

Enligt vår uppfattning ger koncernbokslutet riktiga och tillräckliga uppgifter om koncernens ekonomiska ställning samt om resultatet av dess verksamhet och kassaflöden i enlighet med internationella redovisningsstandarder (IFRS) sådana de antagits av EU.

UTTALANDE OM BOKSLUTET OCH VERKSAMHETSBERÄTTELSEN

Enligt vår mening ger bokslutet och verksamhetsberättelsen riktiga och tillräckliga uppgifter om resultatet av koncernens och moderbolagets verksamhet samt om deras ekonomiska ställning i enlighet med i Finland gällande bestämmelser om upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse. Uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet är konfliktfria.

Helsingfors den 22 februari 2016

Henrik Holmbom
CGR

Marcus Tötterman
CGR